

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT

Commissie voor Binnenlandse Zaken,
Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken

Commission de l'Intérieur, de la Sécurité, de
la Migration et des Matières administratives

Donderdag

24-07-2025

Voormiddag

Jedi

24-07-2025

Matin

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
PS	Parti Socialiste
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	Les Engagés
Vooruit	Vooruit
cd&v	Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant – Onafhankelijk

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 56 0000/000	Parlementair stuk van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document parlementaire de la 56 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beige gekleurd papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/549 81 60 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/549 81 60 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be
---	---

INHOUD

Gedachtewisseling over het zomerakkoord en toegevoegde vragen van	1
- Sofie Merckx aan Bart De Wever (eerste minister) over "De fiscale hervorming" (56006931C)	1
- Kemal Bilmez aan Bart De Wever (eerste minister) over "De fiscale hervorming" (56006932C)	1
- Koen Van den Heuvel aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het zomerakkoord" (56007151C)	1
- Sofie Merckx aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het zomerakkoord" (56007161C)	1
- Sofie Merckx aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het zomerakkoord en de vakbondsbetoging op 14 oktober" (56007162C)	1

Sprekers: **Bart De Wever**, eerste minister, **Axel Ronse**, voorzitter van de N-VA-fractie, **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **Kurt Moons**, **Denis Ducarme**, **Khalil Auasti**, **Lydia Mutyebele Ngoi**, **Sofie Merckx**, voorzitter van de PVDA-PTB-fractie, **Jean-François Gatelier**, **Ismaël Nuino**, **Oskar Seuntjens**, voorzitter van de Vooruit-fractie, **Koen Van den Heuvel**, **Stefaan Van Hecke**, voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie, **Steven Coenegrachts**

SOMMAIRE

Échange de vues sur l'accord de l'été et questions jointes de	1
- Sofie Merckx à Bart De Wever (premier ministre) sur "La réforme fiscale" (56006931C)	1
- Kemal Bilmez à Bart De Wever (premier ministre) sur "La réforme fiscale" (56006932C)	1
- Koen Van den Heuvel à Bart De Wever (premier ministre) sur "L'accord de l'été" (56007151C)	1
- Sofie Merckx à Bart De Wever (premier ministre) sur "L'accord de l'été" (56007161C)	1
- Sofie Merckx à Bart De Wever (premier ministre) sur "L'accord de l'été et la manifestation syndicale du 14 octobre" (56007162C)	1

Orateurs: **Bart De Wever**, premier ministre, **Axel Ronse**, président du groupe N-VA, **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **Kurt Moons**, **Denis Ducarme**, **Khalil Auasti**, **Lydia Mutyebele Ngoi**, **Sofie Merckx**, présidente du groupe PVDA-PTB, **Jean-François Gatelier**, **Ismaël Nuino**, **Oskar Seuntjens**, président du groupe Vooruit, **Koen Van den Heuvel**, **Stefaan Van Hecke**, président du groupe Ecolo-Groen, **Steven Coenegrachts**

Commissie voor Binnenlandse
Zaken, Veiligheid, Migratie en
Bestuurszaken

Commission de l'Intérieur, de la
Sécurité, de la Migration et des
Matières administratives

van

du

DONDERDAG 24 JULI 2025

JEUDI 24 JUILLET 2025

Voormiddag

Matin

De openbare commissievergadering wordt geopend om 10.01 uur en voorgezeten door de heer Ortwin Depoortere.

La réunion publique de commission est ouverte à 10 h 01 et présidée par M. Ortwin Depoortere.

01 Échange de vues sur l'accord de l'été et questions jointes de

- Sofie Merckx à Bart De Wever (premier ministre) sur "La réforme fiscale" (56006931C)
- Kemal Bilmez à Bart De Wever (premier ministre) sur "La réforme fiscale" (56006932C)
- Koen Van den Heuvel à Bart De Wever (premier ministre) sur "L'accord de l'été" (56007151C)
- Sofie Merckx à Bart De Wever (premier ministre) sur "L'accord de l'été" (56007161C)
- Sofie Merckx à Bart De Wever (premier ministre) sur "L'accord de l'été et la manifestation syndicale du 14 octobre" (56007162C)

01 Gedachtewisseling over het zomerakkoord en toegevoegde vragen van

- Sofie Merckx aan Bart De Wever (eerste minister) over "De fiscale hervorming" (56006931C)
- Kemal Bilmez aan Bart De Wever (eerste minister) over "De fiscale hervorming" (56006932C)
- Koen Van den Heuvel aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het zomerakkoord" (56007151C)
- Sofie Merckx aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het zomerakkoord" (56007161C)
- Sofie Merckx aan Bart De Wever (eerste minister) over "Het zomerakkoord en de vakbondsbetoging op 14 oktober" (56007162C)

De **voorzitter**: Goedemorgen, mijnheer de eerste minister. Dank u om vandaag tijd vrij te maken. De Kamervoorzitter en ikzelf hebben beslist om een gedachtewisseling te organiseren naar aanleiding van de verzoeken van de fracties van het Vlaams Belang, Ecolo-Groen, PVDA-PTB en Open Vld. Die verzoeken zijn per mail ingediend op 21 en 22 juli, naar aanleiding van het zomerakkoord.

Er wordt voorgesteld om dezelfde werkwijze te hanteren als bij de bespreking van het paasakkoord. Dat betekent dat de eerste minister een inleidende uiteenzetting zal geven van een twintigtal minuten. In een eerste ronde krijgt elke fractie vervolgens tien minuten spreektijd. Daarna volgen de antwoorden en eventueel nog een tweede ronde. Er zijn ook enkele mondelinge vragen ingediend, onder andere door mevrouw Merckx, de heer Bilmez en de heer Van den Heuvel. Die vragen worden aan de bespreking toegevoegd en na afloop van de vergadering als afgehandeld beschouwd. Van de vergadering wordt bovendien een integraal verslag opgemaakt.

De fracties van het Vlaams Belang en Ecolo-Groen hadden ook gevraagd om de teksten van het zomerakkoord te ontvangen. Het kabinet laat weten dat de teksten na de tweede lezing in de ministerraad ter beschikking van het Parlement zullen worden gesteld.

Zijn er hierover nog opmerkingen of vragen? *(Nee)* Dan stel ik voor dat we onmiddellijk van start gaan. We hebben de tijd tot 12.30 uur, dus we proberen die tijdspanne in het oog te houden.

01.01 Eerste minister **Bart De Wever**: Dank u, mijnheer de voorzitter.

Merci monsieur le président. Chers collègues, ce lundi, le gouverne-

01.01 Eerste minister **Bart De Wever**: Afgelopen maandag heeft de regering haar tweede grote sociaal-economisch akkoord in zes

ment a conclu l'accord de l'été, c'est-à-dire le second grand accord socioéconomique depuis l'arrivée du gouvernement, il y a six mois. Cet accord comporte quatre volets principaux: le marché du travail, la fiscalité, les pensions et les soins de santé. Il constitue, avec l'accord de Pâques, l'aboutissement de la réforme socioéconomique la plus importante de ce siècle – je le dis en toute modestie.

L'objectif de cette réforme est clair, nos entreprises doivent pouvoir faire face à la concurrence des pays voisins, de manière crédible, plus équitable et plus efficace. Travailler doit être mieux récompensé, en particulier pour celles et ceux avec un bas ou un moyen salaire. Nous devons garantir la pérennité et la santé financière de notre sécurité sociale à long terme. Ce sont des objectifs dont on a beaucoup parlé par le passé, mais sur lesquels trop peu de progrès concrets ont été réalisés au niveau fédéral depuis bien trop longtemps. Ce gouvernement a enfin mis fin à cette inertie.

Avant de répondre à vos questions, qui seront sans aucun doute nombreuses – et j'espère pertinentes –, je vais brièvement vous présenter les décisions prises par le gouvernement. En tant que premier ministre, je me limiterai aux grandes lignes de cet accord, je vous demande dès lors d'adresser les questions spécifiques et de détails aux ministres compétents via les commissions concernées.

Je commence par l'ensemble des mesures relatives au marché du travail, qui répondent au cri d'alarme lancé depuis des années par nos employeurs. Notre marché du travail est trop étroit et trop rigide pour pouvoir concurrencer celui de nos voisins. Notre productivité en souffre. Le gouvernement a, d'une part, décidé de s'attaquer à cette pénurie via une réforme fiscale qui rendra le travail plus attractif – j'y reviendrai – et d'autre part, a pris une série de mesures sur le marché du travail qui permettront aux entreprises et aux travailleurs d'organiser leur activité de manière plus flexible et adaptée à leur situation spécifique.

L'interdiction générale du travail de nuit disparaît. Le travail de nuit s'appliquera désormais entre minuit et 5 h du matin dans le secteur du e-commerce et de la distribution. Faire des heures supplémentaires volontaires devient plus avantageux sur le plan fiscal: il sera possible d'effectuer 360 heures supplémentaires volontaires par an, dont 240 exonérées d'impôts. Dans le secteur de l'horeca, ces plafonds seront portés respectivement à 450 et 360 heures.

Le préavis en cas de licenciement sera limité à un an maximum. La durée minimale hebdomadaire de travail est adaptée afin de permettre des prestations inférieures à un tiers temps. Cela permettra de lutter contre le travail au noir. Il s'agit de mesures qui renforcent la liberté tant des employeurs que des travailleurs. Il ne s'agit aucunement de casse sociale, comme certains le prétendent, mais bien d'une adaptation nécessaire pour renforcer la compétitivité de nos entreprises.

Cette réforme est l'un des leviers qui permettent d'y parvenir et cela, je le répète, sans casse sociale. Bien au contraire, les travailleurs ont tout à gagner au renforcement de notre compétitivité car celle-ci a un impact direct et positif sur leur salaire. La productivité et la compétitivité sont bel et bien récompensées: à la fin du mois, il reste davantage pour tout le monde.

maanden tijd gesloten. Het zomerakkoord heeft betrekking op de arbeidsmarkt, de fiscaliteit, de pensioenen en de gezondheidszorg en vormt samen met het paasakkoord de voltooiing van de belangrijkste sociaal-economische hervorming van deze eeuw.

Onze bedrijven moeten kunnen concurreren met die in onze buurlanden. Werken moet beter beloond worden. We moeten het voortbestaan van onze sociale zekerheid veiligstellen. Deze regering heeft eindelijk een eind gemaakt aan de stilstand op federaal niveau wat deze doelstellingen betreft.

Ik zal u enkel de grote lijnen van het akkoord voorstellen. Uw concrete vragen kunt u aan de bevoegde ministers stellen.

We geven gehoor aan de noodkreet die onze werkgevers al jarenlang slaken. Onze arbeidsmarkt is te rigide en dat brengt onze productiviteit in het gedrang. De regering wil werken aantrekkelijker maken en wil zowel bedrijven als werknemers de mogelijkheid geven om hun activiteiten flexibeler te organiseren.

Het algemene verbod op nachtarbeid verdwijnt. In de e-commerce en de distributiesector zal er voortaan sprake zijn van nachtarbeid tussen middernacht en 5 uur 's ochtends. Men zal 360 vrijwillige overuren per jaar mogen verrichten, waarvan er 240 vrij van belastingen zullen zijn.

Men kan tot 360 vrijwillige overuren per jaar maken, waarvan 240 uur fiscaal vrijgesteld zijn en in de horeca zelfs meer.

De opzegtermijn voor ontslag wordt beperkt tot een jaar. De wettelijke arbeidsduur kan minder dan één derde van een voltijdse tewerkstelling bedragen, om zwartwerk tegen te gaan.

Een tweede manier om het arbeidsaanbod te verhogen, is door de lasten op arbeid te verlagen. Zo wordt werken interessanter dan inactief blijven. Los van een incentive om aan het werk te gaan, is dat principe simpelweg een kwestie van sociale rechtvaardigheid. Daarom staat ook expliciet in het regeerakkoord dat werken altijd 500 euro netto meer, en het liefst veel meer, moet opbrengen dan niet werken. Om dat te realiseren werkt de regering in beide richtingen. De werkloosheidsuitkeringen zijn reeds beperkt in de tijd en de leeflonen en andere uitkeringen worden niet langer verhoogd boven op de index, zoals dat onder Vivaldi veel te ruim is gebeurd.

Afgelopen maandag heeft de regering afspraken gemaakt om ook de oever aan de andere kant te verbreden. In totaal zullen tegen 2029 voor 4,4 miljard euro aan koopkrachtmaatregelen van kracht zijn voor wie werkt en onderneemt. Ik som enkele belangrijke maatregelen op. De belastingvrije som zal worden verhoogd van 10.910 euro naar 15.300 euro in 2029. De bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid zal fors dalen, wat een zeer gunstig en gewenst effect heeft voor alleenstaanden. Voor de minimumlonen zal bruto netto zijn tegen 2029, via een verhoging van de werkbonus. Wie wil doorwerken na het pensioen zal maximaal 33 % belastingen betalen. Er komt een zogenoemde Vinted-vrijstelling, boven op de verhoging van de maaltijdcheques die de regering onlangs nog heeft beslist.

De belofte dat werken meer moet lonen is een van de kernpunten van het regeerakkoord en zal dus grondig uitgevoerd worden. Daarom is de fiscale hervorming, en het traject zoals afgesproken in het regeerakkoord, inmiddels in eerste lezing goedgekeurd door de ministerraad. Al die arbeidsmarktmaatregelen komen ten goede aan wie werkt en bouwen zo mee aan onze welvaart.

Daarnaast draagt het akkoord bij aan het stutten van onze sociale zekerheid. Het voorziet daarom in hervormingen op twee werven, de pensioenen en de gezondheidszorg. Ik begin met de pensioenen. De verzorgingsproblematiek is u allen bekend. De houdbaarheid van ons pensioensysteem staat op middellange termijn zeer zwaar onder druk bij ongewijzigd beleid.

De cijfers spreken voor zich. In de jaren 90 waren er vier werkenden per gepensioneerde. Vandaag zijn er nog drie werkenden per gepensioneerde en in de toekomst zal de verhouding twee werkenden per gepensioneerde zijn. Dat is de onvermijdelijke realiteit waarmee we geconfronteerd zullen worden. Ik begrijp dus heel goed dat sommige mensen ontevreden zijn over bepaalde ingrepen. Het is echter net het gebrek aan ingrepen in het verleden dat ons in deze situatie heeft gebracht. De regering doet wat nodig is om ook wie na ons komt een degelijk pensioen te kunnen garanderen.

Deze hervorming versterkt de vrijheid van de werkgevers en de werknemers en ons concurrentievermogen, zonder afbraak van de sociale zekerheid. Bovendien heeft een beter concurrentievermogen een positieve weerslag op het loon, net als op de productiviteit en de bedrijfsinkomsten.

Nous réduisons également les charges sur le travail afin d'augmenter l'attrait financier de l'activité professionnelle. C'est aussi une question de justice sociale. C'est la raison pour laquelle le travail doit toujours rapporter au moins 500 euros de plus que l'inactivité. Pour atteindre cet objectif, nous avons déjà réduit la durée du chômage et fait en sorte que les revenus d'intégration sociale et les allocations ne puissent plus augmenter au-delà de l'index.

Lundi, nous avons convenu de prendre des mesures pour augmenter le pouvoir d'achat des travailleurs et des entrepreneurs à concurrence de 4,4 milliards d'euros d'ici 2029. La quotité exemptée d'impôt passera ainsi de 10 910 euros à 15 300 euros en 2029, la cotisation spéciale de sécurité sociale diminuera considérablement, le salaire brut équivaldra au net pour les salaires minimums et les personnes qui continuent de travailler après l'âge de la pension payeront au maximum 33 % d'impôts. Le montant maximum des chèques-repas a déjà été revu à la hausse et une "exonération Vinted" sera appliquée aux ventes en ligne par les particuliers. Toutes ces mesures de promotion de l'emploi ont été approuvées en première lecture par le Conseil des ministres.

L'accord renforce également notre sécurité sociale, grâce à des mesures prises dans le domaine des pensions et des soins de santé. En raison du vieillissement de la population et à politique inchangée, la pérennité de notre système de pensions est soumise à une très forte pression. Je comprends que

We voeren die maatregelen in zonder afbreuk te doen aan de bestaande opgebouwde rechten. Deze regering voert geen hocus pocus-beleid, maar neemt doordachte, structurele en noodzakelijke maatregelen, die vooral op langere termijn een groot effect zullen hebben wat de pensioenen betreft. Ik licht een aantal concrete maatregelen toe.

De pensioenleeftijd voor bepaalde beroepsgroepen, waaronder het spoorpersoneel of het defensiepersoneel, die op respectievelijk 56 of 55 jaar met pensioen kunnen, zal geleidelijk worden opgetrokken zodat zij op termijn dezelfde pensioenleeftijd kennen als de meeste andere stelsels. Het ambtenarenpensioen zal zeer geleidelijk worden berekend op 45 in plaats van op 10 dienstjaren. Het gaat om een harmonisering met de stelsels van de werknemers en de zelfstandigen. Ambtenaren zullen in de toekomst 45 jaar moeten werken voor een volledig pensioen, net als alle andere werknemers. Dit betekent dat de gunstige tantièmes geleidelijk verdwijnen vanaf 2027. Ik benadruk dat die harmonisering wordt doorgevoerd met respect voor opgebouwde en dus verworven rechten. De perequatie wordt eveneens afgeschaft. Ten slotte komt er een bonus-malussysteem, zoals overal in Europa, voor wie voor of na de wettelijke pensioenleeftijd met pensioen gaat.

Het rapport van de Vergrijzingscommissie toont aan dat deze hervormingen niet zonder effect blijven op de vergrijzingskosten. De stijging van de vergrijzingsfactuur halveert tegen 2070 dankzij dit pakket aan pensioenmaatregelen. Los van het kostenaspect waren respect voor verworven rechten en geleidelijkheid de leidende principes bij de constructie van de pensioenhervorming. De regering verwacht dan ook dat de hervorming pas in 2062 volledig op kruissnelheid zal zijn, net omdat ze respect wil opbrengen voor wie vandaag al dicht bij zijn of haar pensioen staat. Dat kan qua geleidelijkheid toch wel tellen. Ook zal de regering in aanloop naar de tweede lezing blijven investeren in sociaal overleg. We zijn uiteraard bereid om eventuele ongewenste effecten te remediëren in de tweede lezing.

Je vais terminer mon exposé par les accords concernant la réforme des soins de santé.

Tout comme pour les pensions, nous y constatons également une augmentation rapide des dépenses qui deviendra insoutenable à terme. C'est pourquoi l'accord de gouvernement prévoit une réforme en profondeur, visant à lutter contre les gaspillages et les excès de notre système de santé, tout en garantissant la liberté de nos médecins – un pilier fondamental du succès de ce système.

Voici les éléments essentiels de cette réforme. Les médecins pourront, en concertation avec les mutualités, soumettre au gouvernement une proposition relative aux suppléments d'honoraires. Celle-ci sera suivie par le gouvernement.

En 2026, le ministre Vandenbroucke élaborera un plan relatif au financement des hôpitaux. Parallèlement, une réforme de la nomenclature,

certaines décisions suscitent le mécontentement, mais c'est précisément l'absence de mesures qui nous a conduits dans la situation actuelle. C'est pourquoi le gouvernement fait ce qu'il y a lieu de faire pour garantir le droit à une pension convenable pour les générations futures également. Il prend à cet effet des mesures structurelles, tout en respectant les droits acquis.

Pour certaines catégories professionnelles, comme le personnel militaire ou celui des chemins de fer, l'âge de la pension sera progressivement relevé et aligné sur l'âge de la pension en vigueur dans la plupart des autres régimes. La pension des fonctionnaires sera progressivement calculée sur 45 ans au lieu de 10 ans. La péréquation sera supprimée et un système de bonus-malus sera instauré pour les personnes qui prennent leur pension avant ou après l'âge légal.

Il ressort du rapport du Comité d'Étude sur le Vieillessement que cette réforme réduira de moitié l'augmentation de la facture liée au vieillissement d'ici 2070. Parce que nous respectons les droits acquis, la réforme ne sera pleinement effective qu'en 2062. Dans l'intervalle, nous continuons à investir dans la concertation sociale et nous sommes disposés à remédier à tout effet indésirable lors de la deuxième lecture.

Om het hoofd te bieden aan de stijging van de uitgaven in de gezondheidszorg zullen we met onze hervorming de strijd aanbinden met de verspilling en met de uitwassen van het systeem, maar tegelijk ook de vrijheid van de artsen garanderen.

In overleg met de ziekenfondsen zullen de artsen een voorstel kunnen doen met betrekking tot de ereloonsupplementen, dat door de regering opgevolgd zal worden. In 2026 zal minister Vandenbroucke een plan uitwerken voor de financiering van de ziekenhuizen. De

du refinancement et du plafonnement des suppléments d'honoraires sera mise en œuvre. Les entités fédérées obtiendront un siège au sein du Comité de l'assurance de l'INAMI.

Nous poursuivons la digitalisation. À partir du 1er septembre 2025, les médecins et les dentistes devront travailler entièrement de manière numérique pour leurs prescriptions et attestations. Pour les kinésithérapeutes, cette obligation s'appliquera à partir du 1er janvier 2027.

Enfin, nous prévoyons la possibilité de retirer le numéro INAMI en cas de fraude.

Tot zover de beknopte opsomming van het zomerakkoord. Ik ben zelfs binnen het kwartier gebleven. Zo is er des te meer ruimte voor al uw opmerkingen, waarnaar ik geweldig uitkijk.

Ik vat het nog even heel kort samen. Het is de bedoeling dat we onze economie versterken, werken laten lonen en de sociale zekerheid levensvatbaar houden. Daar gaat het om. Ik denk niet dat we dat op een hardvochtige manier doen. Niet alles is aangenaam, maar het is noodzakelijk. We doen dat bovendien met overleg en met respect voor verworven rechten. Ik hoop dat men beseft dat het aangaan van de dialoog kan lonen.

Dan zal ik nu mijn best doen om mij ter beschikking stellen voor al uw vragen en opmerkingen. Ik dank u. Je vous remercie. Ich danke Ihnen.

De **voorzitter**: Bedankt, mijnheer de eerste minister. Het is nu aan de verschillende fracties, in volgorde van grootte. We beginnen dus met de N-VA-fractie.

01.02 Axel Ronse (N-VA): Mijnheer de eerste minister, u bent intussen ongeveer zes maanden eerste minister. De arizonaregering bestaat zes maanden. Laten we dus even terugkeren in de tijd en analyseren welk land u hebt geërfd. Het is een van de gulzigste landen ter wereld: 56 % van de waarde die in dit land wordt gecreëerd, wordt naar de overheid gezogen. 56 %, dat is enorm. Het is een land met een gat in de hand en met een heel hoge schuldgraad. Tegen 2029 zou die kunnen oplopen tot 44 miljard euro. Het is ook een land met zeer veel uitkeringen, die vaak interessanter zijn dan hetgeen men verdient door te gaan werken. Het is ook een land met de kortste loopbanen van heel Europa. Dat land is daarenboven aan het vergrijzen en bevindt zich, zoals alle andere landen, in geopolitiek uitdagende wateren. Op veel vlakken stevent dat land recht op verschillende ijsbergen af.

Gelukkig is er Arizona. U komt geen dag te vroeg. Wat u op zes maanden tijd hebt gedaan, is werkelijk ongezien. Wij zeggen dat niet. Lees er maar de kranten op na. Carl Devos heeft het over de grootste sociaal-economische hervorming ooit. *De Tijd* heeft het over de grootste hervorming sinds Dehaene. Het is ongezien en het is van topniveau.

Ik zal heel kort de verschillende hoofdstukken van het zomerakkoord

hervorming van de nomenclatuur, de herziening van de financiering en de plafonnering van de ereloon-supplementen zullen gelijktijdig doorgevoerd worden. De deelgebieden zullen in het Verzekeringscomité van het RIZIV zitting hebben.

Vanaf 1 september 2025 zullen de voorschriften en attesten van artsen en tandartsen in digitaal formaat afgeleverd moeten worden. Voor de kinesitherapeuten zal dat vanaf 1 januari 2027 het geval zijn. In geval van fraude zal het RIZIV-nummer ingetrokken kunnen worden.

En résumé, nous voulons renforcer l'économie, mieux rémunérer le travail et assurer la pérennité de la sécurité sociale. Je ne pense pas que notre méthode soit impitoyable. Toutes les mesures ne sont pas agréables, mais elles sont nécessaires. Elles seront prises en concertation et dans le respect des droits acquis.

01.02 Axel Ronse (N-VA): Voici six mois, l'Arizona a hérité d'un pays dans lequel 56 % de la valeur créée partait vers les pouvoirs publics, où la dette risquait d'atteindre 44 milliards d'euros d'ici à 2029 et où il n'était pas forcément plus intéressant de travailler que de percevoir une allocation. Parallèlement, nous faisons face aux problèmes d'une population vieillissante et nous devons naviguer en eaux troubles sur le plan géopolitique. Il était temps que l'Arizona arrive. Les accomplissements que ce gouvernement peut inscrire à son actif en six mois sont inédits. Même la presse est de cet avis.

L'accord de l'été s'occupe de la question des pensions. La durée

overlopen.

Ik begin met de pensioenen. Hier is de loopbaanduur ongeveer 34 jaar. In Nederland, 43 jaar. Wij blijven diep onder het Europese gemiddelde. Een derde van de periodes waarop de pensioenen bij ons berekend worden, slaat op inactiviteit. Als we daar niets aan doen, dreigt de generatie die ons volgt, en zelfs de generatie die nu aan het werk is, zonder pensioen te vallen. Dat is een pensioenbom.

Daar iets aan doen, vereist moed. Het is niet de huidige regering die daarvoor in haar budgettaire tabel voor beloond zal worden. Het zullen volgende regeringen zijn. Misschien zijn er leden van de oppositie die nu al stiekem zeer dankbaar zijn voor de hervormingen van de pensioenen die in het zomeraakkoord staan. Die hervormingen zijn broodnodig.

Ervoor zorgen dat de pensioenen meer gelinkt zijn aan werk, via de bonus-malus, en de hervorming van de ambtenarenpensioenen, waarin bepaalde voordelen zaten die niet meer van deze tijd zijn, door de pensioenen niet meer te berekenen op de duurste loopbaanjaren, bijvoorbeeld, maar straks op de volledige loopbaan van 45 jaar, dat zit er allemaal in, op een heel correcte manier, met respect voor verworven rechten. Die hervorming is hypernoodzakelijk, broodnodig.

Ten tweede, heel veel mensen die werken, zijn gefrustreerd. Meer dan de helft van hun loon wordt weggevreten. Ze zien dat er veel geld naar inactiviteit gaat en dat ze eigenlijk vaak gaan werken om systemen van inactiviteit in stand te houden. Denk maar aan de twee Waalse vriendinnen, van wie er één met pensioen ging zonder ooit gewerkt te hebben, maar meer pensioen had dan haar vriendin die zelfstandige was. Daarom hebben we nu de werkloosheidsuitkeringen in de tijd beperkt. Daarom sleutelen we nu ook aan de gelijkgestelde periodes voor het opbouwen van het pensioen. Daarom zorgen we er nu met het zomeraakkoord voor dat wie werkt, effectief meer overhoudt. U hebt het al aangehaald: de belastingvrije som wordt opgetrokken, de werkbonus komt er en ook wordt de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid verlaagd.

Ik heb in de kranten al berekeningen zien passeren waaruit blijkt dat men er vanaf 2029 netto fors op vooruitgaat. Wie werkt, wordt beloond. Dat is zeer cruciaal. Die hervorming is ongezien voor dit land, maar ze is broodnodig, want ze zal ervoor zorgen dat er meer mensen zullen werken, dat we minder uitkeringen zullen moeten betalen en dat meer mensen zullen bijdragen. Dat is de enige manier waarop we onze overheidsfinanciën en onze welvaart in stand kunnen houden.

Een derde deel gaat over de rigiditeit van onze arbeidsmarkt. Het is volledig te begrijpen dat de vakbonden ten tijde van Daens een aantal regels aan onze arbeidsmarkt hebben opgelegd om ervoor te zorgen dat iedereen op een correcte manier werd uitbetaald en behandeld. Vandaag is onze arbeidsmarkt echter te rigide geworden. We verliezen bijvoorbeeld veel kansen op het vlak van e-commerce aan Nederland. Over de nachtarbeid is al heel wat onzin verteld, maar nu zijn e-commerce en aanverwante sectoren ook van 0 uur tot 5 uur mogelijk. Dat zal er minstens voor zorgen dat we in die sectoren meer groei en werkgelegenheid kunnen realiseren, dat meer mensen aan de slag kunnen, met een beter inkomen dan vandaag via een uitkering. De wijziging inzake de minimale arbeidsduur zorgt er ook voor dat werkgevers op

de carrière dans le pays s'élève actuellement à 34 ans, soit bien en dessous de la moyenne européenne. Un tiers de nos droits de pension sont constitués de périodes d'inactivité. Sans intervention, la prochaine génération – et même les travailleurs actuels – risque de se retrouver sans pension. Agir demande du courage, car les bénéficiaires budgétaires profiteront aux prochains gouvernements. Les pensions seront davantage liées au travail via un système de bonus-malus, et les pensions des fonctionnaires seront calculées sur l'ensemble de la carrière. Ces réformes sont nécessaires et justes, tout en respectant les droits acquis.

De nombreuses personnes actives sont frustrées de voir la moitié de leur salaire érodée, tandis qu'une grande partie des deniers publics est absorbée par l'inactivité. C'est la raison pour laquelle les allocations de chômage seront limitées dans le temps, et des ajustements sont en cours concernant les périodes assimilées pour le calcul des pensions. Les personnes qui travaillent verront leur salaire net augmenter. La quotité du revenu exemptée d'impôt sera relevée, la cotisation spéciale de sécurité sociale sera réduite, et un bonus à l'emploi sera instauré. Grâce à ces mesures, plus de personnes travailleront, nous aurons moins d'allocations à verser et davantage de personnes contribueront. Ce n'est qu'ainsi que nous préserverons notre prospérité.

Il est compréhensible que des règles aient été imposées au marché du travail à l'époque d'Adolf Daens, mais ce marché est trop rigide aujourd'hui. Nous laissons échapper de nombreuses opportunités en matière de commerce électronique, au profit de nos voisins néerlandais en particulier. C'est la raison pour laquelle, dans le commerce électronique et les secteurs annexes, la notion de travail de nuit

een meer flexibele en wendbare manier mensen aan de slag zullen kunnen brengen.

Ik hoor in veel kringen, zowel bij werknemers als werkgevers, vooral opluchting. Werknemers klagen dat ze eigenlijk meer willen werken, maar daarvoor worden afgestraft, als ze dat doen. Die werknemers zullen nu, dankzij de verhoging van fiscaalvriendelijke overuren, worden beloond. Gepensioneerden die nog willen werken, moesten tot nu vaststellen dat ze, doordat hun extra inkomen bij hun pensioen wordt gevoegd, in een hogere belastingschijf terechtkomen en dus gestraft worden omdat ze extra willen werken. Voortaan zullen zij aan een bevrijdende heffing van 33 % kunnen werken. Dat is fantastisch.

Ten vierde, over de zorg is ook al veel gezegd en geschreven. Hoe dan ook zullen wij, als wij een degelijke begroting willen, ook naar de gezondheidszorg moeten kijken, zonder taboes. De rust is intussen teruggekeerd in de sector. Ik ben blij als ik de berichtgeving van de artsenvakbond zie. Er wordt verstandig geargumenteed om de sector zelf met een voortel te laten komen. Er wordt een koppeling met de nomenclatuur en met de ziekenhuisfinanciering gemaakt. Ook wat dat betreft kijken wij de toekomst positief en hoopvol tegemoet.

Vanmorgen werd ik door een zeer wijs man uit de Wetstraat gebeld. Ik kende hem nog niet. Het was Maximus Pulcher. Ik vind dat hij trouwens een beetje op u lijkt, mijnheer de eerste minister. Hij vroeg mij, aangezien ik vandaag de kans had om u, mijnheer de eerste minister, toe te spreken, een aantal boodschappen mee te geven.

De eerste boodschap luidt: deconnecteer. Probeer toch even afstand te nemen van alles, want wat hier op zes maanden tijd is gebeurd, is werkelijk historisch ongezien. Wat ons te wachten staat in het najaar, zal evenzeer ongezien zijn. Wanneer het hele zomerakkoord wordt goedgekeurd en we naar de begrotingstabellen kijken, terwijl de vooruitzichten blijven wat ze zijn, dan zullen we nog heel wat werken hebben, heel wat werk, vooral om ervoor te zorgen dat de toekomst die wij in het verschieft hebben, even sociaal zal zijn voor wie na ons komt. Wat we hier doen, beste collega's, dient maar één doel: de instandhouding van ons systeem van herverdeling, van sociale zekerheid en van solidariteit. Dat is onze keuze.

Maximus vroeg mij aldus u de boodschap over te brengen om te deconnecteren en de nodige rust te nemen om opnieuw op te laden. Tegelijkertijd vroeg hij mij u aan te moedigen om koers te houden richting verdere hervormingen, richting de bescherming van onze sociale zekerheid, richting een sanering waarin mensen die werken, beloond worden, waarin niet-werken wordt ontmoedigd, waarin pensioenen betaalbaar blijven en waarin gezondheidszorg toegankelijk is, maar tegelijk niet peperduur wordt voor de samenleving.

Hij raadde mij aan u een kompas te geven om koers te houden. De Kamervoorzitter zei dat een kompas ook in verband kan worden gebracht met compassie, medelijden. In ieder geval, onze fractie geeft u de grootste onderscheiding voor het zomerakkoord en vraagt om koers te houden. Ik dank u.

(De heer Ronse overhandigt de eerste minister een kompas.)

s'appliquera désormais de minuit à 5 h du matin. Ces secteurs pourront dès lors se développer et offrir un emploi à davantage de personnes. Les modifications concernant la durée minimale du travail permettront d'employer du personnel de manière plus flexible. Aujourd'hui, des salariés se plaignent d'être sanctionnés lorsqu'ils veulent travailler davantage. Dorénavant, grâce à l'augmentation des heures supplémentaires fiscales avantageuses, ils seront récompensés. Actuellement, les retraités qui continuent de réaliser de menus travaux rémunérés se retrouvent dans une tranche d'imposition supérieure, ce qui réduit leurs efforts à néant. Ils bénéficieront dorénavant d'un prélèvement libérateur de 33 %.

Si nous voulons mettre de l'ordre dans le budget, nous ne pouvons pas nous encombrer de tabous. Cela signifie que nous devons également examiner la situation dans le secteur des soins de santé. Le calme est revenu entre-temps dans ce secteur, qui pourra formuler lui-même une proposition en ce qui concerne les suppléments d'honoraires. Un lien sera en outre établi avec la nomenclature et le financement des hôpitaux.

Après tout le travail qui a été accompli au cours des six derniers mois, il est temps de se déconnecter, Monsieur le premier ministre. Prenez un peu de recul, car le travail qui nous attend à l'automne est sans précédent. Pour préserver le caractère social, garantir notre système de redistribution et assurer la pérennité de la sécurité sociale, nous devons travailler d'arrache-pied. Notre groupe vous décerne une grande distinction pour l'accord de l'été. Nous vous demandons de maintenir le cap. *(M. Ronse remet une boussole au premier ministre)*

01.03 Barbara Pas (VB): Helaas is niet alles aan de zomer, dat aangename seizoen, positief. Het is ook het seizoen van insectenplagen, hooikoorts, fileleed richting de kust, bosbranden en een kil zomerakkoord van de regering-De Wever. Het is een typisch Belgisch akkoord, met voor ieder een trofeetje, maar de grote fundamentele hervormingen ontbreken. Ondanks de lyrische bewoordingen over uw akkoord, die we zonet weer mochten aanhoren, zou dat akkoord weleens snel op de stortplaats van de geschiedenis kunnen belanden, om eens uw eigen woordgebruik te hanteren. Na de zomer, als er centen moeten volgen, zal de euforie immers snel verdwijnen.

De regering had normaal gezien deze maand een begrotingscontrole moeten uitvoeren, maar u hebt die uitgesteld, ondanks de leuze dat u zou monitoren en bijsturen waar nodig. Net daar knelt het schoentje, want u zult moeten bijsturen. Hoe dat zal verlopen, valt af te wachten. We zullen nog zien of dat via hogere belastingen of via meer besparingen zal gebeuren. Voor die 100 euro netto extra die u pas belooft in 2029 zal er als u verder koers zou houden, zoals de vorige spreker vraagt, helemaal geen geld meer zijn.

Uw naamgenote, de bekende klimaatterroriste Anuna De Wever, deed in 2019 ooit het waanzinnige voorstel voor om geld bij te drukken om klimaatmaatregelen te financieren. Mijnheer de eerste minister, ik vrees dat u dergelijke waanzinnige schijnoplossingen zult moeten overwegen als u de mensen in 2029 100 euro netto wilt kunnen geven. Geld zal er immers niet meer zijn, want uw begroting ontspoot. Het Federaal Planbureau en het Monitoringcomité waarschuwen dat het tekort naar meer dan 6 % van het bbp gaat.

Vandaar mijn eerste vraag. Ik geloof niet dat die centen er nog zullen zijn in 2029. Wat dan met de talrijke aankondigingen die we hebben gehoord over het herstellen van de fiscale hervorming? Wat gebeurt er in 2026? Of houdt u tot 2029 nog een wortel voor, terwijl u nu al met exittaksen, echtscheidingstaksen, een Jambontaks en vliegtuigtaksen op de propfen komt?

Over de Jambontaks, de meerwaardebelasting, de belasting op de Vlaamse middenklasse, zijn er nog tal van vragen en onduidelijkheden, bijvoorbeeld over de rol van de banken als verlengstuk van de fiscus. Zullen zij als spion voor de fiscus optreden of niet? Ik hoop dat u daarover vandaag wat meer duidelijkheid kunt geven, want ondanks al onze vragen daarover in de voorbije maanden, is het vandaag alleen duidelijk dat de Jambontaks een belasting is die vooral de Vlamingen zal treffen, de kleine beleggers zal discrimineren en de superrijken ongemoeid zal laten.

De torenhoge belastingen zijn en blijven ook onder uw regering de hoogste van Europa. De mensen zouden geen extra bijdrage moeten leveren. Mijnheer de eerste minister, de Vlaming heeft al meer dan zijn bijdrage geleverd om Franstalige putten te vullen, om de migratiefactuur te betalen en om het Belgische politieke systeem overeind te houden. U verandert daar fundamenteel niets aan. Men mag dit zomerakkoord historisch noemen, maar het blijft om deze redenen gebroddel in de marge. U weet zelf zeer goed dat er zonder echte institutionele hervormingen, die u overigens nog maar eens aan de kiezer beloofd hebt, geen orde op zaken kan worden gesteld.

Er zitten goede intenties in het zomerakkoord – het zou erg zijn mocht

01.03 Barbara Pas (VB): Cet accord de l'été est un accord typiquement belge, avec un trophée pour chaque parti mais sans réformes fondamentales. Je crains d'ailleurs que cet accord ne finisse très rapidement aux oubliettes de l'histoire. Nous savons que lors du contrôle budgétaire – qui a été reporté –, vous devrez procéder à des ajustements importants, par le biais d'une augmentation des impôts ou d'économies supplémentaires. Le Bureau fédéral du Plan et le Comité de monitoring mettent en garde, en effet, contre une augmentation du déficit de plus de 6 % du PIB d'ici 2029. Il n'y aura donc tout simplement plus d'argent pour les 100 euros nets supplémentaires que vous promettez d'ici là.

Quels résultats les nombreuses annonces relatives à une accélération de la réforme fiscale ont-elles produits? Que se passera-t-il déjà en 2026? Ou allez-vous continuer à tendre un miroir aux alouettes jusqu'en 2029, afin de pouvoir accabler dès aujourd'hui les citoyens de taxes en tous genres?

Entre-temps, bon nombre de questions demeurent au sujet de la taxe sur les plus-values. Les banques joueront-elles les espions pour le fisc? Aujourd'hui, nous savons uniquement que cette taxe Jambon touchera principalement les Flamands, qu'elle discriminer les petits investisseurs et épargnera les ultrariches. En l'absence de réformes institutionnelles majeures, les Flamands devront continuer de contribuer pour combler les déficits francophones, pour payer la facture de la migration et pour maintenir debout le système belge. Cet accord n'apporte aucun changement à cet égard.

Certes, l'accord de l'été contient de bonnes intentions, mais leur réalisation est antisociale. Sans une régionalisation et sans responsabilisation des entités fédérées, il n'aura pas non plus les effets attendus.

dat niet het geval zijn – maar net zoals bij de beperking van de duur van de werkloosheidsuitkeringen is de uitwerking ervan asociaal. Zonder regionalisering en dus responsabilisering zal het ook niet het gewenste effect hebben. De afschaffing van het huwelijksquotiënt is bijvoorbeeld een zeer asociale maatregel en getuigt van een totaal misprijzen voor het harde werk van huismannen en huisvrouwen. De pensioenmalus, die nog steeds niet helemaal is afgeklopt wat betreft de uitzonderingen, treft vooral mensen die hun loopbaan hebben onderbroken om onbetaalde zorgtaken op zich te nemen. Die mensen verdienen respect. Uiteraard moet werken lonen, maar deze pensioenhervorming treft net diegenen die een belangrijke sociale bijdrage hebben geleverd.

Hoe het zit met die uitzonderingen op het malussysteem? Daarover is er immers nog steeds geen duidelijkheid. Hoe zal de regering een besparing van 907 miljoen euro realiseren in de zorg? Ook daar ben ik zeer benieuwd naar. Het afschaffen of beperken van ereloonsupplementen levert namelijk geen enkele besparing op voor het RIZIV-budget. Dat komt ten voordele van de hospitalisatieverzekeringen. Daar zal de mama van Conner Rousseau als voorzitter van Solidaris heel blij mee zijn, maar de staatskas niet. Waarom wordt er geen werk gemaakt van een regionalisering van de gezondheidszorg? Dat zou tenminste aanzetten tot responsabilisering.

Dat er eindelijk een fusie komt van de Brusselse politiezones is een goede zaak. Dat is eigenlijk de evidentie zelve. In het voorstel dat het Vlaams Belang daartoe al meermaals heeft ingediend – dat telkens door jullie werd weggestemd – was een Nederlandstalige vertegenwoordiging gegarandeerd. Als ik uw akkoord echter goed begrijp, verdwijnen de politieraden en daarmee ook de enige beperkte vertegenwoordiging van de Vlamingen. Komt er iets in de plaats zoals voorzien in het voorstel van het Vlaams Belang of niet? Zult u de Brusselse politie uitleveren aan een exclusief Franstalig bestuur?

Ten slotte wil ik nog iets zeggen over de woonstbetredingen. Die werden al aangekondigd onder de regering-Michel. Uiteraard is dat op zich een goede zaak, maar helaas blijft daar slechts een zeer flauw afkooksel van over. Het wordt duidelijk geen instrument om actief illegalen op te sporen, want het wordt beperkt tot degenen die een gevaar vormen voor de openbare orde of de nationale veiligheid.

Ik had graag van u vernomen wie dat dan precies zijn. Over welke misdrijven gaat het? Kunt u mij zeggen hoeveel illegalen naar schatting onder die gestelde criteria vallen? Is dat een significant percentage van het totale aantal illegalen? Hoe denkt u alle andere illegalen, die niet onder die criteria vallen, terug te sturen? Waarom worden er geen woonstbetredingen gedaan bij alle illegalen, als de regering toch beweert de illegaliteit aan banden te willen leggen? Welke garanties zijn er dat de illegalen bij wie woonstbetredingen worden gedaan, ook effectief het land zullen worden uitgezet? Ook dat is mij niet duidelijk.

Tot daar, mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Moons, u hebt nog een goede twee minuten voor uw vragen.

01.04 Kurt Moons (VB): Goedemorgen, mijnheer de eerste minister. We hebben elkaar als Vlaams-nationalisten al enkele keren ontmoet in

La suppression du quotient conjugal est une mesure particulièrement antisociale, qui témoigne de mépris à l'égard des hommes et femmes au foyer qui travaillent dur. Le malus de pension touchera principalement des personnes qui ont interrompu leur carrière pour assumer des charges familiales non rémunérées. Qu'en est-il des exceptions au système de malus? Comment le gouvernement économisera-t-il 907 millions d'euros dans le secteur des soins? En effet, la limitation des suppléments d'honoraires ne permet pas la moindre économie dans le budget de l'INAMI. Pourquoi les soins de santé ne sont-ils pas régionalisés?

La fusion des zones de police bruxelloises est positive, mais si je comprends bien l'accord, il prévoit la disparition des conseils de police et, ce faisant, de la seule représentation, quoique limitée, des Flamands. Un autre système sera-t-il prévu en remplacement ou laissez-vous la gestion de la police bruxelloise exclusivement aux mains des francophones?

Le point concernant les visites domiciliaires est également à saluer, mais elles seront limitées aux personnes qui représentent un danger pour l'ordre public ou la sécurité nationale. De quels délits est-il dès lors question? Combien d'illégaux relèvent-ils des critères fixés? Comment comptez-vous pouvoir expulser tous les autres illégaux?

01.04 Kurt Moons (VB): Monsieur le premier ministre, jusqu'il y a peu, je pensais que nous partagions les

het verleden, zij het in andere omstandigheden en andere hoedanigheden. Vandaag zit ik hier evenwel als partijpolitiek tegenstrever, terwijl ik er tot voor kort van overtuigd was dat we dezelfde idealen nastreefden.

Woorden wekken, voorbeelden strekken. Dat Vlaamse spreekwoord heeft mij overtuigd om de keuze voor mijn partij, het Vlaams Belang, te maken. Met uw palmares van de laatste 20 jaar – de Vlaamse regering, de participatie aan de regering-Michel en het huidige leiderschap van uw arizonaregering – hebt u mij en talloze andere overtuigde Vlaams-nationalisten immers zwaar ontgoocheld. Als redder des vaderlands wenst u orde op zaken te stellen in België, maar welke meesters dient u nu eigenlijk, na zoveel jaren Vlaamse strijd? U laat uw volk achter in twijfel en tweedracht. Die onzekerheid hebben de Vlamingen na 195 jaar België echt niet verdiend.

Ik heb enkele vragen voor u, mijnheer de eerste minister. Ten eerste, uw partij, de N-VA, is altijd voorstander geweest van een regionaal georganiseerd arbeidsmarktbeleid. Welke arbeidsmaatregelen zijn volgens u vandaag geschoeid op uw zogenaamd asymmetrisch beleid?

Ten tweede, de flexibiliteit van de arbeidsmarkt is nuttig en zelfs noodzakelijk in een vrijwel verzadigde markt. Met flexibele arbeidsuren, nachtarbeid, belastingvrije overuren en extra fiscaalvriendelijke uren studentenarbeid worden de gaatjes in Vlaanderen, met een werkzaamheidsgraad van 78 %, allicht wel gevuld. Met een werkzaamheidsgraad van 67 % in Wallonië en slechts 62 % in Brussel, is er echter nood aan extra reguliere voltijdse werknemers die sociale bijdragen en belastingen betalen. Wat verhindert u om een dergelijk noodzakelijk en efficiënt regionaal arbeidsmarktbeleid op te zetten?

Welke flankerende activerende maatregelen hebt u genomen om meer mensen aan het werk te zetten? Hoe zullen werklozen en langdurig zieken daadwerkelijk aangezet worden tot het vinden van een job? Denkt u nu echt dat Forem en Actiris plots zullen inzetten op extra activering van inactieven, daar waar ze dat nooit gedaan hebben en er nu nul incentives zijn dat te doen?

Nog belangrijker, welke maatregelen worden er getroffen om meer jobs te creëren en om ondernemingen aan te zetten tot groei en productiviteit?

Ik kijk uit naar uw antwoorden.

01.05 Denis Ducarme (MR): Monsieur le président, je suis très heureux de cette séance surprise et de vous revoir évidemment. Néanmoins, je m'interroge. Nous sommes toujours prêts, toujours en forme, il n'y a pas le moindre problème, mais c'est un peu étonnant. Je suis dans la Maison depuis un certain temps. C'est un peu étonnant de voir un groupe, en plus un groupe d'extrême gauche, un groupe extrémiste, le PTB, réclamer une réunion après la dernière séance plénière. Hop! Tout le monde se précipite. Aura-t-on la même chose, avec des réunions d'urgence exceptionnelles de ce type-ci, dès qu'il y a un accord au niveau du kern? Des accords au niveau du kern, il y en a quand même toutes les semaines. Rassurez-moi, monsieur le premier ministre! Aura-t-on des réunions de cet ordre chaque fois qu'il y a un accord au niveau du kern?

mêmes idéaux, mais nous voici aujourd'hui adversaires politiques. J'ai finalement choisi le Vlaams Belang, parce que vous nous avez fortement déçus au cours des 20 dernières années, moi et bon nombre d'autres nationalistes flamands. Quels maîtres servez-vous réellement, après tant d'années de lutte flamande?

La N-VA a toujours été partisane d'une politique du marché du travail organisée au niveau régional. Quelles mesures en matière d'emploi s'inscrivent, selon vous, dans une politique asymétrique?

Une plus grande flexibilité est utile et nécessaire pour combler les lacunes sur le marché du travail flamand saturé, avec un taux d'emploi de 78 %. Mais en Wallonie et à Bruxelles, il faut davantage de travailleurs réguliers à temps plein, qui paient des cotisations sociales et des impôts. Pourquoi ne mettez-vous pas en place, pour ces régions, une politique régionale du marché du travail plus efficace? Comment les chômeurs et les malades de longue durée seront-ils réellement activés? Pourquoi le Forem et Actiris s'investiraient-ils soudainement, alors qu'ils ne l'ont jamais fait auparavant? Quelles mesures sont prises pour créer davantage d'emplois et encourager les entreprises à améliorer leur productivité?

01.05 Denis Ducarme (MR): Het is verbazend dat iedereen gelijk komt opdruven wanneer een extreemlinkse fractie, de PVDA, na de laatste plenaire vergadering vraagt om een commissievergadering te houden. Er worden elke week akkoorden bereikt in het kernkabinet. Zullen er elke keer vergelijkbare vergaderingen georganiseerd worden? Het gaat inderdaad over een omvangrijker akkoord, maar waarover gaan we het precies hebben, aangezien we nog

Certes, en l'occurrence, il s'agit d'un accord un peu plus conséquent, mais de quoi va-t-on parler? C'est un accord. Nous n'avons pas les textes. Nous n'avons pas les projets. Après, l'opposition va nous dire que nous ne sommes pas précis. Mais cela repose sur un accord. Les débats sur le fond ont du sens à partir du moment où on échange sur le projet. J'imagine, monsieur le premier ministre, que vous n'avez pas eu le temps de rédiger avec vos ministres tous les projets qui émanent de l'accord que vous avez pris le 21 juillet. Ou alors, c'est que vous êtes exceptionnel. Si vous en avez déjà une petite partie, c'est bien, mais en attendant, nous ne pouvons pas entrer précisément, avec rigueur et détail dans le dossier.

L'opposition demande qu'on se réunisse ou, en tout cas, le PTB, car on ne sait même pas qui a vraiment demandé cette réunion. C'est difficile. Je sais qu'il y a eu le PTB. Le PS s'est joint. Donc, ils se sont tous mis ensemble. Mais nous ne pouvons pas intervenir sur le fond et l'opposition dira que c'est scandaleux, que c'est un mauvais accord.

Moi, j'ai envie de vous dire, monsieur le premier ministre, que du point de vue du MR, c'est le meilleur accord depuis le début de la législature. En effet, il va enfin tordre le cou à un certain nombre de *fake news*, d'infos, délivrées systématiquement par la gauche sur la fiscalité. En effet, à la différence de ce qu'elle a fait, elle aurait souhaité que tout soit produit au niveau de ce gouvernement, en lien avec l'accord de gouvernement, dans les quelques semaines suivant sa mise en place.

Ici, c'est clair, un engagement fort est pris sur le plan fiscal. Un choc fiscal entend récompenser la classe moyenne, la classe laborieuse, pour le travail accompli. Il s'agit aussi de faire ce que la gauche n'avait jamais imaginé faire: récompenser davantage ceux qui travaillent, en ayant un différentiel de 500 euros entre les revenus de l'assistance et ceux du travail, conformément à l'engagement du MR.

La gauche doit finalement être un peu mal à l'aise parce que nous lui faisons la démonstration que l'engagement que nous avons pris sera rencontré d'ici la fin de la législature. Il est donc important, dans la mesure du possible, puisque vous n'avez pas encore le projet sous la main, que vous puissiez nous détailler, monsieur le premier ministre, les éléments de l'accord du 21 juillet. Un accord conclu le 21 juillet, qui récompense davantage le travail, constitue évidemment un symbole fort.

Un autre élément dont nous nous réjouissons dans le meilleur accord conclu par le kern de l'Arizona concerne la flexibilité. Les réactions des partis de la gauche dans la presse, nous donnent vraiment l'impression que ce gouvernement est un gouvernement tortionnaire. Il est grand temps que les vacances arrivent pour qu'ils puissent se reposer un peu, car cet accord sur la flexibilité signifie avant tout plus de liberté. Nous ne forçons personne: nous ouvrons simplement la voie sur le plan de l'emploi, afin de répondre à nos objectifs et de sortir des dernières places en matière de taux d'emploi au niveau européen. Plus d'emploi, c'est plus de richesse collective.

Nous disposons d'une série d'axes de flexibilité renforcée sur le marché du travail. Vous nous en direz certainement un mot, mais vous nous direz aussi un mot par rapport à l'importance qui est accordée par ce gouvernement à la concertation sociale. C'est-à-dire que nous ne forçons pas les travailleurs, mais nous veillons toujours à travailler sur

niet over de teksten beschikken? Inhoudelijke debatten hebben pas zin wanneer we over de ontwerpen kunnen debatteren. De PVDA heeft om deze vergadering gevraagd en de PS onderschreef dat verzoek. We kunnen de dossiers niet uitvoerig bespreken, waardoor de oppositie zal zeggen dat het schandalig is...

Vanuit het standpunt van de MR is dit het beste akkoord sinds het begin van de legislatuur, want het zal een einde maken aan het fake news dat links verspreidt over de fiscaliteit.

In dit akkoord gaan we een sterke fiscale verbintenis aan. We brengen een fiscale schok teweeg met de bedoeling de werkende middenklasse te belonen en te doen waar links nooit aan gedacht heeft: werkende mensen belonen door een verschil van 500 euro te garanderen tussen inkomsten uit de bijstand en inkomsten uit arbeid. Tegen het einde van de legislatuur zullen wij die verbintenis waargemaakt hebben. Een akkoord op 21 juli waarin werken beloofd wordt, als dat geen symbool is!

Wij zijn ook blij met wat er in het akkoord over de flexibiliteit staat. In de pers hebben de linkse partijen het over een folterregering, maar wij doen niets anders dan meer vrijheid bieden! We dwingen niemand, we ruimen enkel de baan opdat we inzake werkzaamheidsgraad eindelijk niet meer tot de Europese rodelantaarndragers zouden behoren – wat we tot dusver wel waren – en opdat we meer collectieve welvaart kunnen creëren.

In tegenstelling tot wat er vaak gezegd wordt, hecht deze regering ook veel belang aan het sociaal overleg, dat de sokkel is van de collectieve onderhandelingen in België. Ik zou graag uw standpunt daarover horen.

Voorts ben ik verheugd over de

le socle des négociations collectives au niveau de notre pays: la concertation sociale. En voyant un certain nombre de critiques, nous avons l'impression que nous allons la snober et passer à côté. Ce n'est pas le cas. Je vous demande donc de bien vouloir nous préciser dans quelle mesure cet accord sur la flexibilité s'articule avec le système de concertation sociale.

Et puis, concernant le volet de politique intérieure, moi qui suis, en commission de l'Intérieur avec ma collègue Catherine Delcourt, régulièrement en échange avec Bernard Quintin, nous nous réjouissons également des avancées en matière de sécurité, qu'il s'agisse de la fusion des zones de police, de la lutte contre les groupes extrémistes et radicaux et de leur interdiction, ainsi que des mesures prises en matière d'immigration. Parce que c'est ça aussi la marque de ce gouvernement, et c'est pour ça aussi que cet accord est bon: outre les mesures fiscales et de flexibilité liées à l'emploi, cet accord rencontre notre engagement dans les domaines de la sécurité et de l'immigration. Je me bats pour ça depuis dix ans. Ce gouvernement, via l'action de Bernard Quintin, va nous permettre dans ce pays, enfin, d'interdire les groupes radicaux extrémistes.

L'accord du 21 juillet contient une articulation entre la volonté d'être ferme pour protéger les Belges et nos valeurs, d'une part, et éviter que ces groupes extrémistes et radicaux essaient dans notre pays, tout en restant extrêmement attentifs au principe de l'État de droit, d'autre part. Un dispositif garantit la séparation des pouvoirs et les voies de recours existantes.

Un autre élément sur lequel on n'avait pas pu avancer dans le passé, c'est la lutte contre l'immigration illégale. Dans le cadre de cet accord, on se donne davantage de moyens de lutte, en prévoyant notamment la possibilité d'opérer des visites domiciliaires dans certaines conditions strictement encadrées et dans le respect des principes de l'État de droit cher aux libéraux. Ces visites domiciliaires sont une nécessité, on le voit aujourd'hui. Il faudra naturellement que tout soit organisé sous la couverture d'un juge, parce que nous sommes attentifs aux balances, aux équilibres nécessaires.

Ce sont les quelques éléments que je tenais à souligner pour rester dans le temps de parole imparti. Monsieur le président, j'espère obtenir réponse à ma première question: aurons-nous un rendez-vous hebdomadaire, car c'est tout de même utile? À chaque kern, à chaque accord, organiserons-nous une telle réunion? Nous y assisterons avec toujours autant d'enthousiasme et de plaisir à vous revoir, même après le 21 juillet.

De **voorzitter**: Mijnheer Ducarme, ik herhaal wat ik in het begin zei. Het verzoek werd ingediend, niet alleen door de PTB-PVDA-fractie, maar ook door de fracties van het Vlaams Belang, Ecolo-Groen en Open Vld. De teksten van de regering hebben we opgevraagd, maar het kabinet laat weten dat de teksten pas na de tweede lezing in de ministerraad ter beschikking zullen worden gesteld.

01.06 Khalil Auasti (PS): Monsieur le président, nous nous partagerons le temps de parole avec ma collègue Lydia Mutyebele Ngoi.

Monsieur le premier ministre, après l'accord de Pâques, voici celui

vooruitgang op het gebied van veiligheid, met name de fusie van de politiezones. Naast fiscale en arbeidsmarktgerelateerde maatregelen wordt er met dit akkoord werk gemaakt van de veiligheid, worden problemen op het vlak van immigratie aangepakt en zullen extremistische radicale groepen verboden worden.

Het akkoord van 21 juli zorgt voor een stevige bescherming van de Belgen en van onze waarden en zet tegelijkertijd een rem op de verspreiding van extremistische groepen in het land, waarbij het principe van de rechtsstaat niet uit het oog wordt verloren. De scheiding der machten en de bestaande rechtsmiddelen worden gewaarborgd.

In tegenstelling tot vroeger wordt ook illegale immigratie bestreden door woonstbetredingen toe te staan, die strikt onderworpen zijn aan de principes van de rechtsstaat en onder toezicht van een rechter plaatsvinden.

Dit zijn de punten die ik belangrijk vind en ik herhaal mijn verzoek om regelmatig een vergadering te organiseren, bijvoorbeeld na elke vergadering van het kernkabinet of telkens wanneer er een akkoord gesloten wordt.

Le **président**: La demande a également été formulée par les groupes Vlaams Belang, Ecolo-Groen et Open Vld. Les textes ne seront mis à disposition qu'après la deuxième lecture en Conseil des ministres.

01.06 Khalil Auasti (PS): U verkiest een breuk boven eenheid, en brengt de arbeidswereld liever een klap toe dan de hand uit te steken.

d'été. Avec le budget qui s'annonce à l'automne et le probable accord de Noël, vous rejouez *Les Quatre Saisons*. Pour quelqu'un qui n'a pas aimé la Vivaldi, c'est assez curieux, vous l'admettez!

Cet accord de l'été, cet accord du 21 juillet, jour de fête nationale, qu'en est-il? À l'unité, vous avez préféré la rupture. À une main tendue, vous préférez la gifle au monde du travail. Cet accord est une drache de reculs sociaux qui trempe en premier les mêmes, et toujours les mêmes: les travailleurs, les pensionnés, les malades et les familles de la classe moyenne.

Monsieur le premier ministre, parlons emploi. Vous nous répétez que l'emploi est au cœur de la politique de votre gouvernement Arizona. Mais de quel emploi parle-t-on? Celui où on s'épuise, où on travaille de nuit, le dimanche, en soirée, sans reconnaissance, sans contrepartie? Celui où les cadences se multiplient et où les salaires stagnent? Celui où la vie de famille est reléguée au dixième plan, celui du contrat zéro heure, le contrat de la précarité, une importation *low cost* du modèle britannique, offrant zéro stabilité pour les travailleurs et les travailleuses qui pourront être appelés à la dernière minute, sans garantie d'heures, sans sécurité de revenu?

En réalité, avec votre gouvernement, vous créez une vie en pointillés, une vie sans filet. Dans les faits, en réduisant les primes de nuit dans la distribution entre minuit et 5 h, vous faites perdre des centaines d'euros à celles et ceux qui exercent déjà les métiers les plus flexibles et les plus pénibles, ceux qui préparent les commandes à l'aube, ceux qui livrent dans le pays alors que tout le monde dort, ceux qui déchargent des palettes dans le froid.

En prolongeant l'ouverture des commerces sept jours sur sept et jusque 21 h au lieu de 20 h, vous prenez une mesure taillée pour les grandes enseignes et pénalisante pour les petits commerçants, comme l'indique le Syndicat Neutre pour Indépendants (SNI) lui-même. Vous compliquez encore le quotidien des caissières, déjà mises à rude épreuve, et des petits commerçants contraints de suivre le mouvement, au détriment de leur vie de famille.

En défiscalisant 240 heures par an, soit six semaines, vous défiscalisez en réalité un temps horaire plus important que le nombre de congés légaux offerts aux travailleurs et aux travailleuses de ce pays. Vous supprimez les prépensions, alors que des vagues de licenciements frappent, et vous réduisez les droits au préavis. Par exemple, désormais, celles et ceux qui ont travaillé plus de 17 ans – une vie dans une entreprise – verront comme récompense à leur loyauté un préavis limité à un an et des indemnités rabetées, ou du temps réduit pour trouver un autre boulot.

Vous réduisez les pensions des fonctionnaires, comme si leur engagement n'avait plus de valeur, comme si une institutrice, ayant consacré 40 ans à l'éducation de nos enfants, devait finir sa carrière avec moins que ce qu'on lui avait promis. C'est une remise en cause fondamentale du contrat social.

Vous instaurez le fameux malus pension: à l'incitant, vous préférez la sanction! Cette sanction s'appliquera pour des milliers de travailleurs usés par des années de labeur. Vous allez l'accentuer en modifiant les critères et en tenant désormais compte de l'année de naissance. Vous

Uw akkoord staat vol met maatregelen die tot sociale achteruitgang leiden en die altijd dezelfde groepen treffen: de gepensioneerden, de zieken en de middenklasse.

U zegt dat werk centraal staat in uw beleid. Welk werk? Werk dat tot uitputting leidt? Nachtwerk, zondags- en avondwerk, zonder dat daar iets tegenovergesteld wordt? Werk waarbij het gezinsleven naar het achterplan verwezen wordt? Werk met een nulurencontract, een low-costversie van het Britse model dat geen enkele stabiliteit biedt en waarbij werknemers op het laatste moment opgeroepen kunnen worden zonder inkomensgarantie?

U creëert een leven waarin er geen continuïteit is, zonder vangnet. Door de premies voor nachtwerk in de distributiesector te beperken tot de periode tussen middernacht en vijf uur verliezen de werknemers die de meest flexibele en zwaarste jobs verrichten flink wat geld.

Door de openingstijden van winkels te verlengen, waardoor ze 7 dagen per week en tot 21 uur in plaats van 20 uur open mogen zijn, bevoordeelt u de grote winkelketens en benadeelt u de kleine handelszaken. U maakt het dagelijkse leven van caissières dat al niet gemakkelijk is, nog moeilijker.

Door in een fiscale vrijstelling te voorzien voor 240 uur per jaar, d.i. 6 weken, wordt er een vrijstelling toegekend voor een periode die langer is dan alle wettelijke feestdagen samen! U schaft de brugpensioenen af, terwijl ontslagrondes elkaar opvolgen. U beperkt het recht op een opzegtermijn: de beloning voor 17 jaar trouwe dienst is een opzeg die beperkt wordt tot een jaar en lagere vergoedingen, minder tijd om een nieuwe baan te vinden.

U verlaagt de pensioenen van de ambtenaren, alsof hun inzet geen waarde meer heeft. Hierdoor wordt het sociaal contract op losse

amenez même cette sanction jusqu'au point de considérer que, désormais, pour avoir une pension complète, il faudra travailler jusqu'à l'âge de 67 ans. Pour résorber ce qu'ils auront perdu dans le cadre des critères, vous imposerez aux gens de travailler pour un bonus, probablement même jusqu'à 71 ans. Finalement, vous imposerez aux personnes, qui n'ont que la volonté d'avoir une pension décente, de travailler quatre ou cinq ans de plus que ce qui est prévu pour l'âge légal de la pension.

Que disent les ministres de votre gouvernement? Ils prétendent que personne ne perdra rien. Ils le disent et le répètent mais c'est faux, c'est méprisant et c'est intellectuellement insultant.

Monsieur le premier ministre, pouvez-vous me dire combien de travailleurs seront touchés? Combien de secteurs seront concernés, notamment par le travail de nuit? Et surtout, osez-vous encore aujourd'hui nous affirmer que personne ne perdra un seul euro?

Après l'emploi, passons maintenant à la santé. Vous prévoyez 907 millions d'économies rien qu'en 2026, alors que Les Engagés et Vooruit disaient haut et fort que "jamais, on ne touchera à la santé". À nouveau, ils se sont couchés, abandonnant leur grand combat sur le dos des personnes malades. Qui va payer? Les patients? Ils ne seront toujours pas protégés pour les suppléments excessifs demandés par les spécialistes. Ils paieront plus cher leurs médicaments. Avec quelles conséquences? Ils seront contraints de renoncer à certains soins ou de les reporter. Monsieur le premier ministre, vous imposez ceci comme des choix budgétaires, mais ce sont en réalité des injustices sociales.

Chers collègues, cet accord est aussi celui du renoncement des Engagés et du MR. Fini de parler des 500 euros en plus par mois, ça sera au mieux 10 euros nets en plus en 2026. Ces 10 euros seront largement absorbés par la modification du calcul de l'index, la diminution des pensions et l'augmentation du prix des médicaments. Seulement 10 euros, alors que vous demandez à des travailleurs de travailler la nuit sans sursalaire et que vous renoncez au refinancement massif des soins de santé.

Vous oubliez aussi la justice fiscale. Vous ne ferez pas contribuer les plus nantis mais uniquement les petits investisseurs, avec l'illusion d'un rendement de 500 millions d'euros – encore ce nombre de 500.

Vous enterrez la défense des valeurs partagées avec l'infamie des visites domiciliaires.

Finis la défense de Bruxelles et des francophones avec l'officialisation de la fusion des zones de police, sans refinancement, sans concertation, sans respect pour la spécificité bruxelloise. C'est en réalité une victoire pour les partis politiques flamands. Une fois de plus, le MR et Les Engagés valident, accompagnent et collaborent, alors même que certains de leurs bourgmestres y sont opposés. Alors, quand vous refusez de dire "Vive la Belgique", monsieur le premier ministre, vous fêtez tous ces renoncements du MR et des Engagés. Rien ne pourrait se faire sans eux. Cela signifie que tout se fait avec eux. Le tout dans un silence assourdissant où, lorsqu'ils s'expriment, ce n'est souvent que pour se réjouir de précariser 200 000 personnes ou le faire, au mieux, à titre personnel.

schroeven gezet. Met de pensioenmalus geeft u de voorkeur aan sancties boven stimuli. Om recht te hebben op een volledig en fatsoenlijk pensioen zal men vier of vijf jaar langer moeten werken om de verliezen als gevolg van de wijziging van de criteria te compenseren. Hoeveel werknemers zullen er hierdoor getroffen worden? Hoeveel sectoren zullen er de maatregelen op het stuk van nachtwerk voelen? Durft u nog steeds te beweren dat niemand ook maar één euro zal verliezen?

Les Engagés en Vooruit hebben hun grote strijd over de ruggen van de zieken opgegeven: alleen al in 2026 zal er in de gezondheidszorg 907 miljoen euro bespaard worden. Patiënten, die nog steeds niet beschermd worden tegen de buitensporige supplementen die specialisten aanrekenen, zullen méér betalen voor hun geneesmiddelen, waardoor de zorg nog vaker uitgesteld zal worden.

Uw begrotingskeuzes zijn maatschappelijk onrechtvaardig. Met dit akkoord geven Les Engagés en de MR de strijd op. In plaats van 500 euro extra per maand zal er in 2026 hooguit een verhoging van 10 euro netto zijn, die snel tenietgedaan zal worden door de nieuwe berekeningswijze van de indexering, de verlaging van de pensioenen of de prijs van de geneesmiddelen. Nachtwerk zal zonder loontoeslag uitgevoerd worden en u ziet af van de herfinanciering van de gezondheidszorg. Ook de fiscale rechtvaardigheid wordt vergeten, want u doet de rijksten niet bijdragen. Met de schandalige woonstbetredingen wordt de verdediging van onze gedeelde waarden ten grave gedragen. Door de fusie van de politiezones, zonder dat er in een herfinanciering of overleg voorzien wordt, is het gedaan met de verdediging van Brussel. Alweer werken de MR en Les Engagés mee aan deze overwinning van de Vlaamse partijen, ondanks het verzet van sommige van

01.07 **Lydia Mutyebele Ngoi (PS):** Monsieur le premier ministre, vous nous avez promis une réforme fiscale ambitieuse à 10 milliards d'euros. Une réforme juste qui rééquilibrerait la charge entre le travail et le capital. Nous en sommes loin. Ceux qui ont cru que le MR et les Engagés allaient améliorer le pouvoir d'achat se sont fait bernier. Leur discours n'était que de la poudre aux yeux.

Vous annoncez une quotité exemptée à 15 300 euros. Mais combien cela représente-t-il concrètement par personne par an? On ne sait pas. On vous demande l'effet par décile de revenus et on n'a aucune réponse. Et surtout, à qui cela profite-t-il? Cette mesure trop générale ne cible pas les moyens et les bas salaires. Ceux qui ont peine à boucler les fins de mois verront à peine la différence. À eux, vous promettez un bonus à l'emploi. Mais là encore, ni calendrier, ni chiffres, ni détails.

On demande aux travailleurs de faire confiance sans rien leur donner de concret. Alors, soyez clair, combien, pour qui, quand? Parce qu'en l'état, vos annonces relèvent plus du marketing politique que d'un vrai engagement pour le pouvoir d'achat. Quant aux 500 euros promis par le MR et les Engagés, je ris parce que c'est juste un slogan de campagne, un mensonge. Et là encore, votre accord d'été, c'est ce reniement. Ce gouvernement a fait un choix et le pouvoir d'achat des travailleurs n'est pas sa priorité.

Pourtant, d'autres choix étaient possibles, comme l'a dit le Bureau fédéral du Plan. Si vous proposiez une taxation des plus-values et un impôt sur la fortune, ils rapporteraient 10,5 milliards d'euros à eux seuls. La réforme fiscale que le MR avait refusée sous la Vivaldi, c'était 6 à 7 milliards. Aujourd'hui, ils se réjouissent d'une réforme fiscale de 4,4 milliards. Vous proposez juste une taxation qui est symbolique et probablement vidée de sa substance.

Et dans ce tableau, c'est encore les femmes qui payent le prix. En supprimant le quotient conjugal, vous touchez encore une fois celles qui gagnent moins, qui interrompent leur carrière pour s'occuper des enfants, des tâches ménagères. Et vous ne prévoyez aucune mesure d'accompagnement digne de ce nom. Décidément, il ne fait pas bon être femme à l'ère de l'Arizona! On pense aux femmes qui subissent des attaques frontales sur le travail de nuit car, oui, des femmes travaillent la nuit et celles-ci ont 30 % de chances supplémentaires de déclarer un cancer du sein. C'est ainsi qu'on valorise le travail: en supprimant les primes de celles qui risquent leur santé, pour ne rien dire de l'ensemble des mesures prises liées au travail et qui vont l'impacter directement.

hun burgemeesters.

Wanneer u weigert "Vive la Belgique" te roepen, verkneukelt u zich in feite over al die toegevingen van de MR en Les Engagés. Die laten alleen van zich horen om hun genoeg te uiten over het feit dat ze 200.000 mensen in de armoede storten, of om hun persoonlijk standpunt te verkondigen.

01.07 **Lydia Mutyebele Ngoi (PS):** We zijn ver verwijderd van de beloofde belastinghervorming van 10 miljard euro. Degenen die geloofden dat de MR en Les Engagés hun koopkracht zouden verbeteren, komen bedrogen uit.

Hoeveel bedraagt de belastingvrije som van 15.300 euro per persoon per jaar? Wat is het effect per inkomensdecil? U geeft geen antwoord. Deze maatregel is te algemeen en richt zich niet op de midden- en lage inkomens, die nauwelijks het verschil zullen merken. U belooft een werkbonus, maar zonder tijdpad of details. U vraagt de werknemers om vertrouwen, maar u moet hun concrete informatie geven, anders blijven het loze beloften.

De 500 euro die de MR en Les Engagés beloofd hebben, is niet meer dan een leugen. De koopkracht van de werknemers is geen prioriteit voor de regering.

Er waren andere keuzes mogelijk: een belasting op de meerwaarden en een vermogensbelasting zouden 10,5 miljard euro opleveren. Onder de vivaldiregering heeft de MR een belastinghervorming verworpen die 6 tot 7 miljard euro zou hebben opgeleverd. Vandaag verheugt die partij zich over een symbolische hervorming van 4,4 miljard.

Het zijn opnieuw de vrouwen die het gelag betalen. De afschaffing van het huwelijksquotient treft de vrouwen die minder verdienen en hun loopbaan onderbreken om

S'il ne fait pas bon être pensionné, il ne fait pas bon non plus être malade ou, simplement, faire partie de la classe moyenne.

Par ailleurs, comment accepter ces dépenses militaires que vous faites exploser sans contrôle? Eh bien, monsieur le premier ministre, le pays mérite mieux, les citoyens méritent mieux!

Dernier point: vous revenez aux visites domiciliaires qui avaient été abandonnées par le gouvernement Michel à la suite de la mobilisation impressionnante des acteurs du monde judiciaire et de la société civile qui soulignaient l'inconstitutionnalité de la mesure, notamment en raison de la protection du domicile. Eh bien, je dois vous dire que cela ne changera rien: cette annonce provoquera la levée des mêmes boucliers, car votre projet est tout aussi illégal qu'inefficace. Même si, bien sûr, il faut exécuter les ordres de quitter le territoire, cela ne doit pas se faire au prix de la violation des droits humains.

Je voulais saluer la prise de position inédite du roi quant à Gaza. Comment est-il possible, après son discours, que vous n'ayez rien dit sur Gaza, la reconnaissance de la Palestine et les sanctions contre Israël. Avez-vous validé le discours du roi, monsieur le premier ministre?

Ce que vous appelez "rigueur", eh bien nous l'appelons "renoncement". Ce que vous appelez "réforme", nous l'appelons "régression". Ce que vous appelez "modernisation", eh bien, nous l'appelons "brutalité". Le Parti Socialiste ne laissera pas passer cette drache sociale. Nous combattons chaque article, chaque paragraphe, chaque coup porté aux droits sociaux, à la Chambre, dans les commissions et dans les rues s'il le faut, avec les citoyennes et les citoyens.

01.08 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Monsieur le premier ministre, ces derniers jours – ainsi qu'on vous connaît –, vous avez à nouveau montré votre mépris, mépris vis-à-vis des travailleuses et des travailleurs de ce pays. Il s'agit de regarder les réactions à votre accord de l'été du côté de la FEB, du Voka où l'on devient presque lyrique, alors que du côté des représentants des travailleuses, on parle de quatre-vingts années de lutte sociale balayées du revers de la main en une nuit. Non, monsieur de Wever, ce n'est pas l'accord du siècle, c'est bel et bien la casse du siècle!

Vous méprisez aussi le Parlement car, oui, vous n'aviez pas prévu de venir vous expliquer. Il a fallu qu'on insiste et, finalement, nous avons

voor hun kinderen en het gezin te zorgen.

Het is beslist geen pretje een vrouw te zijn in het arizonatijdperk! Vrouwen die 's nachts werken lopen 30 % meer kans om borstkanker te ontwikkelen. Zij zetten hun gezondheid op het spel en u 'valoriseert' hun werk door hun premies af te schaffen.

Het is ook geen pretje gepensioneerd te zijn, maar je wil ook niet ziek zijn of simpelweg tot de middenklasse behoren. Hoe kan men trouwens aanvaarden dat de militaire uitgaven ongecontroleerd de pan uitrijzen? De burgers verdienen beter!

U voert opnieuw woonstbetredingen in, die eerder werden afgevoerd na de indrukwekkende mobilisatie van de gerechtelijke wereld en het maatschappelijk middenveld. U zult daarmee dezelfde golf van protest uitlokken. Ja, bevelen om het grondgebied te verlaten moeten worden uitgevoerd, maar daarbij mogen geen mensenrechten worden geschonden.

Ik heb alle lof voor de ongeziene stellingname van de koning over Gaza. Daar hebt u niets over gezegd. Hebt u zijn toespraak goedgekeurd, mijnheer de eerste minister?

Wat u 'strengheid' en 'modernisering' noemt, noemen wij 'inlevering' en 'brutaliteit'. De PS zal elke aanval op de sociale rechten te vuur en te zwaard bestrijden.

01.08 Sofie Merckx (PVDA-PTB): U hebt nog maar eens duidelijk gemaakt hoezeer u neerkijkt op de werknemers. Het VBO en Voka zijn lyrisch over uw akkoord, terwijl de vakbonden het hebben over 80 jaar sociale strijd die op één nacht weggevaagd wordt. Dit is wel degelijk de sloop van de eeuw.

U minacht ook het Parlement, in de mate dat u zich enkel verwaardigt

cette discussion le jeudi alors que nous aurions pu l'avoir le lendemain, le mardi.

Le 21 juillet, nous avons bien sûr pu constater votre mépris pour tous les Belges. Mais je pense qu'en donnant une conférence de presse à quatre heures du matin, vous avez aussi montré votre mépris vis-à-vis de la presse. D'ailleurs je me demande, monsieur De Wever,...

01.09 **Bart De Wever**, premier ministre: Ça c'est vrai!

01.10 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Ah oui, voilà. Vous n'avez même pas honte.

Je pense d'ailleurs, monsieur De Wever, que vous n'étiez pas bien réveillé parce que, à quatre heures du matin vous avez donné une interview et vous avez dit, je cite: "J'ai de la compassion pour ceux qui vont perdre des avantages, mais on fait la même chose pour les politiques!" Comment osez-vous dire ça! Vous qui gagnez onze mille euros par mois. Vous qui allez avoir une pension dorée, vous osez comparer votre situation à celle des travailleuses et des travailleurs de ce pays. Non, monsieur De Wever, perdre 200 euros en malus sur une pension de 1 700 euros ce n'est pas la même chose que de les perdre sur une pension de 8 000 euros par mois.

D'ailleurs, monsieur De Wever, est-ce vous qui allez travailler la nuit pendant 30 ans? Est-ce vous qui, à 67 ans, allez encore laver les patients? Est-ce vous qui vous lèverez à deux heures du matin pour aller conduire un train à 66 ans. Est-ce à vous que l'on va proposer un contrat zéro heure, vous obligeant à combiner deux ou trois emplois pour boucler la fin du mois? Non, monsieur le premier ministre! Je suis désolée, votre situation n'est en rien comparable à ce que vous imposez aux citoyens. Soit vous n'étiez pas bien réveillé ce matin à la conférence de presse, soit cela démontre à quel point vous vivez dans une bulle qu'il est temps de faire éclater. Nous le ferons avec les gens et nous vous amènerons à la réalité. Le 14 octobre en effet, nous serons tous dans la rue contre ce gouvernement.

Ma première question est d'ailleurs: suite à cette interview, pouvez-vous, par conséquent, préciser quelles économies ont été convenues sur la classe politique dans le cadre de cet accord estival?

Mijnheer de premier, als we de reacties op uw zomerakkoord bekijken, dan wordt u enerzijds door Voka en het VBO bejubeld voor uw maatregelen met betrekking tot de arbeidsmarkt. Anderzijds zeggen de organisaties die de werknemers in dit land vertegenwoordigen, samen goed voor meer dan drie miljoen leden, dat tachtig jaar sociale vooruitgang inzake arbeidstijd en pensioen in één nacht werd weggeveegd. Mijnheer De Wever, het is een feit dat de regering erin geslaagd is om de afgelopen maanden zowat iedereen te misnoegen. Zelfs de magistraten komen op straat. Alleen de 1 % is tevreden, want zij moeten de meerwaardebelasting niet betalen.

Wat hebben we gisteren vernomen? Er moet in de zorg 900 miljoen tot 1 miljard euro worden bespaard. Dames en heren van Vooruit en cd&v, ik dacht dat met uw beider partijen in de regering niet op de zorg zou

om hier toelichting te komen geven nadat wij daar met aandrang om gevraagd hebben.

Op 21 juli hebt u uw minachting geuit ten aanzien van alle Belgen en van de pers, door om 4 uur 's ochtends een persconferentie te organiseren.

01.10 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Was u echter wel goed wakker? U verklaarde immers dat u medelijden had met al degenen die voordelen zouden verliezen, maar dat de politici hetzelfde lot beschoren zou zijn. Hoe durft u zichzelf te vergelijken met de werknemers, terwijl u 11.000 euro per maand verdient en zeker bent van een royaal pensioen? Zult u misschien hard gaan werken als verpleegkundige of medewerker van het spoor, of gedurende 30 jaar nachtarbeid verrichten? Uw situatie is niet vergelijkbaar! U leeft in een bubbel, die wij zullen doen uiteenspatten door op 14 oktober te gaan betogen.

Over welke besparingen voor de politieke klasse is men het in dit zomerakkoord eens geworden?

Les organisations patronales sont satisfaites de votre accord de l'été, mais les organisations syndicales affirment que 80 ans de progrès social ont été balayés en une seule nuit. Au cours des derniers mois, le gouvernement a réussi à mécontenter tout le monde, sauf les 1 % les plus riches, qui échappent à l'impôt sur les plus-values.

Nous apprenons maintenant que 900 millions à 1 milliard d'euros vont être économisés dans le secteur des soins de santé, alors que

worden bespaard. Ik dacht dat uw beider partijen daarvoor garant stonden. Nu komt u met besparingen. Er zal 1 miljard euro worden bespaard. Hoe durft u? Voor 11 F-35's en een fregat vindt u wel geld, maar de mensen moeten voor hun medicijnen wel meer betalen.

De misnoegdheid neemt toe, want stilaan begint iedereen te beseffen hoeveel men door de regering zal moeten betalen. De mensen komen dus op straat. Dit is vooralsnog het enige lichtpuntje: het protest begint te werken en resultaten te boeken. Wat we in het zomerakkoord ook konden vaststellen, is dat de modaliteiten van de pensioenmalus enigszins werden bijgesteld. Terwijl u oorspronkelijk werknemers met ziekteperiodes of periodes van technische werkloosheid in hun loopbaan of werknemers in zware beroepen keihard wilde treffen, is er nu toch een beetje verbetering en dat is een goede zaak.

Bert Engelaar van het ABVV heeft daarop ook gewezen. Ik citeer: "Wat zij sociale bijsturingen noemen, zijn zaken die wij als vakbonden al maanden geleden hebben aangekaart door luid op straat te roepen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de tijdelijke werkloosheid, die nu toch zal meetellen voor het pensioen." Als ik vandaag dus één boodschap voor de mensen heb, dan is het: blijf doorzetten. Het kille zomerakkoord zal botsen op een hete herfst. Ik roep dan ook iedereen op om de vakbonden te volgen en zich aan te sluiten bij de grote betoging op 14 oktober.

Inzake de pensioenmalus, mijnheer de eerste minister, blijft u herhalen dat u geen afbreuk doet aan bestaande rechten. Sorry, mijnheer de eerste minister, maar dat is liegen. De verpleegster die in 1975 geboren is en in 2038 op 63-jarige leeftijd vervroegd pensioen wil aanvragen, maar niet aan 35 loopbaanjaren en 7.000 gewerkte dagen komt, hoeveel zult u van haar pensioen afpakken omdat ze niet aan de voorwaarden voldoet? 16 % of 20 % pensioenmalus? Dat is niets anders dan raken aan haar opgebouwde rechten. De pensioenmalus zal trouwens een op de twee vrouwen treffen en een op de vier zorgverstrekkers. U bent er daarom niet op ingegaan, maar bevestigt u dat u eigenlijk deels terugkomt op het regeerakkoord? Periodes van technische werkloosheid zouden wel gelijkgesteld worden en dus niet meegeteld worden voor de pensioenmalus, maar voor periodes van een korte ziekte of een lange ziekte zou er nog een oplossing moeten komen. Kunt u zeggen of het nu op basis van het geboortjaar is of op basis van het tijdstip van de pensioenaanvraag dat de regels toegepast zullen worden?

In het regeerakkoord las ik dat werknemers met een carrière van 42 jaar op hun 60ste met pensioen zullen kunnen gaan. De voorwaarden zijn echter zo streng dat slechts 1 % van de vrouwen en 3 % van de mannen daarvoor in aanmerking komen. Nu worden periodes van technische werkloosheid meegeteld. Hebt u de impact daarvan al berekend? Over hoeveel mensen extra gaat het?

De fiscale hervorming is toch echt een mager beestje geworden. De nieuwe regels zouden sneller ingaan. Blijkbaar is dat niet echt zo. Ik heb gisteren in de krant gelezen dat het zou gaan over 9 euro extra per maand in 2026, 13 euro in 2027, 19 euro in 2028 en – houd u vast – 91,46 euro nettoverhoging per maand in 2029. Meent u dat echt, mijnheer de eerste minister? Is dat werkelijk de in het vooruitzicht gestelde koopkrachtverhoging voor wie hard werkt? Hoeveel zal een winkelkar in 2029 kosten? Met 90 euro per maand zullen de mensen niet ver komen, zeker niet als daar ook nog de koolstoftaks bij komt.

Vooruit et le cd&v s'étaient engagés à ne jamais le faire. Il y a de l'argent pour du matériel de guerre, mais les citoyens devront payer plus cher leurs médicaments!

La seule lueur d'espoir est que la protestation porte ses fruits. Grâce à la mobilisation des syndicats, quelques ajustements ont été apportés au malus pensions, notamment en ce qui concerne les périodes de maladie et les périodes de chômage temporaire. Nous appelons la population à poursuivre les actions. Cet accord glacial se heurtera à un automne chaud. J'invite tout le monde à se joindre à la manifestation du 14 octobre 2025.

Vous continuez à répéter que le malus pension ne porte pas atteinte aux droits acquis, mais c'est faux. Les personnes qui ne remplissent pas les conditions strictes perdront malgré tout une partie de leur pension. Les droits acquis sont donc bel et bien remis en cause. Ce malus touche en outre la moitié des femmes et un quart des prestataires de soins. Pouvez-vous confirmer que vous revenez partiellement sur l'accord de gouvernement? Le chômage technique ne serait pas pris en compte dans le calcul du malus, mais pour les périodes de maladie, une solution doit encore être trouvée. Le malus sera-t-il appliqué sur la base de l'année de naissance ou de la date de demande de pension?

L'accord de gouvernement prévoit que les personnes pourront prendre leur pension à 60 ans après une carrière de 42 ans, mais les conditions sont tellement strictes que seulement 1 % des femmes et 3 % des hommes entrent en ligne de compte. Combien de personnes supplémentaires seront désormais éligibles, sachant que le chômage technique sera aussi pris en compte?

La réforme fiscale est vraiment in-

Mijnheer de premier, hoe zit het met de loonnormwet? Werd daarover gesproken tijdens het zomerakkoord en is er ook een akkoord bereikt dat de loonmarge voor de komende twee jaar op 0 % wordt vastgelegd? Is dat koninklijk besluit al ondertekend of nog niet?

Kunt u ook bevestigen dat het optrekken van de belastingvrije som tot 15.300 euro 10 miljard euro zal kosten? Dat is 7 miljard meer dan wat enkele maanden geleden was aangekondigd. Waar zult u die 7 miljard euro vandaan halen?

Bevestigt u tot slot de aankoop van 11 F-35's? Welke kosten brengt dat precies mee voor de belastingbetaler?

suffisante. Elle devait entrer en vigueur plus rapidement mais d'après les journaux, il s'agirait de 9 euros supplémentaires par mois en 2026, 13 euros en 2027, 19 euros en 2028 et seulement 91,46 euros en 2029. Cela n'aidera pas beaucoup la classe laborieuse, surtout pas si l'on y ajoute la taxe carbone.

Qu'en est-il de la loi sur la norme salariale? A-t-il été décidé de fixer la marge salariale à 0 % pour les deux prochaines années ? Cet arrêté royal a-t-il déjà été signé?

Est-il exact que l'augmentation à 15 300 euros du montant exonéré d'impôts coûtera 10 milliards d'euros? Où trouverez-vous les 7 milliards d'euros supplémentaires? Confirmez-vous l'achat de 11 F-35 ? Combien cet achat coûtera-t-il exactement aux contribuables?

01.11 Jean-François Gatelier (Les Engagés): Monsieur le président, je vais partager mon temps de parole avec mon estimé collègue M. Nuino.

Monsieur le premier ministre, chers collègues, permettez-moi tout d'abord de saluer la solidité de l'accord de l'été conclu par ce gouvernement. Oui, cet accord est exigeant et audacieux, mais il est aussi profondément équilibré, et refuse toute caricature. Le gouvernement a réussi en cinq mois ce que la Vivaldi n'a pas réussi en cinq ans.

Cet accord est-il de gauche ou de droite? La droite flamande le juge trop social et la gauche francophone trop libéral. En réalité, cet accord est clairement ancré au centre. Il responsabilise tout en protégeant suffisamment pour irriter le patronat, trop pour que la gauche et l'extrême gauche aient l'honnêteté de le reconnaître. Quand la gauche crie à la trahison et la droite à la dérive, c'est que le centre fait son travail. Quand chacun reproche à l'accord d'avoir trop cédé au camp d'en face, c'est souvent qu'il a trouvé le juste équilibre entre cohérence et responsabilité.

Alors oui, il y a des réformes, des vraies. Des mesures qui bousculent parfois, mais qui répondent enfin aux défis que d'autres ont laissé s'accumuler. Nous, Les Engagés, nous croyons qu'il faut plus que des slogans. Il faut agir, il faut construire. La réforme du chômage vise une chose: rétablir le rôle assurantiel, activer sans stigmatiser. Les Engagés l'avaient promis; pas de sanctions aveugles, mais des droits renforcés. Certains nous accusaient de transférer la charge aux communes. Mensonge. Nous l'avions promis, et nous l'avons fait. Les Engagés ont obtenu une compensation massive: 300 millions d'euros dès 2026. Pas un euro ne sera retiré aux plus fragiles. Ce n'est pas un désengagement, c'est un contrat de confiance avec les CPAS. C'est une réforme d'équilibre, de responsabilité et de justice sociale. Nous

01.11 Jean-François Gatelier (Les Engagés): Dit is een moedig maar zeer evenwichtig akkoord. Wat de vivaldiregering in vijf jaar niet kon verwezenlijken, heeft deze regering in vijf maanden voor elkaar gekregen. De Vlaamse rechterzijde vindt dit akkoord te sociaal, de Franstalige linkerzijde vindt het te liberaal: het draagt duidelijk het stempel van het centrum. Het akkoord responsabiliseert terwijl het tegelijk beschermt – genoeg om de werkgevers te ergeren, te veel om door links te worden erkend.

Met sommige maatregelen schoppen we tegen heilige huisjes, maar ze bieden wel een antwoord op uitdagingen die anderen onder het tapijt hebben geveegd. Met de hervorming van de werkloosheidsreglementering willen we meer mensen aan het werk krijgen zonder te stigmatiseren. Er wordt niet blind gesanctioneerd, maar rechten worden versterkt. Les Engagés heeft een compensatie van 300 miljoen euro voor de gemeenten uit de brand gesleept vanaf 2026.

assumons un tournant: 360 heures supplémentaires volontaires pour les secteurs, 450 pour l'horeca, dont 240 nettes d'impôt, parce que le travail mérite d'être récompensé.

Nous modernisons également le marché de l'emploi en le rendant plus flexible, notamment en matière de travail de nuit, d'horaires de travail ou encore de jours de fermeture, tout en restant attentifs au rôle de la concertation sociale chère aux Engagés.

Enfin, oui, ce gouvernement a entamé une réforme profonde des pensions exigée par l'Union européenne, parce qu'il fallait le faire, parce que nous avons pris nos responsabilités là où d'autres ont tergiversé. Plus d'équité, notamment par une pension minimum protégée, la reconnaissance des périodes de maladie de longue durée ou encore le bonus-malus modulé pour encourager la prolongation du travail, mais toujours avec des clauses de rendez-vous pour tenir compte des cas particuliers, notamment concernant les magistrats, les professeurs d'université ou encore les travailleurs des arts.

Sur le volet Santé, Les Engagés ont également fait la différence. La réforme de notre système de soins de santé est une nécessité. Le vieillissement de la population, la hausse des maladies chroniques, la pression sur les finances publiques imposent des choix clairs, mais pas à n'importe quel prix.

Les annonces contenues dans l'avant-projet du ministre de la Santé avaient suscité une inquiétude légitime chez les prestataires de soins, en particulier chez les médecins, qui se sont mobilisés massivement. Je tiens à saluer les efforts du gouvernement qui a su, à travers les accords de l'été, désamorcer cette crise et envoyer un signal d'apaisement et de concertation. Pour Les Engagés, je me réjouis que trois éléments fondamentaux aient été intégrés dans ces accords.

Oui, le plafonnement des suppléments d'honoraires est désormais acté, mais pas dans la précipitation, ni sur le coin de la table. Premier acquis: les taux ne seront pas imposés d'en haut, mais construits avec le terrain. Ce sont les commissions sectorielles qui définiront les plafonds avec souplesse et différenciation. Nous faisons confiance aux soignants, pas aux postures. Deuxième acquis: l'articulation des réformes est garantie. Il ne s'agit pas de plafonner dans le vide. Le gouvernement a reconnu que la réforme du conventionnement, de la nomenclature et du financement hospitalier doivent avancer ensemble. Troisième acquis: la *pax hospitalia*. L'entrée en vigueur est fixée à 2028, avec un refinancement hospitalier réformé et renforcé.

Pas de choc budgétaire, pas de casse sociale. Là où certains criaient à la trahison ou appelaient à la rupture, nous avons privilégié la réforme maîtrisée au populisme sanitaire. À cet égard, je souhaiterais obtenir quelques clarifications.

Monsieur le premier ministre, vous avez rappelé l'importance de la concertation du secteur, ce qui est un signal très positif. Vu l'échéance fixée à juillet 2027 pour la formulation des plafonds de suppléments d'honoraires, pouvez-vous préciser quand les commissions d'accords médico-mutualistes et les groupes de travail associant les hôpitaux entameront leurs travaux? Peut-on s'attendre à un calendrier clair et opérationnel dès la rentrée?

Het gaat over een vertrouwenscontract met de OCMW's en een evenwichtige en sociaal rechtvaardige hervorming. We aanvaarden de 360 vrijwillige overuren per jaar in alle sectoren – en zelfs 450 in de horeca – waarvan er 240 belastingvrij zullen zijn.

We maken de arbeidsmarkt flexibeler, onder meer wat nachtwerk en sluitingsdagen betreft, maar blijven daarbij oog hebben voor het sociaal overleg.

De ingrijpende pensioenhervorming waarmee deze regering gestart is was nodig en was een eis van de EU. We zorgen voor meer billijkheid door een beschermd minimumpensioen, de erkenning van periodes van langdurige ziekte en een flexibele bonus-malusregeling, met afspraakclausules om rekening te kunnen houden met individuele gevallen.

De hervorming van ons gezondheidszorgsysteem is een noodzaak. Door de vergrijzing, de toename van het aantal chronische ziekten en de druk op de overheidsfinanciën moeten er duidelijke keuzes gemaakt worden. Het voorontwerp van de minister van Volksgezondheid heeft tot terechte bezorgdheid bij de zorgverleners geleid. De regering heeft de boodschap gebracht dat er hierover overleg gepleegd zal worden.

Dat de ereloonsupplementen geplafonneerd worden staat nu vast. De tarieven zullen in overleg met het veld vastgelegd worden. De sectorcommissies zullen de plafonds met de nodige flexibiliteit en differentiatie definiëren. We garanderen dat de hervormingen op elkaar afgestemd zullen worden: de hervorming van de conventioneering, van de nomenclatuur en van de ziekenhuisfinanciering moeten parallel verlopen. De *pax hospitalia* zal in 2028 in werking treden, met een versterkte herfinanciering.

Tous les acteurs du système de soins doivent contribuer à l'effort collectif, mais le plafonnement des suppléments d'honoraires imposés aux médecins profitera indirectement aux compagnies d'assurance qui continuent à percevoir des primes élevées des patients. Monsieur le premier ministre, des initiatives sont-elles envisagées pour que ces assurances hospitalisation contribuent financièrement en prenant leur juste part dans la réforme à venir?

En ce qui concerne les pensions, quel calendrier prévoyez-vous pour les échanges techniques et syndicaux sur les effets cumulatifs, en particulier pour les magistrats, les professeurs et les artistes avant la seconde lecture?

Notre formation est soucieuse d'un système de santé juste, accessible et durable. Nous continuerons de soutenir toutes les mesures concrètes qui s'inscrivent dans un projet de société équilibrée, respectueuse des patients et des professionnels de santé.

Monsieur le premier ministre, je vous remercie pour vos réponses et vive la Belgique!

We zorgen noch voor een budgettaire schok, noch voor sociale afbraak. We hebben voor een gecontroleerde hervorming gekozen in plaats van voor een populistische benadering van de gezondheidszorg.

De maximumplafonds voor de ere-loonsupplementen moeten vóór juli 2027 vastgesteld worden: wanneer zullen de overeenkomstencommissies artsen-ziekenfondsen en de werkgroepen waar de ziekenhuizen deel van uitmaken hun werkzaamheden starten? Zullen we bij de start van het parlementair jaar over een duidelijk tijdspad beschikken?

Alle actoren van het gezondheidszorgsysteem moeten een bijdrage leveren tot de collectieve inspanning. De plafonnering van de ere-loonsupplementen die aan de artsen opgelegd wordt, zal echter onrechtstreeks de verzekeringsmaatschappijen ten goede komen, aangezien zij de patiënten hoge premies zullen blijven aanrekenen. Overweegt u om ook een rechtvaardige bijdrage te eisen van de aanbieders van die hospitalisatieverzekeringen?

Wat is vooraleer de tweede lezing zal plaatsvinden het tijdspad voor de technische en syndicale besprekingen over de cumulatieve effecten inzake de pensioenmaatregelen, in het bijzonder voor de lesgevers, de magistraten en de kunstenaars?

Wij zullen alle maatregelen blijven steunen die aansluiten bij een maatschappijproject dat evenwichtig is en de patiënten en de zorgverstrekkers eerbiedigt. Dank voor uw antwoorden en leve België!

01.12 **Ismaël Nuino** (Les Engagés): Monsieur le premier ministre, je tiens à vous remercier d'être venu après la fin de la session parlementaire. Il est toujours utile que le gouvernement puisse venir expliquer ses accords au Parlement.

Il est intéressant de prendre un petit peu de recul sur cet accord. Il est vrai qu'en suivant l'actualité politique et en ayant le nez dans le guidon, nous avons toujours tendance à nous demander quel sera le prochain

01.12 **Ismaël Nuino** (Les Engagés): We moeten dit akkoord vanop afstand bekijken en ons eraan herinneren waarom we onze nek uitgestoken hebben, campagne gevoerd hebben en verkozen werden. Arbeid lijkt me in die context een fundamentele waarde

accord, quelle sera la prochaine mesure décidée, et d'attendre quelle sera la prochaine critique de l'opposition.

Il est utile de rappeler les raisons pour lesquelles nous nous sommes engagés, pour lesquelles nous avons fait campagne, pour lesquelles nous avons été élus, et pour lesquelles ce gouvernement s'appuie sur une majorité dans ce Parlement.

L'une des valeurs qui me semble fondamentale est celle du travail. Effectivement, nous entendons en permanence des mauvaises nouvelles, notamment des tensions géopolitiques et des usines ou magasins qui ferment. Face à cela, nous pourrions être pessimistes et nous demander comment nous allons y arriver.

Ce gouvernement s'appuie sur une valeur: celle du travail. Il considère que c'est grâce au travail de chacun, de chacun des Belges, de toute la Belgique, que nous réussirons à faire face à toutes les difficultés auxquelles nous serons confrontés dans les prochaines années.

En parlant de travail, nous ne parlons pas de travail qui punit, comme nous l'entendons trop souvent. Une mère de famille qui se lève à 6 heures pour conduire ses enfants à l'école et aller ensuite travailler ne peut pas entendre que le travail est une punition. Elle ne peut pas entendre qu'on critique le fait que nous voulions améliorer le travail et que nous voulions le rendre plus attractif. Aujourd'hui, cette mère de famille a envie de dire qu'elle veut toucher plus d'argent et être récompensée parce qu'elle contribue.

C'est une valeur qui est importante pour Les Engagés: chacun doit contribuer à une société qui nous rend tellement. Nous voulons qu'elle continue à nous rendre, et elle continuera à le faire.

J'en arrive maintenant à un point très concret de cet accord. Après seulement six mois, avec des enjeux majeurs, nous avons réussi à dessiner l'ébauche de cette première réforme fiscale. Il y aura d'abord une augmentation de la quotité exemptée d'impôts, qui passe d'un peu plus de 10 000 euros à un peu plus de 15 000 euros et ensuite une augmentation des avantages fiscaux pour les familles qui ont des enfants. Encore une fois, on encourage le travail en diminuant la fiscalité. Tous ces avantages – soyons très concrets parce qu'on parle de chiffres depuis tout à l'heure –, pour un couple avec deux enfants, ça fait 337 euros par mois en plus, après seulement six mois de gouvernement.

Alors oui, les résultats sont déjà là mais laissez-nous encore un petit peu de temps parce que je peux vous dire que les défis que vous nous avez laissés, ils sont excessivement importants.

S'agissant de la Justice, monsieur le premier ministre, je souhaite saluer la volonté de concertation qui a été rappelée par mon collègue. Je pense qu'il est vraiment important qu'on puisse mener l'ensemble des réformes, notamment celles des pensions, en concertation avec les acteurs et j'aimerais savoir si vous pouviez donner quelques éléments concrets sur la concertation telle que vous la prévoyez.

En ce qui concerne la sécurité, qui est une de nos priorités, la fusion des zones de police a été annoncée avec 50 millions d'euros mais il subsiste des questions sur cette réforme. Pouvez-vous essayer d'être

te zijn. De confrontatie met slecht nieuws, geopolitieke spanningen en fabrieken die de deuren moeten sluiten, zou ons pessimistisch kunnen stemmen. Deze regering gaat er echter van uit dat we dankzij de inspanningen van elke werkende Belg de moeilijkheden kunnen overwinnen.

Arbeid wordt hier niet gezien als een straf! Een moeder die om 6 uur opstaat om haar kinderen naar school te brengen en vervolgens te gaan werken, kan niet aanvaarden dat werken een straf is en dat men kritiek levert op ons voornemen om werken aantrekkelijker te maken. Zij wil ons duidelijk maken dat ze graag meer zou verdienen en beloond zou willen worden omdat ze een bijdrage levert. Voor Les Engagés moet iedereen een bijdrage leveren aan een maatschappij die ons zoveel teruggeeft en dat ook in de toekomst zal blijven doen.

In slechts zes maanden tijd zijn we erin geslaagd om de contouren van deze eerste fiscale hervorming te schetsen.

De belastingvrije som zal worden opgetrokken van ongeveer 10.000 naar ongeveer 15.000 euro en de fiscale voordelen voor gezinnen met kinderen worden uitgebreid. We moedigen werken aan door de belastingdruk te verlagen. In slechts zes maanden tijd heeft deze regering ervoor gezorgd dat een koppel met twee kinderen 337 euro méér zal hebben per maand. De resultaten zijn al zichtbaar, maar gun ons wat tijd, want u hebt ons met buitengewoon grote uitdagingen opgezadeld.

Wat justitie betreft, juich ik de bereidheid van de eerste minister tot overleg toe, want dat is essentieel om de hervormingen door te voeren. Kunt u toelichten hoe u dat overleg zult voeren?

Op het vlak van veiligheid wordt de fusie van de politiezones aangekondigd, met een budget van

un petit peu plus clair sur le timing et sur la destination de l'argent prévu? Comment obtiendrons-nous les garanties nécessaires pour le fonctionnement concret de Bruxelles? Comment fera-t-on pour que les enjeux qui, aujourd'hui, ne peuvent pas être rencontrés par la police locale – et qui ne pourront jamais l'être – puissent l'être par la police fédérale?

Enfin, au lendemain d'un arrêt important dont on a très peu entendu parler, je tiens quand même à souligner et à saluer le fait que le gouvernement fédéral s'est entendu sur le Plan national Énergie-Climat (PNEC). C'était particulièrement important pour nous, à l'initiative évidemment de notre ministre Jean-Luc Crucke. C'est un des enjeux et une des grandes difficultés auxquels nous devons faire face dans les prochaines années. Le gouvernement Arizona ne l'oublie pas. Il était temps d'avoir cet accord et nous saluons le fait qu'on ait pu l'obtenir.

01.13 Oskar Seuntjens (Vooruit): Als wij onze sterke sociale welvaartstaat willen beschermen en doorgeven aan toekomstige generaties, dan heeft ons land nood aan een regering die durft te hervormen en tegelijkertijd te investeren. Daarover zijn we het eens. Waarover we het ook eens zijn, is dat te veel generaties politici moeilijke keuzes te lang voor zich hebben uitgeschoven, omdat ze nooit hebben durven te doen wat eigenlijk nodig was. Dat heeft ervoor gezorgd dat we vandaag voor een fundamentele keuze staan: ofwel doen we niets en zorgen we ervoor dat mensen van toekomstige generaties, van mijn generatie, later geen deftig pensioen meer zullen hebben, geen uitkering als ze ziek worden of hulp nodig hebben, ofwel voert de regering fundamentele hervormingen door.

Het zomerakkoord toont aan dat de regering de moedige keuze heeft gemaakt om haar verantwoordelijkheid te nemen en ons land opnieuw gezond te maken. Daarvoor nemen we een aantal belangrijke maatregelen. Ik som er enkele op.

De belangrijkste maatregel is misschien wel dat we onze pensioenen opnieuw betaalbaar willen maken voor de toekomst. Dat is allesbehalve makkelijk. Daarom hebben we twee belangrijke principes gehanteerd. Enerzijds is het voor Vooruit fundamenteel dat de maatregel rechtvaardig is en dat we beter harmoniseren. We vragen ook een inspanning van de hoogste pensioenen, de parlementaire pensioenen, en dat is maar logisch. Het werd bovendien hoog tijd. Daarnaast beschermen we mensen die het nodig hebben. Een van de belangrijkste maatregelen daarbij is wellicht de 60-42-regel. Die zorgt ervoor dat mensen die vroeg beginnen te werken, bijvoorbeeld op 18 jaar, die vaak een technische opleiding hebben gevolgd en die de moeilijke keuze maken om een technisch beroep uit te oefenen, zoals in de bouw, waar het vaak zware beroepen betreft, na 42 jaar arbeid al op hun zestigste met pensioen kunnen gaan. Belangrijk in het zomerakkoord is dat we overeengekomen zijn dat ook periodes van tijdelijke werkloosheid worden meegeteld in die berekening. Dat is logisch, want zware beroepen, denk opnieuw aan de bouw, brengen vaak periodes van tijdelijke werkloosheid met zich mee. Denk ook aan de coronaperiode, waarin veel mensen tijdelijk hun job zijn kwijtgeraakt. Dat is dus bijzonder belangrijk.

50 miljoen euro. Kunt u het tijdpad daarvoor aangeven en meedelen waaraan dat budget zal worden besteed? Welke garanties zijn er voor de werking van Brussel? Hoe zal ervoor gezorgd worden dat de federale politie de uitdagingen aanpakt die de lokale politie niet aanpakt?

Een dag na het arrest in een belangrijke klimaatzaak juich ik ten slotte toe dat er een akkoord werd bereikt over het Nationaal Energie- en Klimaatplan (NEKP). De arizonaregering verliest deze belangrijke uitdaging voor de komende jaren niet uit het oog.

01.13 Oskar Seuntjens (Vooruit): Pour protéger et préserver notre État-providence fort, nous avons besoin d'un gouvernement qui ose mener des réformes et investir. Des réformes fondamentales s'imposaient. Avec cet accord de l'été, le gouvernement assume ses responsabilités pour assainir notre pays.

Ainsi, nous voulons que nos pensions soient à nouveau financiables. Pour Vooruit, nous devons y parvenir en respectant l'équité et en visant une plus grande harmonisation. Les pensions les plus élevées, et en particulier celles des parlementaires, contribueront également à l'effort. En outre, nous protégeons tous ceux qui en ont besoin. La règle 60-42 signifie que les travailleurs qui commencent à travailler tôt pourront prendre leur retraite à 60 ans après 42 ans de travail, les périodes de chômage temporaire étant comptabilisées dans le calcul. Les pensions minimums avaient déjà été considérablement relevées sous le gouvernement Vivaldi. Par ailleurs, il a à présent été décidé que la limitation du nombre de périodes assimilées ne sera plus appliquée pour déterminer si une personne peut prétendre à la pension minimum.

Il est de notre devoir de protéger

Wat we daarnaast doen, is het beschermen en versterken van de minimumpensioenen. Die hebben we stevig verhoogd onder de vivaldijregering. Daardoor is de armoede in ons land sterk gedaald. Dat is een bijzonder belangrijke maatregel. Daarom hebben we nu ook beslist dat de beperking van het aantal gelijkgestelde periodes niet wordt meegeteld om in aanmerking te komen voor het minimumpensioen. Ook dat is uiteraard superbelangrijk.

Daarnaast moeten we wie ziek is beschermen. Iedereen voelt immers aan dat ziek worden geen keuze is. Het overkomt mensen en dan moet men worden beschermd. Daarom hebben we ervoor gezorgd dat voor het minimumpensioen gelijkgestelde periodes van ziekte worden meegeteld. Daarnaast wordt langdurige ziekte ook meegeteld als gelijkgestelde periode voor de berekening van de pensioenmalus. Wat de ziektepensioenen betreft, hebben we de cumulatiegrens ook verhoogd, zodat we mensen meer stimuleren om te werken.

Een tweede uitdaging die samenhangt met de vergrijzing, is dat we ervoor moeten zorgen dat onze gezondheidszorg betaalbaar blijft, zeker als mensen ouder worden. Dat feit kan niemand ontkennen. Het is bijzonder belangrijk. Ik hoorde daarnet van de PVDA dat er niet wordt geïnvesteerd, maar bespaard in de gezondheidszorg. Ik kan echter alleen vaststellen dat er tegen het einde van deze legislatuur 4 miljard euro extra zal worden uitgetrokken voor de gezondheidszorg. Wat mij betreft, is dat een duidelijke investering. Misschien is het voor de PVDA niet genoeg, maar ik denk dat veel mensen in de zorgsector heel tevreden zullen zijn dat er 4 miljard euro extra naar de gezondheidszorg gaat.

Daarnaast zullen we er in overleg voor zorgen dat de ereloonsupplementen eerlijker worden gemaakt. Het is belangrijk dat die eerlijker worden, zodat er geen te grote verschillen zijn tussen ziekenhuizen en zodat patiënten weten waar ze aan toe zijn. Bovendien zullen we ook fraude aanpakken, zoals dat overal moet gebeuren. Fraude kunnen we namelijk op geen enkele manier tolereren. Daarom pakken we die ook aan binnen de gezondheidszorg.

We moeten echter niet alleen de pensioenen redden, mijnheer de premier, maar de volledige sociale zekerheid. De beste manier om dat te doen is ervoor zorgen dat iedereen een eerlijke bijdrage levert. Dat lukt door mensen aan de slag te krijgen, niet omdat werken iets vies zou zijn, maar omdat we geloven dat werken en een job hebben goed is voor iedereen. Dat is goed voor de samenleving als geheel, want mensen dragen bij, maar ook voor mensen zelf, zodat ze niet sociaal geïsoleerd raken en het gevoel hebben dat ze bijdragen. Daarom nemen we een reeks belangrijke maatregelen om werken te stimuleren.

De maatregel waarover misschien het meest is gezegd, is de beperking van de werkloosheid in de tijd. Dat is voor ons geen doel op zich, maar wel een middel om het doel te bereiken, namelijk zoveel mogelijk mensen aan de slag helpen. Dan moeten we er uiteraard wel voor zorgen dat mensen die het moeilijker hebben extra begeleid worden. Dat doen we onder meer door extra middelen te investeren in de sociale economie. Die sector richt zich op mensen die het vaak het moeilijkst hebben om hun weg naar de arbeidsmarkt te vinden. Hen willen we extra stimuleren. Daarnaast zullen we de OCMW's beter ondersteunen dan oorspronkelijk gepland was. In totaal zal er meer dan 1 miljard euro naar de OCMW's gaan. Ook dat is een bijzonder belangrijke maatregel.

les personnes malades et c'est pourquoi nous prenons en compte les périodes assimilées de maladie pour le calcul de la pension minimale, tout comme les périodes de maladie de longue durée pour le malus de pension. En ce qui concerne les pensions de maladie, nous avons également relevé la limite du cumul.

Notre système de soins de santé doit demeurer abordable, surtout compte tenu du vieillissement de la population. D'ici la fin de cette législature, 4 milliards d'euros supplémentaires seront investis dans les soins de santé. Les suppléments d'honoraires seront réglés plus équitablement et nous lutterons également contre la fraude dans le secteur.

La meilleure façon de sauver notre sécurité sociale est de veiller à ce que chacun y contribue équitablement. L'activation est un moyen d'y parvenir. C'est également un moyen de prévenir l'isolement social. Nous voulons dès lors promouvoir le travail. La limitation dans le temps des allocations de chômage est un moyen d'y parvenir. Les personnes en difficulté devront bien sûr bénéficier d'un accompagnement supplémentaire. C'est pourquoi des moyens supplémentaires seront alloués à l'économie sociale et nous soutiendrons mieux les CPAS, pour un montant de plus d'un milliard d'euros au total.

Une attention particulière est également accordée aux personnes de plus de 55 ans, aux personnes en formation dans le secteur des soins et aux travailleurs des arts.

Nous allons en partie flexibiliser le marché du travail. Pour Vooruit, ce n'est pas un tabou, à condition que le travailleur puisse faire le choix lui-même, que la concertation sociale soit respectée et que le pouvoir d'achat reste intact. Ainsi, les personnes qui travaillent déjà de nuit ne perdront pas un seul euro.

We hebben ook oog voor mensen die het sowieso moeilijker hebben op de arbeidsmarkt, denk maar aan 55-plussers of mensen die een zorgopleiding volgen. Nogmaals, de zorg is ongelooflijk belangrijk. Er komt ook een uitzondering voor de kunstwerkers.

We zullen de arbeidsmarkt voor een deel flexibiliseren. Voor Vooruit is dat geen taboe, zolang we altijd aan drie concrete voorwaarden vasthouden. Ten eerste, het moet altijd een keuze van de werknemer zelf zijn. Ten tweede, het sociaal overleg is van ongelooflijk belang. Ten derde, de koopkracht moet behouden blijven. Mensen die vandaag nachtshifts draaien, zullen zo geen euro verliezen. Integendeel, ze zullen erop vooruitgaan dankzij de fiscale hervorming die deze regering plant.

Dat brengt mij bij het derde deel. Deze regering gaat doen wat ze beloofd heeft, ze zal ervoor zorgen dat werken meer loont. Dat is een groot campagnedebat geweest. We gaan dat op verschillende manieren realiseren. Waar ik het eerst aan denk, is de verhoging van de maaltijdcheques. Die zullen met twee euro stijgen. In het regeerakkoord is opgenomen dat ze later in de legislatuur nog eens met twee euro zullen worden verhoogd. Dat is geld dat rechtstreeks naar de werknemers gaat. Dat kunnen we dus alleen maar aanmoedigen.

Daarnaast is er ook een groot debat gevoerd over de manier waarop we het fiscale systeem eerlijker kunnen maken. Voor Vooruit was het bijzonder belangrijk dat werken meer loont en dat we van mensen die van geld nog meer geld maken ook een eerlijke inspanning vragen. Er is een akkoord gevonden over de meerwaardebelasting op aandelen. Dat is zeer goed. Het gevolg daarvan is misschien nog belangrijker, we kunnen ervoor zorgen dat mensen die werken aan het einde van de maand netto meer overhouden.

Mevrouw Merckx van de PVDA zei zonet dat 90 euro niet zoveel is. Op jaarbasis is dat echter 1.000 euro. Ik denk dat veel werknemers heel blij zullen zijn als ze op het einde van het jaar 1.000 euro meer verdienen. Zij vindt het niet genoeg. Voor de communisten zal het nooit genoeg zijn, maar het is wel 1.000 euro extra voor de mensen in bijzonder moeilijke tijden. Ik denk dat deze regering daar trots op mag zijn.

Misschien mogen we nog trotser zijn op wat we voor alleenstaanden doen. Dat is een groep die te vaak wordt vergeten. Door de hervormingen van deze regering zal een alleenstaande moeder met twee kinderen die voor een minimumloon aan de kassa werkt meer dan 150 euro per maand extra ontvangen. Mijnheer de premier, ik denk dat u daar zeer fier op mag zijn.

Tot slot denk ik dat deze regering alweer bewezen heeft dat ze durft te hervormen. We zijn nog maar een half jaar bezig en er zijn al een aantal belangrijke akkoorden gesloten, over de fiscale hervorming, over de meerwaarde op aandelen, over de hervorming van de pensioenen en over het betaalbaar houden van de gezondheidszorg. Dat toont aan dat deze regering durft te doen wat nodig is. U kunt erop rekenen dat Vooruit altijd haar verantwoordelijkheid zal nemen om ons land weer gezond te maken en om toekomstige generaties te beschermen. Dat is immers wat de mensen van ons verwachten.

Nous rendons le travail plus rémunérateur en augmentant les chèques-repas de 2 euros, en deux phases. Nous demandons une contribution équitable par le biais de la taxe sur les plus-values sur actions. De cette manière, nous veillons à ce que les travailleurs conservent plus d'argent net en fin de mois. Sur une base annuelle, cela représente 1 000 euros, même si cela ne semble pas encore suffisant pour notre collègue Mme Merckx. Grâce aux réformes de ce gouvernement, une mère célibataire avec deux enfants qui travaille au salaire minimum à la caisse percevra même plus de 150 euros de plus par mois.

En l'espace de six mois, ce gouvernement a conclu des accords sur la réforme fiscale, la taxation des plus-values sur actions, la réforme des pensions et des soins de santé abordables. Ce gouvernement fait ce qu'il faut. Vooruit prendra toujours ses responsabilités pour remettre notre pays sur pied, dans l'intérêt des générations futures.

01.14 **Koen Van den Heuvel** (cd&v): Beste collega's, mijnheer de

01.14 **Koen Van den Heuvel**

premier, deze regering draagt de grote verantwoordelijkheid om de begroting op orde te stellen en het economisch weefsel te versterken, om zo meer ademruimte voor ondernemers en gezinnen te creëren. We zijn dan ook tevreden dat het zomerakkoord uitvoering geeft aan het regeerakkoord. Deze regering brengt de rekeningen op orde, zonder daarmee de samenleving uit evenwicht te brengen.

Uiteraard horen we bij de oppositie andere geluiden, maar ik neem er even een krantenkop bij. Daarin stond duidelijk dat men voor of tegen de maatregelen kan zijn, maar dat het een stevig zomerakkoord is. Collega's, dit is een stevig zomerakkoord. We nemen onze verantwoordelijkheid om de toekomstige generaties te beschermen en de sociale zekerheid te versterken. Mensen zullen langer moeten werken en de werkzaamheidsgraad moet stijgen. De werkloosheidsuitkeringen zullen daarom sneller dalen en minder mensen zullen kunnen genieten van gunstregimes om vervroegd met pensioen te gaan.

We houden echter ook rekening met iedereen die zijn hele leven hard heeft gewerkt. Wie op zijn achttiende begon te werken, kan op zijn zestigste met pensioen, op voorwaarde dat men voldoende dagen heeft gewerkt. Periodes van zorgverlof en tijdelijke werkloosheid tellen volledig mee als gewerkte dagen, zoals cd&v heeft gevraagd. Is dat hardvochtig of kil, zoals ik hier hoor aanklagen? Het is in ieder geval noodzakelijk om sociaal te blijven op een duurzame manier en op de lange termijn.

Ik wil toch toch even een aantal cijfers erbij halen. Zopas verweet men de regering een kaalslag in de gezondheidszorg, waar 900 miljoen euro weggesneden wordt. Welnu, mevrouw Merckx, weet u met hoeveel het budget van de gezondheidszorg zal stijgen in deze legislatuur? Het stijgt van ongeveer 40 miljard naar bijna 50 miljard.

Ondanks de pensioenhervormingen zal het pensioenbudget stijgen van 70 miljard naar 85 miljard in 2030. Wij hervormen nu om de pensioenen financieel houdbaar te houden op de lange termijn. Het is geen kaalslag, maar een noodzakelijke ingreep om onze prachtige sociale zekerheid op termijn in stand te houden. Hervormen is dan ook nodig.

Hervormen, dat was ook onze boodschap tijdens de begrotingsbesprekingen, enkele weken geleden. De trein is nu vertrokken. Ik hoop dat we snel, ook in het Parlement na het reces, werk zullen kunnen maken van de hervormingen, zodat er geen zand in de motor komt en de trein op tijd kan aankomen.

Sommige collega's oordelen dat de begroting, ondanks al die maatregelen, niet op orde is. Hier wordt de grootste ommekeer van de eeuw voorgesteld, maar laat ik even teruggaan in de tijd. In de jaren 90 hadden we het Globaal Plan, onder eerste minister Dehaene, en in de jaren 80 hadden we de hervormingsregering Martens V, met gouverneur Verplaetse. Toen stond het land er eigenlijk slechter voor. We kregen een devaluatie, monetaire onzekerheid en een budgettair tekort met dubbele cijfers. Toen was de uitdaging ook heel groot. Ook toen – uiteindelijk blijft alles hetzelfde – staken sommigen de kop in het zand en verklaarden dat het begrotingstekort er vanzelf was gekomen en ook vanzelf zou verdwijnen. Mijnheer de eerste minister, *nihil sub sole novum*. Het zijn dezelfde krachten, vooral uit het zuiden van het land, die die stelling als leidraad nemen, maar dat doen wij niet.

(cd&v): L'accord de l'été met en œuvre l'accord de gouvernement. L'exécutif met de l'ordre dans les comptes sans pour autant déstabiliser la société. Que l'on y soit favorable ou opposé, l'accord de l'été est un accord solide. Le gouvernement assume ses responsabilités pour protéger les prochaines générations et renforcer la sécurité sociale. Les citoyens devront travailler plus longtemps et le taux d'emploi doit croître. Les allocations de chômage baisseront plus rapidement et le nombre de personnes bénéficiant d'un régime de faveur pour la retraite anticipée va diminuer. À la demande du cd&v, les périodes de congé pour soins et de chômage temporaire continueront à être prises en considération comme jours de travail. En outre, ceux qui auront commencé à travailler à 18 ans auront la possibilité de prendre leur retraite à 60 ans.

Madame Merckx, vous parlez d'une coupe sombre dans les dépenses de santé, mais la réalité est que le budget des soins de santé passera de 40 à 50 milliards d'euros au cours de cette législature. Le budget des pensions augmentera de 70 à 85 milliards d'euros en 2030. Il ne s'agit pas d'une coupe sombre, mais de mesures nécessaires pour garantir la pérennité de la sécurité sociale. Le train des réformes est en marche. Nous devons maintenant nous atteler rapidement à l'exécution des mesures afin que le moteur ne cale pas.

Certains affirment que, malgré toutes ces mesures, le budget n'est pas en ordre. Dans les années 80 et 90, les gouvernements Martens et Dehaene ont également procédé à des réformes importantes. À l'époque, le pays se trouvait dans une situation plus difficile qu'aujourd'hui. À l'époque également, certains ont préféré la politique de l'autruche et pensé que le déficit budgétaire disparaîtrait de lui-même. Nous observons la même attitude aujourd'hui, surtout dans le Sud du pays.

Ten tijde van de regering-Martens leerde de heer Verplaetse mij – ik heb namelijk zelf jarenlang bij de Nationale Bank gewerkt – dat we eerst de macro-economische fundamentals op orde moeten brengen, vooraleer we op duurzame wijze de begroting kunnen aanpakken. Dat gebeurt vandaag opnieuw. We moeten het paard niet achter de wagen spannen. Eerst moeten we onze economische concurrentiekracht versterken. We moeten beginnen met een degelijke fiscale hervorming om mensen te stimuleren om te werken en zo onze werkzaamheidsgraad te verhogen. Onze arbeidsmarkt moet worden geflexibiliseerd om onze concurrentiekracht te behouden en een stevige economische groei mogelijk te maken. Zodra dat op orde is, pakken we ook het begrotingstekort aan, met de juiste instrumenten, op een sociale manier, en met de nodige daadkracht. Dat is precies wat de huidige regering doet. Zij levert inspanningen om de economische fundamentals te versterken, zodat ook de begroting op termijn in evenwicht kan komen.

Voor de noodzakelijke fiscale hervorming zijn er voor ons twee prioriteiten. Werken moet lonen en er moet een eerlijke gezinsfiscaliteit zijn. We zijn dan ook tevreden dat minister Van Peteghem dat al in de vorige legislatuur op de agenda had geplaatst. Het is positief dat de regering hier nu verder werk van maakt. De eerste stappen worden al in 2026 gezet. Daarbij wordt de verhoging van de belastingvrije som als leidraad genomen. De fiscale hervorming, collega's, betekent geen extraatjes voor een beperkte groep mensen met hoge lonen. Integendeel, het gaat om een algemene lastenverlaging voor iedereen die werkt, ook voor mensen met een laag inkomen en voor alleenstaanden. We zijn ook tevreden dat de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid van alleenstaanden wordt vereenvoudigd. Ook zij tellen voor ons volwaardig mee.

Daarnaast zijn we tevreden dat er een robuuste meerwaardebelasting komt met de nodige uitzonderingen. Zo bedraagt de vrijstelling voor koppels 20.000 euro en kan die onder bepaalde voorwaarden oplopen tot 30.000 euro. We zijn ook verheugd dat aanvullende pensioenen en pensioensparen volledig worden vrijgesteld.

Voorts worden de pensioenmaatregelen niet blind genomen, maar met een duidelijke visie. Wie zijn hele leven heeft gewerkt, moet voor cd&v kunnen blijven rekenen op een goed pensioen, niet alleen vandaag, maar ook morgen en over 50 jaar. De hervorming gebeurt geleidelijk, met respect voor de verworven rechten van wie dicht bij zijn pensioen staat, met de nodige overgangperiodes. Dat is noodzakelijk. De Studiecommissie voor de Vergrijzing heeft bovendien duidelijk gesteld dat de hervorming op termijn zal lonen. De budgettaire kosten van de vergrijzing zullen worden gehalveerd, om nog maar te zwijgen van de ingrepen in onze arbeidsmarkt die onze concurrentiekracht zullen versterken, waardoor ons land zijn mannetje kan blijven staan.

Tot besluit, het zomeraakkoord is een stevig akkoord. Het is een belangrijke stap om de begroting op orde te brengen door onze arbeidsmarkt, de pensioenen en de fiscaliteit te hervormen. Tegelijk creëert het ademruimte voor de economie, voor onze ondernemers en vooral ook voor onze gezinnen. Dat is nodig, want het zijn de basisingrediënten voor een sterke welvaartsstaat, die we willen behouden. We willen een welvaartsstaat die investeert in mensen, in gezinnen en ook in onze ondernemingen. Precies daarom moeten wij als politici vandaag onze verantwoordelijkheid opnemen, voor een sterke welvaartsstaat en sociale zekerheid voor de volgende generaties. Dat is waar cd&v voor zal

Fons Verplaetse, ancien gouverneur de la Banque nationale, m'a appris qu'il faut toujours commencer par mettre en ordre les bases macroéconomiques avant de pouvoir s'attaquer au budget. C'est exactement ce que fait le gouvernement Arizona. Dans un premier temps, la compétitivité économique est renforcée et le taux d'emploi augmenté. Nous rendons ainsi la croissance économique possible, ce qui nous permettra ensuite de nous attaquer au déficit budgétaire.

En ce qui concerne la réforme fiscale nécessaire, deux priorités s'imposent: le travail doit être rémunérateur et la fiscalité familiale doit être équitable. Le gouvernement poursuit le travail dans le cadre du plan présenté par le ministre Van Peteghem sous la législature précédente. L'augmentation de la quotité exemptée d'impôt en est le fil conducteur. Il s'agit d'un allègement général des charges pour tous les travailleurs. La simplification de la cotisation spéciale de sécurité sociale pour les isolés constitue également une avancée positive, tout comme la substantielle taxe sur les plus-values, assortie de quelques exceptions importantes.

Les mesures prises en matière de pensions reposent sur une vision claire. Dans 50 ans aussi, les personnes qui auront travaillé toute leur vie devront bénéficier d'une pension décente. Les réformes seront mises en œuvre progressivement, dans le respect des droits acquis. Selon le Comité d'Étude sur le Vieillessement, les coûts liés au vieillissement de la population seront réduits de moitié.

L'accord de l'été constitue une étape importante vers un budget en équilibre et une plus grande marge de manœuvre pour nos entrepreneurs et nos familles. Tels sont les ingrédients de base d'un État-providence fort. Nous assu-

blijven staan vandaag en in de toekomst. Ik kan u, premier, alleen maar aanmoedigen om door te werken en koers te houden.

01.15 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de premier, u sprak over een historisch, nooit gezien akkoord. U werd uiteraard, hoe kan het ook anders, door uw eigen fractie en de fractieleider bejubeld. U kreeg zelfs een cadeau, namelijk een kompas. Terecht, want u weet toch wanneer u een kompas nodig hebt, mijnheer de premier? Als u het noorden kwijt bent, dan hebt u een kompas nodig. Een beter cadeau kon u dus niet gekregen hebben van uw eigen fractie.

Wat nooit gezien is in de politieke geschiedenis van ons land, is hoe een regering arbeidsrechten en sociale bescherming, die gedurende 80 jaar zijn opgebouwd via sociale strijd en overleg tussen werkgevers en werknemers, met één pennentrek en enkele nachten onderhandelen ondermijnt en terugdraait.

Ik geef enkele voorbeelden, want men gaat daar soms nogal licht overheen. Op de afschaffing van het verbod op nachtarbeid bestonden al uitzonderingen, maar het principe van het verbod is belangrijk. Niet in elke sector is het noodzakelijk om nachtarbeid toe te laten. Dat verbod is er ook niet zomaar gekomen. Nachtarbeid is namelijk niet gezond. Dat zou u na al die nachtelijke onderhandelingen moeten weten. Nachtarbeid is schadelijk. Daarover bestaat wetenschappelijke consensus, maar de regering legt dat naast zich neer. Men gelooft het niet, men minimaliseert het, men negeert het zelfs.

Een partijvoorzitter deed zelfs heel laatdunkend over dat verbod op nachtarbeid. Hij lachte dat weg, live in het journaal. De heer Mahdi is hier niet, maar het is gênant. Hij zou beter zwijgen dan dergelijke onzin op televisie uit te kramen.

In een advies van de Gezondheidsraad in 2017 is nogmaals gewezen op de risico's, verbonden aan langdurig nachtwerk. Het leidt tot een verhoogd risico op chronische vermoeidheid, slaapproblemen, diabetes, hart- en vaatziekten, maar het verbod op nachtarbeid gaat op de schop, samen met de wetenschappelijke inzichten.

Een ander voorbeeld, de minimale arbeidsduur gaat ook op de schop. Die bedroeg nu een derde van een voltijdse tewerkstelling. Weg ermee, zegt de regering. Leve de flexibiliteit. Een arbeidscontract van enkele uren per week, dat moet mogelijk zijn. Probeer het werk dan nog maar eens op het gezin af te stemmen. Hoe rijmt men zo'n maatregel met de ambitie, hier vaak herhaald, ook door u, mijnheer de premier, dat werken altijd 500 euro meer moet opbrengen dan werkloos zijn? Hoe kan men met zo'n klein contract een inkomen garanderen dat werken aantrekkelijker maakt dan niet werken? Probeer maar volledige tewerkstelling na te streven als arbeidsovereenkomsten van slechts enkele uren per week mogelijk zijn, wellicht met onvoorspelbare uurroosters en op onmenselijke tijdstippen. Denk opnieuw aan nachtarbeid, die in bepaalde jobs en sectoren een andere betekenis krijgt. In de sector van de e-commerce en de logistiek geldt nachtarbeid bijvoorbeeld enkel tussen middernacht en vijf uur. Er wordt hier een belangrijk precedent geschapen, een hellend vlak. Hoelang zal het nog

mons aujourd'hui notre responsabilité de préserver cet État-providence et notre sécurité sociale pour les générations à venir. Monsieur le premier ministre, je vous encourage à maintenir le cap.

01.15 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Monsieur le premier ministre, le chef de groupe de votre parti a eu raison de vous offrir une boussole, car vous avez véritablement perdu le nord. Nous n'avons en effet jamais vu dans l'histoire politique de notre pays que des droits du travail constitués au cours de 80 ans de lutte et de concertation sociales soient rayés d'un simple trait.

Je pense notamment à la suppression de l'interdiction du travail de nuit. Cette interdiction n'a pourtant pas été instituée sans raison: le travail de nuit est néfaste pour la santé. Cette réalité fait l'objet d'un consensus scientifique, mais le gouvernement minimise ce problème et l'ignore. Le président du cd&v a même réagi par la rigolade à une observation faite à ce sujet, lors du journal télévisé de la VRT.

La durée minimale du temps de travail, actuellement fixée à un tiers d'un emploi à temps plein, passe également à la trappe. Un contrat de travail de quelques heures par semaine sera désormais possible. Comment sera-t-il encore possible de concilier travail et vie de famille de cette manière? Et comment cette mesure s'accorde-t-elle avec l'ambition selon laquelle le travail devrait toujours rapporter 500 euros de plus que l'inactivité?

Avec des contrats de travail de quelques heures par semaine seulement, et probablement aussi des horaires imprévisibles, comment sera-t-il possible d'atteindre le plein emploi?

Dans les secteurs du commerce électronique et de la logistique, seules les heures de travail effectuées entre minuit et 5 h du

duren voordat ook andere sectoren zullen volgen?

Het toverwoord is flexibilisering. Het is al enkele keren herhaald door collega's van de meerderheid. Alles moet flexibeler worden en dus moet men ook gemakkelijker vrijwillige overuren kunnen presteren, tot 360 uur, waarvan 240 belastingvrij. In de horeca kan het zelfs tot 450 uur, waarvan 360 belastingvrij. Dat is alweer een aanslag op de inkomsten van de overheid, na andere koterijen zoals de uitbreiding van de flexi-jobs.

Hoe vrijwillig zal dat dan wel zijn? Men beweert immers dat het vrijwillig is. Collega's, wanneer uw baas vraagt om overuren te presteren, kunt u dat dan weigeren? Misschien lukt dat één keer, omdat er specifieke privéredenen zijn, maar niet keer op keer. Dit zal dus een impact hebben op de werknemers, ook op de levenskwaliteit en de combinatie werk-privé. Hoe vrijwillig is dit allemaal nog?

Dit zomerakkoord is een akkoord voor de werkgevers. Het is geen toeval dat werkgeversorganisaties zoals VBO en Voka dolenthousiast zijn. Uw regering voert het Voka-programma uit, mijnheer de premier. Het is het programma van uw baas. U hebt het zelf gezegd en u hebt gelijk, Voka is uw baas. Voka applaudisseert vandaag luid voor u. Dat wisten we. Dat Vooruit en cd&v, die nochtans arbeidsrechten en sociale bescherming belangrijk vinden, u daarin volgen, is ongezien.

Ik vond het opmerkelijk dat de heer Ronse zelfs durfde te verwijzen naar Daens. Mijnheer Ronse, Daens draait zich om in zijn graf als hij dit zou zien. Edward Anseele zou dat ook doen, collega's van Vooruit.

Vorige week werd ook beslist dat winkels zeven dagen op zeven open mogen blijven tot 21.00 uur. Dat is helemaal niet in het belang van de kleine zelfstandige winkeliers, maar wel in het belang van de grote spelers en van het grote geloof in flexibiliteit. Dit is ultraliberaal, rechts en sociaal beleid, dat is duidelijk.

Nog een illustratie daarvan is de uitbreiding van het regime van de auteursrechten naar de IT-sector, wat een manier is om de belastingen op loon te omzeilen. De regering-De Croo had die mogelijkheid nochtans geschrapt, maar daar komt men nu op terug. Dat is een platte toegeving aan de lobby van die sector en aan de heer Bouchez, die in de vorige regering heeft geprobeerd dat verbod tegen te houden. Zo wordt opnieuw een fiscaal regime uitgebreid naar een groep waarvoor dat niet bedoeld was. Zo creëert men fiscale koterij na koterij, wat u nochtans altijd beweert te willen bestrijden. Hoe al die belastingverlagingen dan zullen worden betaald, is dan ook de grote vraag. Alle instanties die advies geven, hebben al aangegeven dat er eigenlijk geen geld voor is.

Collega's, vorige week is er ook een akkoord bereikt over de terechte extra ondersteuning voor de OCMW's. Er wordt een budget van 300 miljoen euro vrijgemaakt voor de lokale besturen om de impact van de werkloosheidsreglementering op te vangen. Op basis van welke berekening kwam men aan dat bedrag van 300 miljoen? Kunt u garanderen dat de OCMW's zelf geen extra kosten zullen hebben en voor 100 % zullen worden vergoed door de federale overheid, weliswaar na enkele jaren iets minder? Wat als de extra kosten toch hoger blijken te zijn dan die 300 miljoen euro? Zal dit bedrag dan opgetrokken worden of moeten de lokale besturen het verschil zelf financieren?

matin seront considérées comme du travail de nuit. Combien de temps faudra-t-il avant que d'autres secteurs soient tenus de suivre?

La "flexibilisation" est le mot magique. Il sera possible d'effectuer jusqu'à 360 heures supplémentaires volontaires, dont 240 exonérées d'impôt, et même davantage dans l'horeca. Cela représente une nouvelle atteinte aux recettes publiques, tout comme lors de l'extension des flexi-jobs. Et dans quelle mesure ces heures supplémentaires seront-elles volontaires? Il sera sans doute possible de refuser une seule fois, mais pas à chaque fois, d'effectuer de telles heures. Cette mesure aura donc une incidence sur la qualité de vie des travailleurs.

Les employeurs accueillent l'accord de l'été avec enthousiasme. Nous savions déjà que le Voka était votre patron, Monsieur le premier ministre, mais il est inédit que Vooruit et le cd&v se rallient également à cette position. Le prêtre Daens et Edward Anseele doivent se retourner dans leur tombe !

Les commerces pourront rester ouverts sept jours sur sept jusqu'à 21 h. Cette mesure ultralibérale et asociale ne bénéficiera qu'aux grands acteurs et non aux petits indépendants.

L'extension du régime des droits d'auteur au secteur informatique permettra en outre d'éluder l'impôt sur les revenus. Vous créez ainsi de nouvelles niches fiscales alors que vous prétendez toujours que vous voulez les combattre. Comment tous ces abaissements d'impôts seront-ils financés? Tous les organismes consultatifs indiquent qu'il n'y a en fait pas de budgets pour financer ces mesures.

Une enveloppe de 300 millions d'euros sera créée pour les pouvoirs locaux et pour les CPAS dans

Aan de pensioenmalus is men nog niet helemaal uit. Er is aangekondigd dat men de malus zal verzachten voor wie langdurig ziek is. Wat betekent dat precies? Kunt u dat al toelichten? Wat die pensioenmalus betreft, wordt vaak verwezen naar de Studiecommissie voor de Vergrijzing. Die schat in dat een op de twee vrouwelijke werknemers getroffen zal worden door de pensioenmalus, tegenover slechts een op de vijf mannelijke werknemers. Omgekeerd, aan de loopbaanvoorwaarden voor een bonus voldoen twee op de drie mannen, maar slechts een op de drie vrouwen. Het is dus een maatregel die vooral vrouwen ongemeen hard en disproportioneel zal treffen.

Vrouwen nemen nog altijd het merendeel van de onbetaalde zorgtaken voor kinderen, ouders of zieke gezinsleden op zich. In het verleden deden ze dat nog vaker. Ze werkten en werken vaker deeltijds en zijn oververtegenwoordigd in sectoren met onzekere of onbetaalde arbeid. Wat zult u daarmee doen? Zult u eenvoudigweg zeggen dat dat pech is voor de vrouwen? Eigen schuld, dikke bult? De vrouwen hadden in het verleden die zorgtaken maar niet op zich moeten nemen? Is dat het antwoord dat jullie geven aan de vrouwen die zo hard getroffen zullen worden door deze maatregelen?

Een woord over het klimaat nog, mijnheer de eerste minister. U zei dat het akkoord bestaat uit vier grote onderdelen. U had het over de arbeidsmarkt, de gezondheidszorg, de fiscaliteit en de pensioenen. U sprak niet over het klimaat, maar uw collega van Les Engagés gaf aan dat er toch een akkoord zou zijn over de bijdrage aan het Nationaal Energie- en Klimaatplan. Ik wil daar graag wat meer duiding over krijgen. Klopt het dat daar een akkoord over gesloten is? Wat houdt dat akkoord precies in?

Er wordt aangekondigd dat er een onderzoek gevoerd zal worden naar de taxshift op energieproducten. In het regeerakkoord stond echter dat die taxshift er ook effectief zou komen. Schroeft u die ambitie nu terug of niet?

Wat met het Sociaal Klimaatplan? Voor België ligt 1,66 miljard euro Europees geld klaar uit het Sociaal Klimaatfonds. Om dit geld te kunnen uitgeven, moeten de Belgische regeringen een sociaal klimaatplan indienen bij de Europese Commissie en moet in 550 miljoen aan eigen middelen voorzien worden. Wat is er daarover beslist? Zijn er daarover beslissingen genomen? Is er daarover een akkoord? Wat zal men met die middelen doen? Zal men die gewoon in de grote pot steken om de gaten te vullen?

Tot slot nog een woord over de woonstbetreding. Ik heb heimwee naar de tijd van de regering-Michel, toen de MR zich voor het akkoord gooide en opkwam voor het grondwettelijke recht op de bescherming van de gezinswoning. Dat standpunt is verlaten. De woonstbetredingen zullen er komen, dat is duidelijk. Ik heb daarover een aantal vragen.

Hoe zal worden bepaald of iemand een gevaar voor de openbare orde of de nationale veiligheid vormt? Wie bepaalt dat? Zal de onderzoeksrechter dat kunnen en mogen onderzoeken? Wat wordt er precies bedoeld met die heel vage term? Is er ook overleg geweest met de onderzoeksrechters en wat is hun mening? Dat zijn heel veel concrete vragen. Ik kijk uit naar uw antwoorden, mijnheer de premier.

le but de compenser l'effet de la limitation des allocations de chômage dans le temps. Sur la base de quel calcul ce montant a-t-il été défini? Pouvez-vous garantir que les CPAS seront intégralement indemnisés par l'État fédéral durant les premières années? Qu'advient-il si les coûts supplémentaires sont plus élevés que les 300 millions d'euros prévus?

Le malus de pension serait allégé pour les malades de longue durée, mais qu'est-il prévu précisément? Selon le Comité d'Étude sur le Vieillissement, les travailleuses seront touchées de manière disproportionnée par le malus de pension et elles pourront beaucoup moins profiter du bonus que leurs collègues masculins. Estimez-vous qu'il soit simplement malheureux pour les femmes qu'elles se soient occupées plus souvent de leurs enfants, de leurs parents ou de membres malades de leur famille?

Est-il exact qu'un accord a également été conclu sur la contribution fédérale au Plan national Énergie-Climat? Il était écrit dans l'accord de gouvernement qu'un *tax shift* aurait lieu sur les produits énergétiques, mais il n'est désormais plus question que d'une étude. Revoyez-vous dès lors vos ambitions à la baisse? Les gouvernements belges sont-ils déjà parvenus à un accord sur un plan social pour le climat, qui doit être présenté à la Commission européenne? Comment seront alloués les moyens du Fonds social pour le climat?

En ce qui concerne les visites domiciliaires, je déplore que le MR ne défende plus le droit constitutionnel de la protection du logement familial. Comment déterminera-t-on si quelqu'un représente une menace pour l'ordre public ou la sécurité nationale? Un juge d'instruction pourra-t-il examiner la question? Les juges d'instruction ont-ils été consultés à ce sujet?

01.16 Steven Coenegrachts (Open Vld): Mijnheer de premier, conform de traditie in dit land kwam er net voor 21 juli een akkoord binnen de regering, een zomerakkoord. Veel Belgischer kan een regering niet worden. Ik wil opmerken dat ik het positief vind dat u daarmee aantoont dat het Belgische model nog niet uitgewoond is, dat er nog hervormingen mogelijk zijn met akkoorden over de taalgrens heen. Men zou bijna "*Vive la Belgique*" beginnen te roepen.

Zo euforisch, mijnheer de premier, was u 's nachts nu ook weer niet. Nochtans was enige zin voor grootspraak u niet vreemd. U noemde het akkoord zelf historisch en verwees naar Dehaene. Collega Ronse heeft u net niet Hercules genoemd en collega Van den Heuvel spreekt van de grootste hervorming van deze eeuw. Natuurlijk, dat soort uitspraken passeert goed in een zaal zonder journalisten.

Mijnheer de premier, wij hebben hier de cijfers bij de hand. Wat blijkt? Onder de Zweedse coalitie heeft de liberale collega Bacquelaine een pensioenhervorming doorgevoerd die stond voor 2,1 % van het bbp. Uw hervorming is verdienstelijk, zeker, maar staat voor 1,8 % en dan hebben we die karrevracht aan uitzonderingen die u hebt moeten betalen nog niet eens doorgerekend. Het is immers opvallend, premier, dat u een zeer hoge prijs betaalt voor dit akkoord. U hebt een karrevracht aan uitzonderingen moeten slikken. U hebt taksen, taksen, taksen moeten slikken, met als summum de meerwaardebelasting. Die ene belasting die in dit land nog niet bestond, voert u nu in. Het is trouwens een belasting waar de MR in de volgende campagne strijd tegen zal voeren. Ik heb nog een kleine tip voor de collega's van de MR. Als u die taks nu niet invoert, dan hoeft u er later ook geen campagne tegen te voeren.

Mijnheer de eerste minister, in historisch perspectief is dit een hervorming zoals er al vele gepasseerd zijn. Als liberale oppositiepartij vertolk ik de stem van de vreemde eend in de bijt. Ik merk namelijk dat zelfs de collega's van het Vlaams Belang de socialisten en de vakbonden achternalopen. Ik bekijk het akkoord vanuit een andere invalshoek.

Collega's, maken het akkoord en die maatregelen mensen vrij? Krijgen zij meer impact op hun leven, kunnen zij de combinatie van werk en gezin zelf vormgeven? In dat opzicht zijn er wel herkenbare elementen aanwezig. Het is positief dat de arbeidsmarkt flexibeler wordt. Ik ben voorstander van een flexibelere regeling rond nachtarbeid. Ook wat de pensioenhervorming betreft, zit de logica, ondanks de al te vele uitzonderingen, juist: werken moet meer lonen.

Een andere vraag luidt of mensen meer impact krijgen op de besteding van hun loon. Mogen ze daar zelf over beslissen? Worden mensen die onze samenleving recht houden, zij die elke dag gaan werken, ondernemen en de gezondheidszorg dragen, door het akkoord beloond? Dan ben ik iets strenger. Ik meen dat u in gebreke blijft, mijnheer de eerste minister. Neem nu de artsen. Zij moeten nu zelf vermijden dat er een staatsgeneeskunde wordt ingevoerd. U hebt dat blijkbaar niet kunnen tegenhouden. U hebt het uitbesteed aan de artsen, die daar dan zelf over mogen onderhandelen. De minister van Volksgezondheid krijgt op het einde van de rit een vetorecht. Dat is natuurlijk een gemakkelijke oplossing. Op die manier laat u echter toch belangrijke actoren in onze gezondheidszorg, namelijk de artsen, in de steek.

01.16 Steven Coenegrachts (Open Vld): Vous avez atteint un accord de l'été juste avant le 21 juillet 2025, prouvant ainsi que le modèle belge fonctionne et que des accords sont possibles par-delà les frontières linguistiques. Nous pourrions presque crier "*Vive la Belgique*". Pourtant, vous n'étiez pas très euphorique durant cette nuit, même si vous avez qualifié l'accord d'historique. Il s'agit de belles déclarations dans une salle dont la presse est absente.

Toutefois, les chiffres ne mentent pas. La coalition suédoise a réalisé une réforme des pensions représentant 2,1 % du PIB. Votre réforme atteint 1,8 %, sans compter les nombreuses exceptions que vous avez dû accepter. Vous avez payé un prix élevé. Vous avez dû avaler des taxes, des taxes et encore des taxes, l'instauration d'une taxe sur les plus-values constituant le point culminant. Vous instaurez à présent le seul impôt que nous n'avions pas encore dans ce pays.

En tant que membre d'un parti libéral d'opposition, j'aborde cet accord sous un autre angle. Ces mesures donnent-elles plus de liberté aux citoyens? Peuvent-ils davantage décider eux-mêmes de leur travail et de leur vie? Il est certes positif que le marché du travail devienne plus flexible, avec un assouplissement des règles concernant le travail de nuit et une réforme des pensions visant à rendre le travail plus rémunérateur. Mais, malheureusement, les citoyens n'ont pas plus de prise sur leur rémunération, et les travailleurs, les entrepreneurs et les prestataires de soins ne sont pas récompensés. Les médecins doivent désormais négocier eux-mêmes pour empêcher l'instauration d'une forme de médecine d'État, avec au final, de toute façon, un droit de veto pour le ministre. Ce n'est pas seulement de la facilité: vous abandonnez un groupe professionnel important.

Nog een groep die u in de steek laat, zijn bedrijven die kampen met een te hoge energiefactuur. De korting op de energiefactuur via de korting op de transmissiekosten zit niet eens in uw akkoord. U zult wellicht opwerpen dat Europa daar opmerkingen over had en dat u afwacht of het dit jaar wel zal lukken. Welnu, mijnheer de eerste minister, u bent daar in gebreke gebleven, omdat u dat dossier hebt laten liggen. U hebt het laten rotten, hoewel er door de vorige regering, door minister Van der Straeten, een koninklijk besluit was voorbereid. Dat lag op het bureau van minister Bihet. U had het in de eerste bijeenkomst van de ministerraad kunnen behandelen, maar u hebt dat nagelaten, omdat u toen nog oppositieleider De Wever was en niet eerste minister De Wever, die het land bestuurt. Alles van de vorige regering moest eraan geloven. Hadden we dat voorstel toen aan Europa bezorgd, dan hadden we hun opmerkingen vier maanden eerder gekregen. Vandaag had er dan een korting gelegen voor de energie-intensieve bedrijven. Die bedrijven zijn vooral in de Antwerpse haven en dus in Vlaanderen gelegen, mijnheer de eerste minister. Kwatongen beweren trouwens dat dat de reden is waarom de minister van Energie er geen bekwame spoed achter kon steken.

Mijnheer de eerste minister, u hebt vooral de werkende middenklasse in de steek gelaten. U schuift de lastenverlaging immers vooruit naar 2029, wanneer de belastingen een klein beetje dalen. Dat zou zonder meer goed zijn, maar ik behoor tot de club van de ongelovige Thomas. Eerst zien, dan geloven. Ik ben daar niet alleen in. Ik lees dat vooraanstaande professoren in de krant dezelfde scepsis delen. De lastenverlaging gaat immers pas over vier jaar in. Er komt volgend jaar wel een beperkte verlaging, waardoor mensen per maand 10 euro extra zullen overhouden. Gisteren was ik op de markt in Bilzen. Met 10 euro kan men twee koffies drinken en dan heeft men nog een muntje over om een winkelkar te nemen bij de supermarkt. Daarmee is het dan ook wel afgelopen. U zegt dus tegen de werkende klasse dat ze vanaf volgend jaar taksen, taksen, taksen mogen betalen en dat ze over vier jaar misschien een klein beetje terugkrijgen.

Dat is trouwens, collega's, een gebroken belofte, niet van de eerste minister, maar van de heren Bouchez en Mahdi, die er de mond vol van hadden dat de lastenverlagingen naar voren geschoven moesten worden. Onze economie heeft die terecht nodig. Ik vraag mij dus af, collega's van MR en cd&v welke garanties u aan de onderhandelings-tafel hebt gekregen dat de lastenverlagingen er effectief komen. Zult u over vier jaar niet moeten toegeven dat het met de budgettaire situatie jammer genoeg niet zal lukken? Welke garanties hebt u aan die tafel gekregen?

Onze economie heeft de belastingverlagingen immers vandaag nodig. Ze staat vandaag onder druk. Ondernemers twifelen vandaag over hun investeringen en werkende mensen voelen hun koopkracht vandaag krimpen. U moet dus vandaag zuurstof geven aan de economie, niet pas wanneer de verkiezingen in zicht zijn. Ik weet wel dat u hier 10 jaar wilt blijven zitten, premier, maar u moet stoppen met denken in verkiezingsstunts, zoals een burgemeester die de oever van zijn rivier verbreedt in het verkiezingsjaar. Dan kan hij immers dat lintje doorknippen. We hebben de hervormingen nu nodig en niet pas in 2029.

Tot slot, het akkoord schiet ook tekort op het vlak van de begroting. U hebt van de regering-De Croo een begroting met een tekort van -2,7 % geërd. Dat is, voor alle duidelijkheid, verschrikkelijk veel geld. U levert

Un deuxième groupe que vous négligez, ce sont les entreprises à forte intensité énergétique. La réduction des coûts de transport ne figure pas dans l'accord. Vous dites peut-être que l'Europe doit encore approuver cette mesure, mais vous avez laissé pourrir ce dossier. Un arrêté royal était prêt, préparé par le gouvernement précédent. Vous auriez pu le traiter lors du premier Conseil des ministres, mais vous ne l'avez pas fait, car tout ce qui venait du gouvernement précédent devait disparaître. Ce sont principalement des entreprises flamandes qui en ont fait les frais. Les mauvaises langues prétendent que c'est précisément la raison pour laquelle le ministre compétent n'a pas fait diligence dans le cadre de ce dossier.

Cependant, c'est surtout la classe moyenne active qui est de nouveau laissée pour compte. Vous repoussez à 2029 la réduction des charges promise, alors que les citoyens voient leur pouvoir d'achat diminuer aujourd'hui. L'année prochaine, ils disposeraient de seulement 10 euros supplémentaires par mois. Vous demandez donc de verser davantage d'impôts aujourd'hui en contrepartie d'une possible réduction dans quatre ans. Mais où sont les garanties à cet égard? Que se passera-t-il si la situation budgétaire est moins favorable que prévu d'ici là? Notre économie a besoin de cette marge de manœuvre maintenant, et pas seulement à l'approche d'élections.

Cet accord n'est pas à la hauteur sur le plan du budget. Le précédent gouvernement vous a légué un déficit de 2,7 %, mais vous vous dirigez maintenant vers un déficit de 5,6 % en 2030. Il s'agit de plus du double, quelle que soit la force avec laquelle M. Ronse agite des boussoles.

J'ai deux suggestions. Instaurez dès à présent la baisse des charges au lieu d'attendre 2029.

cijfers af die in 2030 tot een tekort van 5,6 % zullen leiden. Dat is meer dan een verdubbeling van het tekort waarmee u het land en de begroting hebt gevonden. Daarvoor mag collega Ronse nog zoveel compassen uitdelen als hij wil om de aandacht af te leiden, maar dat zijn de cijfers die vandaag in de tabellen staan.

Ik heb ter zake twee suggesties. Ten eerste, haal de lastenverlaging naar voren. Zorg ervoor dat mensen vandaag al extra *money in the pocket* hebben, want dat is een investering die zichzelf terugbetaalt. De beperking van de werkloosheid in de tijd is de stok waarmee u wilt slaan, om de werkzaamheidsgraad naar 80 % te brengen. Dat is cruciaal om de begroting op orde te krijgen, hebt u gezegd. Welnu, gebruik dan ook de wortel van de lastenverlaging om mensen te stimuleren om te gaan werken en om het verschil tussen werken en niet werken groter te maken.

Ten tweede, voer de belastingkorting niet door via een verhoging van de belastingvrije som. Dat is een verschrikkelijk dure maatregel. Eigenlijk kunt u zich dat niet permitteren. Werk via het schrappen van belastingen, zoals wij in het verleden ook al hebben gedaan. Dat is een veel eenvoudigere en goedkopere maatregel.

Mijnheer de eerste minister, hoezeer ik uw begrotingsdiscipline ook weet te appreciëren – ik vind ze bijna ontroerend, ik vind ze zeker verrassend, want het is al van tijdens de campagne geleden dat u nog over begrotingsdiscipline hebt gesproken – ik denk dat de lastenverlaging een investering is die zichzelf terugbetaalt. Ze is onmiddellijk nodig, niet pas in 2029, niet als verkiezingsstunt, niet als maatregel voor uw herverkiezing, maar als maatregel die zuurstof aan onze economie geeft.

De **voorzitter**: We hebben alle fracties gehad. Dan geef ik het woord aan de eerste minister. Mag ik u vragen om uw antwoord tot een half uur te beperken? Daarna is het laatste woord namelijk aan het Parlement.

01.17 Eerste minister **Bart De Wever**: U mag dat vragen. Vragen staat vrij. Ik zal proberen elke fractie apart een antwoord te geven.

Mijnheer Ronse, Maximus Pulcher is al 1.800 jaar dood. U bedoelt waarschijnlijk Maximus Textoris Pulcher. Dat biedt mij de gelegenheid de collega's van de vierde macht erop te wijzen dat Textoris een genietvorm is. De tot op heden in de Vlaamse media verschenen vertalingen zijn dan ook allemaal foutief. Dat heeft hier wel zijn belang, want anders is het zelfbewieroking. Gelieve uw huiswerk opnieuw te maken.

Mijnheer Ronse, u en vele andere collega's hebben ook gewezen op de uitdaging van de begroting. Ik heb van u een kompas met een rood en een wit uiteinde gekregen, maar het draait een beetje alle kanten op. Het is natuurlijk de bedoeling dat het de goede richting aanwijst. Dat dat een geweldige uitdaging is, hoeft u mij niet te vertellen.

Mevrouw Pas, u hebt gezegd dat het een zeer kil akkoord is. Dat is de analyse van zeer linkse partijen. Ironisch genoeg hebt u verwezen naar Anuna De Wever, die stelt dat ze geld wil bijdrukken. Dat is wat zeer linkse partijen graag doen: geldcreatie en inflatie als antwoord op crises. Het biedt mij meteen de gelegenheid om voor wie daar nog aan twijfelde, te beklemtonen dat Anuna De Wever geen familielid van mij is. Er is in mijn familie geen enkel palindroom aanwezig, laat dat dui-

Elle donnera plus d'argent aux citoyens et elle encouragera le travail. Il s'agit d'un investissement rentable. Associez la limitation des allocations de chômage dans le temps à cette baisse de charges. Le bâton ne suffit pas, il faut aussi une carotte. Et n'instaurez pas la baisse des charges par le biais de la quotité exemptée. Cette mesure est trop onéreuse. La suppression de tranches d'imposition est bien plus efficace et moins coûteuse.

Monsieur le premier ministre, j'apprécie votre nouvelle discipline budgétaire, mais le moment est venu de donner de l'oxygène à notre économie. Il ne doit pas s'agir d'un calcul électoral pour dans quatre ans. Agissez maintenant.

01.17 **Bart De Wever**, premier ministre: De nombreux députés viennent d'évoquer le défi que représente le budget et j'ai même reçu une boussole censée indiquer la bonne direction. Madame Pas, vous évoquez un accord qui donne froid dans le dos et vous parlez de la proposition d'Anuna De Wever – qui, soyons clairs, ne fait pas partie de ma famille – de faire tourner la planche à billets. Il s'agit d'analyses et de recettes tout à fait typiques de la gauche.

Vous prédisez également la fin de l'euphorie relative au budget, même si je n'avais pas réellement conscience de ce sentiment. Nous devons en effet nous préoccuper de ce dossier, mais il convient de redresser la situation macroéconomique avant de reprendre le con-

delijk zijn. Er zijn al genoeg anderen in mijn familie die mij zorgen baren, maar geen palindromen.

U hebt gezegd dat er een eind zal komen aan de euforie, die ik overigens niet gewaarword, bij de begroting. We kunnen nu misschien even van de vakantie genieten, maar daarna zal dat dossier inderdaad op ons liggen te wachten. De heer Van den Heuvel heeft een zeer pertinente analyse gemaakt. Men moet eerst op macro-economisch vlak orde op zaken stellen en vervolgens de begroting onder controle krijgen. Als men die volgorde omkeert, komt men in een vicieuze cirkel terecht, waar men nooit meer uit raakt. We hebben de juiste volgorde aangehouden door eerst alle hervormingen uit het regeerakkoord op de rails te zetten en te laten rijden. Dat zal effecten hebben op de begroting, vooral op lange termijn. Het klopt wel dat we op korte termijn kampen met een probleem in het saldo. Na de vakantie komt dat opnieuw op ons af. Hopelijk komt iedereen dan met een lege rugzak terug, want die zal snel weer vol zitten.

U vroeg naar de rol van de banken, mevrouw Pas. U noemde ze pionnen van de fiscus. Helemaal niet. Er is duidelijk een keuze gemaakt in de meerwaardebelasting. Men kan de bank een voorheffing laten innen en dan blijft men volledig anoniem. Tot zover de spionage. Men kan ook werken via de aangifte, maar dan kiest de belastingplichtige daar volledig zelf voor.

Het huwelijksquotiënt dooft uit. Dat zou asociaal zijn. Neen, u moet dat uiteraard zien – *das Wahre ist das Ganze* – in het geheel van de fiscale hervorming, waar ook de belastingvrije som verhoogd wordt. Het is die verhoging, die ons in staat stelt dat stelsel geleidelijk aan te doen uitdoven, een stelsel dat niet meer correspondeert met de huidige samenlevingsvormen. De samenleving verandert. De fiscaliteit moet mee veranderen. De uiteindelijke afschaffing is niet asociaal. U moet dat in het geheel der dingen zien.

De malus voor de zorgenden en de vrouwen, daar hebben heel veel mensen op gewezen. Ik wil erop wijzen dat we nog een tweede lezing zullen doen. Een van de dingen die we al besloten hebben, is dat we een analyse zullen maken van de effecten, bijvoorbeeld op vrouwen, bijvoorbeeld op bepaalde beroeps categorieën. Dat zal geanalyseerd worden. Er is uiteraard ruimte in de tweede lezing voor bijsturing, als er een te zwaar effect is door de cumul van een aantal maatregelen.

Ook in de werkvoorwaarden voor de verschillende stelsels hebben we uiteraard keuzes gemaakt om te vermijden dat bepaalde categorieën onredelijk zwaar getroffen zouden worden, met name door de malus. Ik wil er toch nog eens op wijzen dat 35 jaar of 7.020 dagen geen overdreven werkvoorwaarde is. Men kan wel een behoorlijke periode in zijn leven niet werken en toch nog altijd zonder malus vervroegd pensioen opnemen.

Mocht het over heel lange periodes gaan, dan wordt daar natuurlijk wel rekening mee gehouden. Dan nog, technische werkloosheid is dan volledig vrijgesteld. We hebben natuurlijk aan de coronaperiode gedacht, anders zouden mensen daarvan een onredelijke impact op hun pensioen vaststellen.

Mensen in de bouw worden ook vaak op tijdelijke werkloosheid gezet. Uiteraard willen we niet dat die van job veranderen. De bouwsector is

trôle du budget. M. Van den Heuvel a fait cette analyse très pertinente. Si nous inversons cet ordre, nous aboutirons à un cercle vicieux sans issue. Nous devons d'abord mettre en œuvre toutes les réformes évoquées dans l'accord de gouvernement pour que celles-ci aient un effet sur le budget, surtout à long terme. Il est exact que nous allons bientôt devoir nous concentrer sur le solde.

Les banques ne seront en aucun cas les espions du fisc dans le cadre de l'impôt sur les plus-values. Si l'on autorise les banques à prélever un précompte, l'anonymat est total. Il est également possible de procéder par le biais de la déclaration. C'est un choix qui appartient aux contribuables.

Le quotient conjugal disparaît, mais la réforme fiscale prévoit une augmentation de la quotité exonérée d'impôts. Nous pouvons ainsi supprimer progressivement un système obsolète.

En ce qui concerne le malus pensions, une deuxième lecture est prévue. Les effets sur certaines catégories professionnelles, comme les femmes, sont analysés. Des ajustements pourront encore être apportés si nécessaire. Nous avons également opéré des choix au niveau des conditions de travail pour les différents régimes afin d'éviter que certaines catégories soient injustement touchées par le malus. Par ailleurs, 35 ans ou 7 020 jours ne constituent pas une condition de travail excessive. S'il s'agit de périodes très longues, cela sera évidemment pris en compte. Le chômage technique reste totalement exempté et la période du coronavirus a été prise en compte. Les personnes actives dans le secteur de la construction sont souvent mises en chômage temporaire et nous souhaitons les maintenir dans le secteur. Pour les périodes de maladie, une compensation est prévue, mais il me semble préférable d'attendre les

economisch heel belangrijk. Dat is dus een logische keuze. Ook ziekteperiodes hebben we bekeken. Daar is een verrekeningsformule voor. Ik kan u daar de details van geven, maar ik zou het liefst hebben dat we wachten op de teksten. Die kunt u nu in detail nagaan in de eerste lezing en als er dan iets wijzigt na de tweede lezing, zult u ongetwijfeld zeggen dat ik hier de waarheid niet heb verteld, of dat ik de bal heb laten vallen. Dat heeft geen enkele zin. Zelfs voor heel lange ziekteperiodes zullen we in de tweede lezing, *le peaufinage du texte*, uiteraard waken voor ongewenste effecten.

De supplementen in de gezondheidszorg, dat is een cadeau voor de verzekeraars, zegt mevrouw Pas. U moet toch goed beseffen dat er een geweldig inflatoir effect van uitgaat. De meeste mensen nemen een privéverzekering. Ik geef u te raden wat die verzekeringen tegenwoordig kosten. Wij zijn hier allemaal leden van een geprivilegieerde klasse, mevrouw Merckx. We hebben allemaal gratis een Ethiasverzekering. Ik herinner me nog hoeveel mijn DKV-verzekering me ieder jaar kostte, toen ik een normale job had en dus een relatief lage wedde in vergelijking met vandaag. Dat was de factuur waarvoor we bang waren. Wanneer die enveloppe in de brievenbus viel, dan was het maandloon voor die maand gewoon weg, om het gezin te verzekeren. Als u nu beweert dat supplementen een cadeau zijn voor de moeder van Conner Rousseau, dan weet u niet waarover u spreekt. Wat u zegt, is gewoon onzin. Het inflatoire effect werkt natuurlijk door in de hele keten van de gezondheidszorg, ook op de loonvorming van de artsen en verzorgers, niet alleen van degenen die de prestaties leveren, maar van iedereen die in die sector werkt. Wat u zegt, is gewoon onzin.

Is er bij de fusie van de politiezones een garantie voor de Vlaamse aanwezigheid in al die politieraden? Ik denk eerlijk gezegd dat de Vlaamse vertegenwoordiging in de politieraden niet zo indrukwekkend was. Ik wil de mensen niet geringschatten, maar ik denk dat ze bijna onbestaande was. Daarom zal de vicegouverneur zetelen in het politicollege dat er zal komen. Het behoort tot zijn taak om over de taaltoestanden te waken.

Er zijn veel vragen over woonstbetredingen gesteld. Wie vormt een gevaar voor de openbare orde?

M. Ducarme ayant abordé les visites domiciliaires et les politiques d'immigration, je répondrai à ces questions en français lorsque j'en viendrai aux commentaires de M. Ducarme.

Ik zie net dat we al bij de vragen van de heer Ducarme aangekomen zijn.

Monsieur Ducarme, vous avez posé la question suivante: est-il utile de débattre déjà en commission? C'est une bonne question. Ne serait-il pas mieux de se voir après la deuxième lecture, après le peaufinage des textes et leur transmission au Parlement? On pourrait répondre par oui. Mais soyons honnêtes, monsieur Ducarme, qui prendrait un jour de vacances s'il pouvait être ici présent parmi nous? Donc, c'est un plaisir de me rendre disponible pour vous, pour le Parlement, la maison de la démocratie. Je le fais avec beaucoup de plaisir, et je fais de mon mieux pour expliquer ce que l'on sait déjà.

textes définitifs à cet égard. Et même pour les périodes de maladie très longues, nous analyserons les effets indésirables éventuels.

Madame Pas, vous qualifiez les suppléments dans les soins de santé de cadeau pour les assureurs. C'est absurde. Vous devez bien comprendre qu'ils produisent un effet inflationniste important, qui se répercute sur l'ensemble de la chaîne des soins de santé et sur les traitements de tous les travailleurs du secteur.

On demande si dans le cadre de la fusion des zones de police la présence flamande sera garantie dans tous les conseils de police. Actuellement, cette présence est quasiment inexistante. C'est pourquoi il incombera au vice-gouverneur d'être attentif aux questions linguistiques au sein du futur collège de police.

Mijnheer Ducarme, u vroeg of het nuttig was om al een debat te voeren in de commissie of dat het niet beter was om dat na een tweede lezing en de overzending van de teksten aan het Parlement te doen. Maar wie zou een dag vakantie nemen wanneer hij in ons midden kan zijn? Ik stel me met veel plezier beschikbaar om toelichting te geven aan het Parlement.

Vous avez dit que c'était le meilleur accord depuis le début de la législation. J'espérais que vous diriez "depuis le début du siècle", mais je suis ravi de chaque compliment que nous pouvons recevoir.

Vous avez posé des questions sur l'interdiction des organisations terroristes. C'est vrai, je n'ai évoqué dans mon intervention que les quatre grands chantiers de réforme, mais de nombreuses autres mesures et décisions ont été prises. C'est un train avec beaucoup de wagons que nous avons mis en marche. Entre autres, nous avons en effet parlé de l'interdiction des organisations extrémistes.

De quoi s'agit-il? Conformément à l'accord de gouvernement, le gouvernement met en place un mécanisme administratif permettant d'interdire les entités qui constituent une menace grave et actuelle pour la sécurité nationale ou l'ordre démocratique et constitutionnel. Le gouvernement estime que nos libertés et droits fondamentaux ne peuvent jamais être utilisés pour porter atteinte aux fondements d'une société libre et ouverte. Nous faisons comme la France, l'Allemagne et les Pays-Bas, en mettant en place un mécanisme administratif permettant d'interdire certaines entités qui constituent une menace grave et actuelle pour la sécurité nationale ou l'ordre démocratique et constitutionnel.

Des organisations telles que Samidoun glorifient les organisations terroristes et leurs atrocités, mais veillent à ne jamais être prises en flagrant délit d'incitation à la violence. Elles utilisent nos libertés pour propager des comportements indésirables sans commettre d'infractions punissables. Nous voulons mettre fin aux activités des organisations, quelle que soit leur forme juridique, qui commettent systématiquement des actes constituant une menace grave et actuelle pour la société. Nous voulons les empêcher de diffuser leurs idées extrémistes.

Le projet de loi ne punit pas les opinions ou les idées en tant que telles, aussi controversées soient-elles, mais uniquement les comportements concrets, répétés ou coordonnés qui portent gravement atteinte à la sécurité nationale et à l'existence de l'ordre démocratique et constitutionnel. Le texte établit une distinction stricte entre l'exercice légitime des libertés constitutionnelles et l'abus de ces libertés dans le but de commettre des actes de violence, d'intimidation ou de déstabilisation institutionnelle. Je pense que c'est l'essentiel. Je pourrais en dire encore beaucoup plus. Les partis sont exemptés – donc, chers collègues, il n'y a pas de souci à se faire –, de même que les cultes reconnus. Et comme certains partis extrémistes sont plutôt des cultes, c'est une double exemption pour certains collègues.

Monsieur Ducarme, vous avez aussi parlé de l'immigration et certains collègues ont posé beaucoup de questions sur les visites domiciliaires. Il y a deux points importants. Le premier concerne les pays tiers sûrs et le fait que la Belgique a décidé de soutenir la proposition de la Commission européenne visant à renforcer le concept de pays tiers sûr dans la politique d'asile. Et je m'en réjouis, puisque je l'ai moi-même proposé à la Commission européenne.

Ce plan constitue un renforcement supplémentaire du Pacte européen sur l'asile et la migration adopté l'année dernière. L'Europe ne peut plus être un marché où l'on fait du shopping entre les États membres pour obtenir la meilleure protection. Celui qui entre en Europe via un pays sûr doit pouvoir y être renvoyé. Le principe de pays tiers sûr est

Voor mij is dit het beste akkoord sinds het begin van de eeuw. Naast de vier grote vermelde hervormingen hebben we tal van andere zaken beslist. Net als in de buurlanden heeft de regering een mechanisme opgezet waarbij entiteiten die een ernstige bedreiging vormen voor de nationale veiligheid of het democratische en constitutionele bestel verboden worden. Onze fundamentele rechten mogen in geen geval gebruikt worden om onze vrije en open samenleving te ondergraven.

Sommige organisaties verheerlijken terroristische groeperingen zonder dat ze op heterdaad betrapt worden op het aanzetten tot geweld. We willen een einde maken aan hun activiteiten die een ernstige bedreiging vormen voor de samenleving.

Het wetsontwerp strekt er niet toe meningen te bestraffen, maar concrete, herhaaldelijke of gecoördineerde gedragingen die een bedreiging vormen voor de nationale veiligheid en het democratische en constitutionele bestel. In de tekst wordt er een onderscheid gemaakt tussen de legitieme uitoefening van de grondwettelijke vrijheden en het misbruik ervan om geweld te plegen of instellingen te destabiliseren.

De partijen worden vrijgesteld, net zoals de erkende erediensten. Men hoeft zich dus geen zorgen te maken. Vermits bepaalde extremistische partijen bovendien veeleer een eredienst beoefenen, komt dat voor sommige collega's neer op een dubbele vrijstelling!

Wat migratie betreft, steunt België de door de Europese Commissie voorgestelde versterking van het concept van veilige derde landen. Ik had dat ook zelf voorgesteld. Hierdoor wordt het Europese migratie- en asielpact versterkt. Het kan niet langer zijn dat Europa een markt is waarop men tussen de

élargi dans la proposition actuelle. Cela signifie qu'un migrant pourra être renvoyé dans plus de situations, par exemple s'il a transité par ce pays ou si des accords existent avec celui-ci en matière de protection et de retour. Il ne serait donc plus nécessaire, comme c'est encore le cas actuellement, que le demandeur d'asile ait un lien personnel avec ce pays pour que le principe s'applique. Et ça, c'est vraiment l'essentiel.

Ces réformes visent à rendre le processus d'asile plus rapide et plus efficace et à faciliter les retours. L'objectif est de décourager les flux migratoires importants vers l'Europe, et donc aussi vers la Belgique, en permettant aux pays d'arrivée, comme l'Italie et la Grèce, de renvoyer plus facilement les personnes vers un pays tiers sûr en dehors de l'Europe par lequel elles ont transité.

Daarmee heb ik ook geantwoord op de pertinente vraag – ik erken dat het inderdaad een heel pertinente vraag is – van mevrouw Pas hoe men er zeker van kan zijn dat, wanneer men criminelen oppakt die illegaal in ons land verblijven, men die ook effectief kan terugsturen. Dat is de achilleshiel van het Europese migratiebeleid. Ook op dat vlak wordt vooruitgang nagestreefd, vooral op Europees niveau, want het is zeker niet evident. Ik zou de rest van de voormiddag, die inmiddels al voorbij is, of de rest van de dag kunnen vullen met anekdotes uit mijn Antwerpse ervaring die bijzonder *écoeurant* zijn.

In die zin wil ik ook reageren op de opmerkingen van collega's van Groen, de PS en andere partijen. U vraagt zich af of er nu een jacht op illegalen zal volgen. Dat getuigt van bijzonder weinig realiteitszin en van bijzonder weinig kennis van het terrein. Alsof dat de bedoeling zou kunnen zijn. Gezien de beperkte capaciteit in de gesloten centra en de mogelijkheden om mensen terug te sturen, is het een zeer evidente maatregel om mensen die criminele feiten plegen, zware criminelen die geen titel van verblijf hebben in ons land, effectief uit te wijzen. Een derde van onze gevangenispopulatie bestaat uit mensen zonder verblijfsrecht.

Un tiers de la population carcérale est constituée par des individus sans titre de séjour! C'est difficile à expliquer aux citoyens.

Concernant les visites domiciliaires, le gouvernement fédéral a adopté la possibilité d'entrer dans un domicile. Dans le cadre de l'accord de l'été, le gouvernement fédéral a adopté cette possibilité. En effet, le gouvernement prévoit un cadre légal permettant à la police, en collaboration avec l'Office des étrangers et avec l'autorisation d'un juge d'instruction, de pénétrer dans une habitation pour procéder à une arrestation administrative. Cette mesure vise les personnes en séjour illégal qui refusent systématiquement de coopérer et qui représentent une menace pour l'ordre public ou la sécurité nationale.

EU-lidstaten komt asielshoppen om dan het land uit te pikken waar men het best beschermd wordt.

Wie Europa via een veilig land binnenkomt, moet daar terug naartoe gestuurd kunnen worden. Een migrant zal ook nog in andere situaties teruggestuurd kunnen worden. Het zal dus niet langer noodzakelijk zijn dat de asielzoeker een persoonlijke band met dat land heeft. Deze hervormingen strekken ertoe de asielprocedure sneller te doen verlopen en doeltreffender te maken, en de terugkeer te vergemakkelijken. Het is de bedoeling om de migratiestromen naar Europa te ontmoedigen door de aankomstlanden zoals Italië en Griekenland de mogelijkheid te geven om de asielzoekers gemakkelijker naar een veilig derde land terug te sturen.

J'ai ainsi également répondu à la question pertinente de Mme Pas sur la manière dont nous pouvons effectivement expulser les illégaux ou les criminels. C'est loin d'être évident et nous souhaitons surtout traiter cette question à l'échelon européen. Les questions de Groen et du PS sur une possible "chasse aux illégaux" témoignent d'un manque de sens des réalités. Ce n'est bien entendu pas l'objectif. Compte tenu de la capacité limitée des centres fermés et des possibilités d'expulsion, il va de soi d'expulser effectivement les personnes sans titre de séjour qui commettent des actes criminels graves.

Een derde van de gedetineerden beschikt niet over een verblijfsvergunning!

Er wordt in een wettelijk kader voor de woonstbetredingen voorzien: in samenwerking met de Dienst Vreemdelingenzaken en met toestemming van een onderzoeksrechter zal de politie een woning kunnen betreden om illegalen die weigeren mee te werken en een

Het is echt niet zo moeilijk om zich in te beelden wie dat zou kunnen zijn. In mijn stad gaat dat bijvoorbeeld over drugsdealers die illegaal in Antwerpen verblijven. Men moet echt geen Sherlock Holmes zijn om die op te sporen. We weten exact waar die mensen zich bevinden. Het gaat niet over mensen die uit goedertierenheid mensen in huis hebben genomen bij wie de politie zonder meer zou kunnen binnenvallen. Daarover gaat het niet.

En pratique, il s'avère souvent difficile pour les services de police et l'Office des étrangers d'arrêter certaines personnes, justement parce qu'elles échappent durablement aux contrôles en se cachant dans des logements. En supprimant cet obstacle juridique, les services pourront agir plus efficacement dans des situations où l'ordre public, la sécurité nationale sont menacés. Une personne en séjour illégal qui constitue un danger pour la société et refuse obstinément de coopérer ne peut continuer à se cacher derrière une porte d'entrée. Dans de tels cas, nos services doivent pouvoir intervenir.

Ik zou er nog meer over kunnen zeggen, veel meer zelfs, maar ik denk dat dit kan volstaan. Er is trouwens altijd een onderzoeksrechter bij betrokken. Er is dus een juridische toets. Degenen die spreken over willekeur en razzia's weten niet waarover ze spreken of verdraaien doelbewust de realiteit.

Ik kom bij de collega van de PS.

Monsieur Aouasti, vous avez dressé une "liste des horreurs de l'Arizona". Permettez-moi d'abord de vous dire que votre crédibilité est limitée. Partout où le PS domine le gouvernement depuis longtemps, le chômage et la pauvreté sont les plus élevés. Et je n'ai même pas mentionné la terrible situation que vous avez créée à Bruxelles et que vous laissez maintenant pourrir, tout en sapant les équilibres institutionnels qui sont la pierre angulaire de ce pays. Il est un peu facile de faire des reproches à d'autres quand on n'apporte pas une grande contribution à l'unité de ce pays, ou plutôt aucune contribution.

Mais, pas de problème monsieur Aouasti, je vais répondre sur le fond, un peu de patience. (*En regardant le compteur*) J'ai encore... très peu de temps! (*Rires*).

Concernant les indemnités de licenciement, cette mesure prévoit qu'en cas de licenciement par l'employeur, et pour autant qu'il s'agit d'un contrat de travail dont l'exécution a débuté à partir du 1er janvier 2026, la durée du préavis sera limitée à 52 semaines dès que le travailleur atteint une ancienneté de 17 ans. Cette limitation de la durée du préavis ne s'applique donc pas aux contrats de travail dont l'exécution a commencé avant le 1er janvier 2026. Je pense que c'est clair.

J'ai déjà répondu au sujet du malus pension en néerlandais. Je ne le répéterai donc pas en français puisque vous maîtrisez sans doute toutes les langues nationales, toutes les trois j'espère.

bedreiging vormen voor de openbare orde of de nationale veiligheid administratief aan te houden.

À Anvers, il s'agit de trafiquants de drogue, par exemple. Nous savons exactement où ces personnes se trouvent. La police ne va pas tout simplement procéder à des visites domiciliaires chez des personnes qui ont accueilli quelqu'un sous leur toit par compassion.

Het is vaak moeilijker voor de politie en de Dienst Vreemdelingenzaken om bepaalde personen aan te houden, omdat die personen zich schuilhouden in een woning. Door dat juridische obstakel weg te nemen, kunnen onze diensten efficiënter handelen in de gevallen waarin de nationale veiligheid bedreigd wordt.

Un juge d'instruction est toujours impliqué. Il y a donc un contrôle juridique. Ceux qui parlent d'arbitraire ou de rafles font preuve d'ignorance ou de mauvaise foi.

Mijnheer Aouasti, u hebt de verschrikkingen van de arizonaregering opgesomd, maar u bent niet erg geloofwaardig. Overal waar de PS sterk staat, zijn de werkloosheid en armoede torenhoog. In Brussel hebt u een verschrikkelijke situatie gecreëerd, die u laat verrotten door de institutionele evenwichten te ondergraven.

Voor de arbeidsovereenkomsten die op of na 1 januari 2026 ingaan, zal de opzegtermijn van de werknemer die ontslagen wordt, tot 52 weken beperkt worden zodra hij een anciënniteit van 17 jaar bereikt. Arbeidsovereenkomsten die vóór 1 januari 2026 zijn ingegaan, vallen dus niet onder die maatregel.

Wat de pensioenmalus betreft, heb ik in het Nederlands geantwoord, maar u beheerst ongetwijfeld alle landstalen.

U had ook nog een vraag over de besparingen in de gezondheidszorg.

J'y répondrai lorsque j'aborderai les questions de Mme Merckx. Avant cela, j'en viendrai à la réforme fiscale.

Madame Mutyebele, vous avez demandé des chiffres précis. Je vous invite au débat après la deuxième lecture, une fois que vous disposez de tous les textes et que vous aurez eu l'opportunité de les étudier en profondeur. Je vous invite donc à la commission de M. Jambon afin d'y poser toutes les questions pertinentes que vous voulez. Il ne faut pas me reprocher, seulement deux jours après l'accord, de ne pas pouvoir répondre en détail à chaque question.

Vous avez parlé d'une explosion des dépenses militaires et de votre indignation à ce sujet. Je veux quand même souligner qu'il s'agit d'une croissance de moins de 4 milliards d'euros. Nous arrivons à 2 % du PIB. C'est en réalité le minimum que M. Di Rupo avait déjà promis en 2014, au sommet de l'OTAN qui a eu lieu au pays de Galles. Pendant cette législature, nous n'avons prévu une augmentation à 2,5 % que pour 2034. Nous restons donc très en dessous du seuil fixé par l'OTAN. Nous restons le mauvais élève.

Nous ne faisons que le minimum: moins de 4 milliards. Ces 4 milliards représentent exactement la croissance du budget pour les soins de santé sous cette législature. Les dépenses militaires passeront de 9 milliards à 12 milliards, si je ne me trompe pas. Le budget des soins de santé représente plus de 40 milliards et celui des pensions, 66 milliards. De quoi parlez-vous? Affirmer que l'on réduit le budget de la sécurité sociale pour accroître les dépenses en armement relève tout simplement du mensonge: nous ne faisons que le minimum des minimums dans un monde géopolitique un tout petit peu compliqué.

U zegt dat de malus wel aan verworven rechten raakt.

J'entends le mot "Palestine". Permettez-moi de rappeler que cet échange de vues porte sur l'accord de l'été. Je me limiterai donc aux sujets qui y sont liés et aux points abordés durant le Conseil des ministres.

De malus zou dus wel aan verworven rechten raken? Mevrouw Merckx, ik durf dat te betwisten. U haalt net de jongste groep eruit. Dat zijn bij uitstek mensen die hun gedrag nog kunnen aanpassen. Men krijgt slechts een malus als men voor de wettelijke pensioendatum met pensioen gaat. Nu kunt u dat draaien en keren zoals u wilt, maar we zullen allen langer moeten werken. Daar valt niet aan te ontkomen. Het aantal werkenden per gepensioneerde zakt immers naar twee. U kunt de mensen wijsmaken dat u een toverstokje hebt – u bent daar zeer goed in – en dat dat allemaal niet nodig is, maar dat is gewoon niet waar. Men moet de moed hebben om te hervormen. We moeten effectief systemen zoals die in alle landen van Europa bestaan zeer geleidelijk invoeren, ook voor de groep waarover u spreekt, om mensen ertoe aan te zetten wat langer te werken. Anders verliezen ze enkele procenten van hun pensioen. Dat hoeft echter niet zo te zijn als men die inspanning wil doen. Ik begrijp dat dat niet evident is en dat het slecht valt bij mensen, maar we moeten daardoor. We hadden dat eigenlijk al 20 jaar geleden moeten doen. Dat weten we allemaal, als we

Om nauwkeurigere cijfers te krijgen met betrekking tot de fiscale hervorming nodig ik u uit om na de tweede lezing een debat te organiseren in de commissie. De definitieve versie van de teksten zal dan beschikbaar zijn.

Sommigen hebben het gehad over een exponentiële toename van de militaire uitgaven. Het betreft in feite een toename van minder dan 4 miljard euro, waardoor we op 2 % van het bbp uitkomen, d.i. het minimum dat de heer Di Rupo op de NAVO-top in 2014 beloofd had. We blijven ruim onder de drempelwaarde die de NAVO vastgelegd heeft. 4 miljard euro is ook het bedrag waarmee het gezondheidszorgbudget tijdens deze legislatuur verhoogd wordt. Wie beweert dat we snoeien in de sociale zekerheid om de militaire uitgaven te verhogen, vertelt onwaarheden.

De term 'Palestina' is gevallen. Tijdens deze gedachtewisseling zal ik me beperken tot de thema's die aan bod komen in het zomeraakkoord.

Il n'est pas exact de dire que le malus de pension affectera les droits acquis. Mme Merckx fait référence au groupe le plus jeune, alors qu'il pourra précisément adapter son comportement. Le malus s'appliquera uniquement aux personnes qui veulent prendre leur retraite avant l'âge légal de la pension. En tout état de cause, nous devons tous travailler plus longtemps. À cet effet, nous devons instaurer progressivement des systèmes qui existent dans tous les pays européens. Il s'agit du seul moyen d'inciter les citoyens à travailler un peu plus longtemps. Ce n'est pas

eerlijk zijn.

Is technische werkloosheid volledig vrijgesteld? Ja, die wordt volledig vrijgesteld.

Hebben we een goede impactanalyse gemaakt inzake bijvoorbeeld vrouwen en zorgtaken? We zullen die impactanalyse maken in functie van de tweede lezing.

Is er nog openheid bij alle partijen om daarover te spreken? Ja, er is openheid bij alle partijen. Niemand zit aan tafel met een asociaal perspectief. Dat is niet mijn ervaring met de arizonacoalitie.

Hoe zit het met de loonmarge en de wet van 1996? De wet van 1996 blijft ongewijzigd, net als de index. Dat is een balans die in de arizonacoalitie vervat zit. Er wordt niet geraakt aan de index, noch aan de wet van 1996. Wij voorzien al onmiddellijk, onder andere via maaltijdcheques die fiscaal aftrekbaar zijn, een marge om de nettolonen te doen stijgen. Men kan daar allemaal lacherig over doen: 10 euro loon en wat maaltijdcheques, dat is samen maar 20 euro. Ik denk echter dat dat voor mensen met een bescheiden inkomen echt geld is. Gelet op de begrotingssituatie doen we onszelf pijn door van meet af aan te stellen dat de nettolonen moeten stijgen. Aan het einde van de legislatuur wordt dat verschil effectief groter, naar 100 euro. Dat wordt hier weggelachen. Ik herinner mij nog goed de tijd dat 100 euro, destijds 4.000 frank, een aanzienlijk bedrag was. Toen ik een echte job had, kreeg ik 49.000 frank op mijn rekening. Ik kan me nog goed voor de geest halen hoeveel dat is.

Wat is de kostprijs van de fiscale hervorming, meer bepaald van de verhoging van de belastingvrije som? Er wordt gesproken over 10 miljard euro. Ik weet eerlijk gezegd niet waar dat cijfer vandaan komt. U hebt ongetwijfeld een berekening waarop u zich baseert. Ik stel voor dat u dat in de commissie aan de heer Jambon vraagt. De bewering dat de verhoging van de belastingvrije som 10 miljard zou kosten, zegt mij eigenlijk niets. Ik ken de cijfers van de fiscale hervorming. Het totale volume ligt lager dan 10 miljard. Het is natuurlijk mogelijk dat we helemaal niet kunnen rekenen, dat valt niet uit te sluiten. In dat geval is het heel goed voor de burger. Fantastisch. Dan zal de koopkracht ontploffen, maar dan kan het ook geen 100 euro per maand zijn. Van twee zaken één.

Zitten de 11 F-35's er nu in? Ja, die zitten in het strategisch plan voor Defensie. Dat klopt. Eigenlijk waren het er 21. We hebben over 11 beslist. Waarom hebben we dat beslist? Omdat we eigenlijk allang geen keuze meer hadden. Dat is de waarheid. De *capabilities* zijn allang door de NAVO bepaald. Daar hebben we zelfs geen stem meer in. Ze zijn op te nemen. De luchtcapaciteit is een van de dingen die men van ons land vraagt. Men vraagt uiteraard diverse dingen van diverse landen. Een van de dingen die men van ons vraagt, is die luchtcapaciteit.

We hebben de F-35's gekocht en we kunnen niet met twee systemen werken. Als we uitbreiden, zal het dus met F-35's zijn, of men dat nu wil of niet. Ik wil er wel aan toevoegen dat het toestellen zijn die in Italië geproduceerd zullen worden. De defensie-industrie zal in de komende jaren enorm consolideren. De globalisering wordt aangevallen aan alle kanten, ook door mensen van wie men het niet zou verwachten, maar ze is nog niet meteen ongedaan gemaakt. De F-35 is allang geen uniek

agréable, mais c'est nécessaire. Nous aurions déjà dû prendre ces mesures voici 20 ans.

Le chômage technique sera intégralement exempté. En ce qui concerne les femmes qui ont assumé des tâches familiales, nous réalisons une analyse d'incidence en deuxième lecture. Tous les partis autour de la table sont ouverts au dialogue.

La loi de 1996 demeure inchangée, de même que l'index. En outre, nous prévoyons une première augmentation du salaire net, notamment par le biais des chèques-repas. D'aucuns estiment que 10 euros de salaire et une revalorisation des chèques-repas ne représentent pas grand-chose, mais il s'agit de montants appréciables pour des travailleurs aux revenus modestes. À terme, le montant atteindra 100 euros par mois. Certains oublient visiblement ce que ce montant représente.

Je ne sais pas comment vous parvenez à la conclusion que l'augmentation de la quotité exemptée coûterait 10 milliards d'euros. Si tel était le cas, il n'en résulterait qu'un effet positif sur le pouvoir d'achat des citoyens.

L'achat de 11 F-35 supplémentaires figure effectivement dans le plan stratégique de la Défense. À l'origine, il était question de 21 appareils; nous avons finalement décidé d'en ajouter 11. Étant donné que l'OTAN nous impose cette capacité aérienne, nous n'avons d'ailleurs pas le choix. Nous avons déjà acheté des F-35 et nous ne pouvons pas combiner deux systèmes différents. Les appareils seront produits en Italie. Le F-35 n'est plus un appareil purement américain, il est devenu un projet multinational.

Amerikaans toestel meer, het is een multinationaal project. De F-35 zit er dus inderdaad in, 11 toestellen komen erbij.

Monsieur Gatelier, les hôpitaux seront associés aux concertations concernant les suppléments d'honoraires. Cela me semble être la logique même. Pour ce qui est du calendrier concret, je vous renvoie au ministre des Affaires sociales, qui est chargé de piloter les discussions dans la bonne direction. Je pense qu'il est motivé et qu'il le fera.

J'en viens aux mesures concernant les mutuelles et l'effort qu'elles doivent faire. Le gouvernement propose une économie de 50 millions d'euros dans le secteur hospitalier. Cela passerait par plus d'efficacité au niveau des coûts au sein des hôpitaux et entre eux. Pour ce qui est des mesures concrètes, nous attendons les propositions émanant du secteur même.

Nous avons prévu également une économie sur les mutuelles, je peux vous l'assurer. Je n'ai pas le montant exact en tête mais c'est déjà prévu dans l'accord de gouvernement. Il s'agira d'un effort très raisonnable lié à une certaine responsabilisation, à une demande de plus d'efficacité, notamment dans le volet retour au travail. Les francophones autour de la table disent toujours "*terug naar werk*" en néerlandais, je ne sais pas pourquoi. Il y a quelque chose derrière cela mais je ne sais pas quoi. C'est comme les Flamands qui disent "congé payés" en français et pas "*betaalde vakantie*". Il y a quelque chose de psychologique derrière cela. C'est donc lié au volet *terug naar werk* dans lequel on a prévu une responsabilisation pour les mutuelles.

Vous avez évoqué la concertation sociale. Après l'accord de principe sur les pensions, nous soumettrons ce projet aux partenaires sociaux dans les différents comités de négociation. L'impact sur le risque de pauvreté ainsi que sur l'écart des pensions entre les genres sera également pris en compte.

Sur la base de ce dialogue social et des analyses disponibles concernant l'impact de nos mesures, nous prendrons une décision politique définitive sur le projet de loi lors de la deuxième lecture. Après l'avis du Conseil d'État, ce projet pourra être déposé au Parlement afin qu'il puisse être voté d'ici la fin de cette année. Vous aurez donc encore amplement la possibilité d'interroger les ministres responsables et moi-même sur tous les effets.

Monsieur Nuino, vous avez parlé du PNEC. En effet, nous l'avons approuvé. Il est important que nous ayons enfin un Plan national pour le climat. J'ajoute que le gouvernement a aussi décidé de continuer à s'inscrire dans la trajectoire européenne de diminution d'émissions de CO₂.

Mijnheer Seuntjens, u hebt verwezen naar 1.000 euro netto koopkracht en stelt dat het voor de communisten niet volstaat. Ik kan u daarin alleen maar bijtreden. Het volstaat om te kijken naar de koopkracht in landen waar communisten besturen om te beseffen dat men beter af is met een sociaal-democratisch alternatief waarbij men compromissen kan sluiten om uiteindelijk het beste resultaat voor de werkende klasse op te leveren. U hebt ook gewezen op de budgetstijging voor de gezondheidszorg, maar dat punt hebben we reeds aangehaald.

De ziekenhuizen zullen bij het overleg over de ereloonsupplementen betrokken worden. Ik verwijs u naar de minister van Sociale Zaken voor het tijdpad. De regering stelt een besparing van 50 miljoen in de ziekenhuissector voor. We wachten voorstellen in van de sector zelf. Het akkoord voorziet ook in een besparing op de ziekenfondsen – dat is een zeer redelijke inspanning die hen responsabiliseert – en er wordt meer efficiëntie gevraagd, in het onderdeel Terug naar werk.

We zullen het principeakkoord over de pensioenen voorleggen aan de sociale partners in de verschillende comités. Er zal rekening gehouden worden met de impact op het armoederisico en de pensioenkloof tussen de geslachten. Op basis van de sociale dialoog en de analyses van onze maatregelen zullen we een definitieve beslissing nemen over het wetsontwerp tijdens de tweede lezing. Nadat de Raad van State advies uitgebracht heeft, zal het wetsontwerp bij het Parlement ingediend worden, zodat het tegen het einde van het jaar kan worden goedgekeurd. U zult dus nog de gelegenheid hebben om de verantwoordelijke ministers en mijzelf vragen te stellen over al die effecten.

We hebben eindelijk een NEKP en dat is belangrijk. De regering heeft ook beslist om te blijven meewerken aan het Europese traject om de CO₂-uitstoot te verminderen.

Monsieur Seuntjens, vous avez affirmé que 1 000 euros supplémentaires de pouvoir d'achat ne suffiraient pas aux communistes. La situation qui prévaut dans les pays gouvernés par des communistes montre clairement qu'il vaut mieux opter pour une alternative sociale-démocrate dans le cadre de laquelle il est possible de conclure

Mijnheer Van den Heuvel, ik apprecieer uw macro-economische analyse. Daar heb ik al op gereageerd. Ik heb dat eerder al toegelicht. Uw oproep aan de regering om vooral op het budget voort te werken, heb ik goed genoteerd. Ik reken op de welwillende medewerking van elke coalitiepartner om met evenwichtige suggesties te komen.

Wat nachtarbeid betreft, mijnheer Van Hecke, daarover valt veel te zeggen. Is het de voorkeur dat de mens 's nachts werkt? Waarschijnlijk niet. U wijst terecht op de realiteit en de gezondheidseffecten daarvan. Ik wil echter op een andere realiteit wijzen. We zijn tienduizenden jobs verloren. De hele sector van de e-commerce is aan ons voorbijgegaan. Als u die jobs zoekt, dan vindt u ze net over de grens in Nederland. U vindt ze ook in Frankrijk. Ik wil samen met u de bestelwagens van PostNL tellen die door Antwerpen rijden. Wij dragen dus wel de lasten, maar niet de lusten. Men kan dan zeggen dat we ethischer, properder of ongelooflijker willen zijn dan de rest van de wereld, maar het resultaat is dat mensen beschermd worden tegen jobs die ze nooit zullen hebben. Dat hebt u dan bewerkstelligd.

Wij gaan voorzichtig verder op het pad van de nachtarbeid en dat doen we nog altijd met het akkoord van een vakbond. Als we in tweede lezing verdergaan met bepaalde sectoren, dan zal dat precies gebeuren in de sectoren waar we anders jobs dreigen te verliezen, jobs die hier anders niet meer zullen zijn, omdat investeringen uitblijven. We staan namelijk al 10-0 achter en proberen nog een tegendoelpunt te vermijden. Denk aan jobs in de distributie en e-commerce die er vandaag nog zijn, maar waarvan we weten dat ze sterk onder druk staan. We willen die hier behouden. We zullen daarbij uiterst voorzichtig te werk gaan. Nogmaals, ik heb niemand gezien aan de onderhandelingstafel met een mes tussen de tanden of met een asociaal perspectief. Er gebeurt bovendien niets op individuele basis. Het gaat om akkoorden op bedrijfsniveau. Geen enkele werknemer kan door een werkgever onder druk worden gezet in een precarie situatie. We weten over welk type profielen we hier spreken. Ik ben een Antwerpenaar, ik ken de Antwerpse haven. Ik weet over welk arbeidsprofiel het gaat. Dat zijn niet de sterkste werknemers, vandaar ook geen individuele basis, geen druk vanwege de patroon die kan zeggen dat het zo zal zijn. Er zal evenmin loonverlies zijn voor wie vandaag in dat stelsel werkt.

Wat de maatregel in verband met de korte arbeidstijd betreft, dat is van hetzelfde laken een broek. U kunt aanklagen dat u er grote nadelen in ziet. Die kunt u afwegen. Het grote nadeel is dat heel veel werk in dit land uiteindelijk nog steeds in het zwarte circuit plaatsvindt. Het is beter dat die werknemers de mogelijkheid krijgen om officieel kleine bijverdiensten te doen. Daarover kunt u lang discussiëren. We hebben die beslissing echter genomen.

U verwijst ook naar de overuren en klaagt dat de inkomsten van de overheid dalen. Anderzijds stijgen de inkomsten van de mensen. Heel veel mensen willen overuren presteren en veel werkgevers zijn er blij mee, omdat ze zo pieken en dalen kunnen opvangen. Veel sectoren kennen nu eenmaal pieken en dalen en die wil men op een competitieve manier kunnen opvangen. U kunt opnieuw zeggen dat u dat allemaal niet wilt, maar dan beschermt u mensen tegen jobs die er dus niet meer zullen zijn.

Ik vind het wel ironisch dat u Edward Anseele hebt aangehaald. Weet u wanneer hij met pensioen is gegaan? Op tachtigjarige leeftijd.

des compromis. C'est ainsi qu'on obtient en définitive le meilleur résultat pour la classe laborieuse.

Monsieur Van den Heuvel, je prends bonne note de votre appel à continuer à peaufiner le budget. Chaque partenaire de la coalition doit contribuer à cet travail.

Le travail de nuit n'est pas une forme de travail idéale, mais nous avons perdu 10 000 emplois dans le secteur du commerce électronique au profit de l'étranger. Nous supportons les inconvénients, mais pas les avantages de cette situation. Nous prenons de nouvelles mesures avec prudence, toujours avec l'accord d'un syndicat. Les secteurs dans lesquels nous allons poursuivre nos efforts sont notamment la distribution et le commerce électronique, où des emplois risquent d'être perdus si nous ne faisons rien. Il s'agit de conclure des accords au niveau des entreprises, et non sur une base individuelle. Les travailleurs ne peuvent donc pas être mis sous pression par leur employeur. Il n'y aura pas de perte de salaire pour ceux qui travaillent aujourd'hui dans ce régime.

On a critiqué la durée trop courte du temps de travail. Cependant, aujourd'hui, le travail au noir reste très répandu. Il vaut donc mieux donner aux gens la possibilité de gagner un revenu complémentaire légalement.

Vous critiquez la perte de recettes publiques due au nouveau régime en matière d'heures supplémentaires, mais les travailleurs gagneront davantage et les employeurs pourront réagir de manière flexible aux pics et aux creux d'activité. Si nous n'autorisons pas ce système, ces emplois disparaîtront tout simplement.

Un montant de 300 millions d'euros est alloué aux CPAS, mais il s'agit d'un financement "open end". Si les dépenses sont moindres, il y aura une sous-utilisation; si elles sont

80 jaar! Toen heeft de Belgische Werkliedenpartij hem moeten zeggen dat het langzaamaan tijd werd om uit zijn mandaten terug te treden. Men heeft hem figuurlijk op pensioen gezet op tachtigjarige leeftijd. Eigenlijk is hij immers blijven werken. Huysmans heeft men zelfs moeten buitendragen. Als u spreekt over socialisten en langer werken... Ze zeggen altijd dat ze dat niet leuk vinden, maar wat doen ze zelf? Wie is de oudste minister in de regering? Hij is ver voorbij zijn wettelijke pensioendatum! Hij is een bonus aan het opbouwen van jewelste! Vooruit vindt echter dat die afgetopt zou moeten worden, maar tijdens de onderhandelingen hebben ze dat losgelaten. Hij kan dus ongelimiteerd doorgaan, zelfs tot voorbij een vervangingsratio van 100 %. Voor wie zou dat geweest zijn, denkt u? Ik trap daar niet in. Mij kunnen ze niets wijsmaken. Enfin, alle gekheid op een stokje. Ik zou niet willen dat de betrokkene op zijn vakantieadres wordt gestoord. Dus hou dat onder ons.

Er gaat 300 miljoen naar de OCMW's. Is dat genoeg? Ja, want dat is open-endfinanciering. 300 miljoen is een bedrag. Als dat minder is, zal er onderbenutting zijn. Is het meer, dan is het meer. Wij hebben dat voorzien. Ik kan u in detail zeggen, maar de tijd belet mij dat te doen, wat wij voor de (...) en de tweede golf aan extra ondersteuning voor de OCMW's zullen geven. Dat is echter *open-end*. Dat gaat over percentages, die men zal terugkrijgen, over verhoogde dossierkosten en over incentives rond het GPML. Het gaat bijvoorbeeld over een incentive wanneer u mensen duurzaam aan het werk helpt via het OCMW. Dat is een soort tiramisu van toelagen, die men kan verkrijgen en dat is *open-end*.

Wat het effect op vrouwen en de tweede lezing betreft, op de vragen daarover heb ik reeds geantwoord. Ook op het vlak van klimaat heb ik geantwoord. U hebt precieze vragen gesteld over zaken die nog de instemming vereisen van de gefedereerde entiteiten. Dat is in dit land nooit eenvoudig. Het grootste deel van de klimaatbevoegdheden ligt immers bij de deelstaten. Als het gaat over het Sociaal Klimaatfonds en de besteding daarvan, dan vergt dat een akkoord met entiteit II.

Mijnheer Coenegrachts, u zegt dat dit niet de grootste hervorming van deze eeuw is. De pensioenhervorming onder de Zweedse coalitie was volgens u ingrijpender. Ik vind het ironisch dat u die hervorming aanhaalt. Ten eerste, wij voeren niet enkel een pensioenhervorming door. Het is de optelsom van maatregelen die het akkoord tot de grootste hervorming ooit maakt. Ik denk dat zowat alle journalisten het daarmee eens zijn. U bent het daar niet mee eens. Het is evenwel ironisch dat u de Zweedse regering aanhaalt. Dat was de enige periode waarin u samen met de N-VA hebt bestuurd. Toen hebt u iets nuttigs gedaan. Over alle andere periodes waarin u heel de eeuw hebt meebestuurd, heb ik u niets horen aanhalen. Geen enkele andere regering vernoemt u. U vernoemt enkel de Zweedse hervorming. Als Open Vld met de N-VA bestuurt, dan gebeurt er iets nuttigs. Is de N-VA er niet bij, dan gebeurt er blijkbaar niets nuttigs. Welke conclusie kunnen we daaruit trekken, mijnheer Coenegrachts? Nu u er niet bij bent, maar wij wel, realiseren wij de grootste sociaal-economische hervorming van de eeuw, tot spijt van wie het benijdt.

U kunt daar kritiek op hebben en proberen recht te praten wat krom is, ik wens u daar veel succes bij. Echter, stellen dat de heer De Croo een heel goede begroting heeft nagelaten, zoals u hebt gedaan, dat zou ik niet meer doen. Ik hoop dat u dat blijft herhalen tot het einde van de

plus élevées, les moyens suivront. Des taux de remboursement, des moyens supplémentaires pour les frais de dossier et des incitants pour l'emploi durable sont prévus. C'est un système flexible, qui fonctionne comme un tiramisu de subventions.

Vous avez également posé des questions ciblées sur des points qui nécessitent encore l'approbation des entités fédérées, ce qui n'est jamais simple dans ce pays.

Monsieur Coenegrachts, vous ne partagez pas l'avis selon lequel cet accord constitue la plus grande réforme jamais réalisée, mais ironiquement, vous ne mentionnez que les réalisations du gouvernement suédois, auquel vous avez participé avec la N-VA. Nous ne procédons pas à une simple réforme des pensions. C'est l'ensemble des mesures qui fait de cet accord la plus grande réforme socioéconomique jamais adoptée. Il me paraît d'ailleurs très audacieux de prétendre que M. De Croo nous a laissé une très bonne situation budgétaire.

Vous affirmez que les médecins doivent négocier eux-mêmes et que Frank Vandenbroucke dispose d'un droit de veto. Or, nous approuverons, par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, les accords conclus entre les médecins et les mutualités. Ils disposeront d'un délai pour s'imposer leurs propres accords concernant les suppléments. Bien entendu, cela devra aller de pair avec une réforme du financement des hôpitaux et de la nomenclature. Ce sera une tâche particulièrement ardue pour le ministre de la Santé publique.

Les suppléments élevés sont à l'origine de l'inflation pour les assureurs privés, puis pour les ménages et enfin pour l'ensemble du secteur des soins de santé. Il est donc nécessaire de s'y attaquer.

Des discussions sont en cours

legislatuur, want er is niemand die dat gelooft. Ik denk dat u zich één keer hebt versproken in het Parlement, toen u mij opriep om vol te houden en het regeerakkoord uit te voeren. Moed zal ik nodig hebben, mijnheer Coenegrachts, daarover bestaat geen twijfel.

U zegt dat de artsen zelf moeten onderhandelen en dat Frank Vandembroucke dan een veto stelt. Nee, in de tekst staat letterlijk dat wij via een in de regering overlegd koninklijk besluit zullen goedkeuren wat artsen en ziekenfondsen onderling zijn overeengekomen. Zij krijgen nu dus een periode om zichzelf akkoorden op te leggen over de supplementen. Het kan niet eenvoudiger zijn. Uiteraard moeten de supplementen *pari passu* hervormd worden met de ziekenhuisfinanciering en *pari passu* met een hervorming van de nomenclatuur. Dat zal een helse opdracht zijn voor de minister van Volksgezondheid. Ik benijd hem niet. Die hervorming had al lang moeten gebeuren. Het systeem zit vol onrechtvaardigheden. Hij zal daar zijn beste krachten aan moeten wijden. *Pari passu* zullen zij akkoorden kunnen sluiten over de supplementen.

Dat die supplementen veel lager moeten zijn dan wat er vandaag wordt gevraagd, zeker in sommige ziekenhuizen, is toch een evidentie, die we hopelijk allemaal ondersteunen. Dat veroorzaakt immers net de inflatie voor de private verzekeraars, vervolgens de gezinnen en uiteindelijk de hele gezondheidszorg. Dat weten we toch allemaal? Men kan halfdood in een ziekenhuis worden binnengereden, maar men vraagt nog steeds de DKV-kaart. Ik heb het zelf ooit meegemaakt.

Waarom wind ik mij eigenlijk op? Ik weet het zelf niet. Het is slecht voor de gezondheid. We gaan ook de maagzuurremmers aanpakken. Dat is misschien goed voor mij en voor sommige andere fracties, mevrouw Merckx. Sommige mensen hebben snel last van het zuur en winden zich dan op. Dat is nergens voor nodig.

Vertel hierover alstublieft geen onzin door te beweren dat de artsen op een *fool's errand* worden gestuurd en dat Frank Vandembroucke of de regering gewoon kan zeggen: ik stel een veto en ik doe mijn goesting. Het hele akkoord is krak het tegenovergestelde van wat u beweert.

Wat kan ik u zeggen over de korting op de transmissienettarieven? Er zijn gesprekken lopende met de Europese Commissie. U zegt dat Tinne Van der Straeten de oplossing had. Het probleem is uiteraard Tinne Van der Straeten zelf, met de wettelijke basis van haar wet van mei 2024, die de compensatie over de algemene middelen laat lopen en die de rol van de regulator onvoldoende erkent. Dat is uw broddelwerk, mijnheer Coenegrachts. Dat is de reden waarom we nu nog aan het onderhandelen zijn en waarom we middelen moeten zoeken om dat te remediëren.

Ik heb vertrouwen in de heer Bihet, die zich hiermee zal bezighouden.

In verband met de taxshift inzake energieproducten is een grondig onderzoek nodig. We zien ook de impact van ETS2, dat er zit aan te komen. Laten we dat vooral niet onderschatten. Ik verwijs naar de recente studie van het Federaal Planbureau. Het is belangrijk om alles op één lijn te krijgen. Het is echt de bedoeling om hiervan werk te maken.

Dat u een ongelovige Thomas bent, kan ik aannemen. Dat zou ik ook zijn, als ik een lidkaart van uw partij had. Wij menen het wel ernstig, mijnheer Coenegrachts, om de hervormingen door te voeren.

avec la Commission européenne concernant la réduction des tarifs de transport. Vous affirmez que Mme Tinne Van der Straeten avait résolu la question. Cependant, la loi de mai 2024 retire la compensation des ressources générales et ne reconnaît pas suffisamment, en outre, le rôle du régulateur. Il est donc nécessaire de rechercher une solution.

Le *tax shift* en matière de produits énergétiques doit être examiné de manière approfondie. Nous constatons également l'impact du projet ETS2. Il est important de tout harmoniser et nous voulons vraiment nous atteler à cette tâche.

Mijnheer de voorzitter, ik denk dat ik daarmee in redelijk uitgebreide mate heb geantwoord op alle opmerkingen die hier zijn gemaakt, of toch de meeste of toch de pertinente.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer de eerste minister. Dan geef ik nu nog de kans aan elke fractie om zeer kort, maximaal twee minuten, te repliceren.

01.18 Axel Ronse (N-VA): Ik wil alle collega's bedanken voor het boeiende debat. Het debat heeft de verschilpunten in het Parlement goed weergegeven. Enerzijds zijn er de PS, het Vlaams Belang, Ecolo, Groen, en de PTB. Die partijen redeneren dat werken iets vies is, dat men dat niet mag aanmoedigen, dat men de hele pensioenbom maar moet laten ontploffen en dat men daar niets aan moet doen. Hun motto luidt *après nous le déluge*. Anderzijds is er de arizonacoalitie. Wij zeggen: neen, wij zullen de boel aanpakken, op een zachte, milde, maar wel doortastende manier. Dat is wat de eerste minister hier vandaag ook heeft gebracht.

De pensioenen betaalbaar houden en werken opnieuw aantrekkelijk maken, wie niet inziet dat dat moet gebeuren, is dom, blind of zeer egoïstisch. Ik vrees eerlijk gezegd het laatste. Wie niet inziet dat dat nodig is, is totaal niet bekommerd om de volgende generaties. Totaal niet. Hoe durft u nog in de ogen van uw kinderen, hun vrienden en vriendinnen te kijken en oordelen dat wat hier nu op tafel ligt niet mag gebeuren, in het licht van de evolutie van de pensioenen en de rapporten van de Vergrijzingscommissie?

Het belooft een heftig najaar te worden. Wij staan te popelen al die hervormingen in wetgeving om te zetten en om mee te denken hoe we de budgettaire puinhoop die achtergelaten is verder kunnen opkuisen.

Veel moed, mijnheer de eerste minister.

01.19 Barbara Pas (VB): Mijnheer de eerste minister, dank voor de duidelijkheid wat de woonstbetredingen betreft. Het is heel duidelijk dat die enkel de zware criminelen zullen treffen en niet de naar schatting honderdduizenden andere illegalen, die hier rondlopen. Die woonstbetredingen zullen inderdaad verlopen via een onderzoeksrechter, waarvan experts als Freddy Roosemont, de directeur-generaal van de DVZ, zeggen dat het niet efficiënt is, omdat het te lang duurt en te veel werk kost. Het is bijzonder duidelijk dat er geen volksverhuizing zit aan te komen richting de landen van herkomst, wel dat de impact bijzonder beperkt zal blijven.

Ondertussen blijft u verkondigen dat iedereen een bijdrage zal moeten leveren, in een land waar we de hoogste belastingen betalen. Het kan niet anders, zegt u. Het kan niet anders, omdat ook u niet raakt aan dat Belgisch politiek systeem, niet aan die migratiefactuur en niet aan de transfers van Vlaanderen naar Wallonië. U weet perfect dat binnen Vlaanderen, met een werkzaamheidsgraad van bijna 80 %, grotere hervormingen perfect betaalbaar zijn, tot 300 euro netto per maand nu, in plaats van over vier jaar, en een volwaardig pensioen na 40 jaar werken.

In plaats van meer Vlaanderen kiest u voor de Jambontaks en andere taksen, voor langer werken, voor een lager pensioen en eventueel voor 100 euro over vier jaar, als er dan nog geld is. Wie houdt u eigenlijk

01.18 Axel Ronse (N-VA): Dans cette Assemblée, il y a deux camps. Le PS, le Vlaams Belang, Ecolo-Groen et le PTB estiment que le travail est une activité repoussante qui ne doit pas être encouragée. Ils veulent simplement laisser exploser la bombe des pensions. Face à eux, nous avons le camp Arizona, qui entend s'attaquer aux problèmes d'une façon douce mais énergique. Celui qui ne comprend pas que ces réformes sont nécessaires est idiot, aveugle ou très égoïste et ne s'intéresse nullement au sort des prochaines générations. En ce qui nous concerne, nous sommes très impatients de pouvoir convertir ces mesures en législation et de continuer à faire le ménage dans ce budget catastrophique.

01.19 Barbara Pas (VB): Il est clair qu'une visite domiciliaire ne sera envisageable que pour les criminels les plus durs et non pour les autres illégaux présents dans notre pays, qui se comptent par centaines de milliers. Par ailleurs, il est extrêmement inefficace et chronophage de devoir passer par des juges d'instruction.

Monsieur le premier ministre, vous continuez à proclamer que tout le monde doit contribuer à l'effort, alors que ce pays connaît déjà les impôts les plus élevés de tous. Il existe pourtant une alternative: si vous vous attaquiez au système politique belge, aux transferts vers la Wallonie et à la facture migratoire, des réformes plus importantes seraient tout à fait financiables en Flandre. Au lieu de cela, vous optez pour des taxes, pour un

voor de gek? Denkt u echt dat men van die 100 euro – als daar al geld voor zal zijn, gelet op de ontsporende begroting – nog iets zal overhouden? Intussen zullen de gemeentebesturen immers de opcentiemen verhogen om hun eigen begroting te stutten en vanaf 2027 zal men tot 82 euro per maand aan extra Europese klimaatkosten moeten betalen. Wie houdt u hier eigenlijk voor de gek? De kosten voor de burger blijven nog altijd hoger dan de baten, ook onder uw regering.

Een gesplitst arbeidsmarktbeleid, een geregionaliseerde gezondheidszorg en fiscale autonomie, wat u de kiezer hebt beloofd, hadden in uw zomerakkoord en eigenlijk in uw regeerakkoord moeten staan.

01.20 Denis Ducarme (MR): Merci, monsieur le premier ministre, d'avoir joué à plein le jeu de la démocratie parlementaire. L'échange a eu lieu, il ne peut bien entendu être basé sur des projets. Il est bon de le rappeler: il y a certes un accord de gouvernement mais il faut du temps pour que ses mesures soient mises en place. Cela passe par les projets qui sont débattus ici à la Chambre, et la concertation sociale par ailleurs. Mais je le répète: de mon point de vue, cet accord est le meilleur depuis le début de la législature parce qu'il est concret, avec un choc fiscal pour les personnes qui travaillent avec la promesse rencontrée des 500 euros de différentiel entre les revenus de l'assistance et les revenus du travail, et plus de liberté pour ceux qui travaillent et ceux qui veulent travailler plus.

Il contient également des mesures très fortes en matière de sécurité – merci d'avoir répondu aussi précisément à ce qui porte sur la lutte contre la radicalité et l'extrémisme –, en matière d'immigration et de lutte contre l'immigration illégale, et d'asile. Enfin, l'accord comporte des mesures pour le soutien supplémentaire aux CPAS et sur les chèques-repas.

C'est un bel accord, parce qu'il est équilibré aussi.

01.21 Khalil Auasti (PS): Monsieur De Wever, monsieur le premier ministre, j'ai l'impression de vous avoir vexé. Je vais peut-être vous rappeler *La dialectique éristique* d'Arthur Schopenhauer, que vous avez certainement lue en allemand, qui disait que l'argument *ad personam* consiste dans un premier temps à être désobligeant puis à quitter l'objet de la conversation et de la querelle – en n'y répondant pas – et à porter la conversation sur l'adversaire. C'est ce que vous avez fait. Je vous ai parlé de travail comme clé de voûte du système de distribution des revenus, des droits, des protections sociales, et vous admettez qu'il vaut mieux tirer vers le bas les conditions de travail que d'investir dans la création d'emplois de qualité.

Contrairement au collègue Nuino, mon horizon, ce n'est pas une femme qui élève seule ses deux enfants, qui travaille dans la grande distribution et qui devra travailler désormais le dimanche pour maintenir son emploi et son salaire au lieu de rester en famille.

Je vous ai fait part de départs à la pension potentiellement à l'âge de 71 ans, et vous nous indiquez qu'une analyse d'impact devra avoir lieu. J'ose espérer que cette analyse d'impact sera communiquée au Parlement.

allongement de la carrière des travailleurs, pour une réduction des pensions et peut-être pour 100 euros de salaire supplémentaire dans quatre ans, s'il reste encore de l'argent à ce moment-là. De qui vous moquez-vous en fait? Avec un budget qui dérape, une majoration des centimes additionnels par les communes et une taxe climatique européenne, les coûts pour le citoyen seront en tout état de cause plus élevés que les gains.

01.20 Denis Ducarme (MR): De eerste minister heeft het spel van het parlementair debat voluit meegespeeld. De wetsontwerpen zullen in de Kamer besproken worden en zullen ook in het sociaal overleg aan bod komen. Dit is het beste akkoord sinds het begin van de legislatuur, want het brengt een fiscale schok teweeg voor de werknemers met de naleving van de belofte van 500 euro extra, meer vrijheid en krachtige maatregelen tegen radicalisme en op het vlak van immigratie. Het is een evenwichtig akkoord dat ook maatregelen ter ondersteuning van de OCMW's en met betrekking tot de maaltijdcheques bevat.

01.21 Khalil Auasti (PS): Ik heb de indruk dat ik u gekrenkt heb, mijnheer de eerste minister. Met een argument *ad hominem* verschuift men de aandacht van het eigenlijke gespreksonderwerp naar de tegenstander.

Ik heb het gehad over werk als hoeksteen van het systeem om inkomsten, rechten en sociale bescherming te herverdelen en u geeft toe dat het beter is de arbeidsomstandigheden naar beneden bij te stellen dan te investeren in de creatie van kwaliteitsvolle werkgelegenheid. Mensen op zondag laten werken is niet mijn ambitie. Ik hoop dat de impactanalyse, waar u naar verwees in uw antwoord op mijn vraag over mensen die pas op 71 jaar met pensioen

Je vous parle de soins de santé, et vous confirmez là faire une économie d'un milliard en maintenant une norme de croissance de 2 %. À cet égard, il est intéressant d'entendre et de lire l'ex-collègue Catherine Fonck qui n'a pas manqué de critiquer cet accord qui semble tant porté par les collègues des Engagés.

Je vous parle d'abandon de Bruxelles et des francophones. Vous admettez ressusciter le vice-gouverneur avec la bénédiction de vos deux partenaires francophones de coalition.

Vous parlez de migration et, pourtant, vous anesthésiez les esprits en parlant de trafic de drogue et en faisant semblant de ne pas savoir qu'un mandat de perquisition aujourd'hui, peu importe la situation de séjour ou la nationalité du délinquant ou du criminel, peut être pris, avec aussi intervention du juge d'instruction, et sans jamais répondre à cette question simple: "Si ces personnes sont déjà visées par un autre objet et une autre possibilité, qui visez-vous aujourd'hui?"

Je constate malheureusement que vous êtes plus loquace pour développer les mesures faisant l'objet de votre majorité que celles de l'opposition. Vous faites une offensive de communication le 21 juillet, et vous refusez de répondre aux questions. Vous ironisez sur le sens de cette séance, marquant, je trouve, une estime assez remarquable pour la démocratie.

Au final, monsieur le premier ministre, c'est à se demander si votre devise nationale, loin de l'union fait la force, ne serait pas celle qu'on attribue à un autre roi Philippe: *divide et impera*.

01.22 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Tout d'abord, monsieur le premier ministre, vous n'avez pas répondu à ma première question concernant les économies visant la classe politique. J'attends toujours votre réponse.

U was verbaasd, mijnheer de premier, dat ik het had over een kostprijs van 10 miljard om de belastingvrije som op te trekken tot 15.300 euro. Dat stond echter in het verkiezingsprogramma van de MR en het Planbureau heeft dat berekend. Toen kwam men uit op exact 15.158 euro, 10,2 miljard euro dus. Er is dus toch nog een los eindje gevonden, zo lijkt het, in wat u doet. Het budget op orde brengen zal dus precies niet voor meteen zijn.

Wat ik vooral niet wil vergeten van alles wat u gezegd hebt –we hebben weinig tijd om te repliceren – is wat u zei over de pensioenmalus. U hebt gezegd dat er openheid is. Dat is voor mij het belangrijkste wat u vandaag gezegd hebt.

"Oui, il y a une ouverture pour revoir le malus pension".

zullen kunnen gaan, aan het Parlement zal worden meegedeeld! U bevestigt dat er 1 miljard euro wordt bespaard in de gezondheidszorg door een groeinorm van 2 % aan te houden.

Gewezen Kamerlid Catherine Fonck heeft niet nagelaten kritiek te leveren op dit akkoord, dat door Les Engagés nochtans verdedigd wordt.

Wat Brussel betreft, geeft u toe dat u de vicegouverneur nieuwe bevoegdheden zult toekennen, onder het goedkeurend oog van uw Franstalige partners. Met betrekking tot migratie hebt u het over drugshandel en doet u alsof u niet weet dat er nu al een huiszoekingsbevel afgeleverd kan worden, ongeacht de nationaliteit of de verblijfssituatie van de daders van de misdrijven. U weigert te vermelden wie u met deze nieuwe procedure écht in het vizier wilt nemen.

Tijdens uw communicatieoffensief op 21 juli was u rad van tong, maar u weigert de vragen van de oppositie te beantwoorden. Dat doet de vraag rijzen of uw nationale devies niet veeleer *divide et impera* is, verdeel en heers!

01.22 Sofie Merckx (PVDA-PTB): U hebt geen antwoord gegeven op mijn vraag over de besparingen voor de politieke klasse.

Monsieur le premier ministre, vous avez été surpris d'apprendre que l'augmentation de la quotité exemptée d'impôts coûtera 10 milliards d'euros. C'est pourtant ce qui ressort du chiffrage du programme électoral du MR effectué par le Bureau du Plan. La remise en ordre du budget se fera donc encore attendre.

U hebt gezegd dat u openstond voor een aanpassing van de pensioenmalus.

Die openheid, die deur die nu op een kier staat, moedigt ons aan om de strijd voort te zetten, niet enkel om de pensioenmalus aan te passen, maar ook om ervoor te zorgen dat u uiteindelijk beslist er helemaal van af te zien. U zegt de hele tijd dat het om een logische, noodzakelijke maatregel gaat, die overal wordt toegepast. Ik wil daartegenover duidelijk stellen dat mensen vandaag al benadeeld worden wanneer zij vervoegd met pensioen gaan. Hun pensioenbedrag ligt dan immers lager.

Wat we momenteel in België besteden aan pensioenen – uitgedrukt als percentage van het bruto binnenlands product – bedraagt 11 %. Volgens prognoses stijgt dat naar 13 % tegen 2050. Er zijn vandaag al Europese landen die een even hoog aandeel besteden. Dat vormt dus geen onoverkomelijk probleem. Het gaat om een maatschappelijke keuze. Investeren we in mensen? Gunnen we hun een waardig levens-einde of moeten zij blijven werken tot ze erbij neervallen?

Je voudrais quand même encore terminer sur la grosse promesse qui n'est pas tenue: les Engagés disaient que la priorité était la santé. Et aujourd'hui, que constate-t-on? Que vous avez menti. On a appris hier qu'il y aurait 900 millions d'économies dans les soins de santé. On va faire payer les médicaments plus cher aux gens. Savez-vous ce que le gens vivent déjà pour payer leurs médicaments? Je suis désolée, vous avez menti aux gens.

01.23 **Ismaël Nuino** (Les Engagés): Monsieur le président, je vais être rapide parce que mon collègue ajoutera quelques éléments, notamment sur la santé.

Ce que j'observe depuis ce matin, c'est une opposition qui a l'air de s'offusquer du fait même que l'on réforme. On n'est pas en train de débattre sur la manière de réformer mais on s'offusque du fait que l'on réforme.

Aujourd'hui, je crois qu'il est important que l'on rappelle la situation dans laquelle on est. On a une sécurité sociale qui est en déficit complet. On a un système de pensions parfaitement injuste et qui n'est plus financé. Et on paie chaque année 11 milliards d'euros de charges d'intérêts. Ce n'est pas la dette, ce sont les intérêts de la dette. C'est le même budget que la Défense, que vous trouvez bien trop important.

Donc, il fallait faire des réformes. Ce gouvernement s'y est engagé. J'entends que nous sommes au deuxième accord en six mois. Le PS est offusqué, mais c'est parce que, sous la Vivaldi, vous n'avez pas réussi à faire des accords. Cela doit être assez frustrant, effectivement. Aujourd'hui, ce gouvernement s'engage à réformer. Nous réformons déjà le marché de l'emploi, la fiscalité, la sécurité, les pensions. On s'y est engagé. On va y arriver.

Le gouvernement doit parler vrai. C'est une des premières choses les plus complexes, mais nous devons parler vrai. Ce n'est pas toujours ce qui est fait ici. Nous devons procéder à des concertations et, ensuite, nous réformerons. Et pour cela, monsieur le premier ministre, vous avez notre soutien.

01.24 **Jean-François Gatelier** (Les Engagés): Monsieur le premier ministre, merci pour vos réponses.

Cela nous encourage à poursuivre le combat. Vous jugez le malus pension nécessaire et logique, mais les personnes qui prennent aujourd'hui une retraite anticipée touchent déjà une pension réduite. La Belgique consacre actuellement 11 % de son PIB aux pensions, et ce taux passera à 13 % en 2050. Certains pays atteignent déjà ce pourcentage aujourd'hui, il n'est donc pas insurmontable. Il s'agit d'un choix de société. Permettons-nous aux citoyens de vivre dignement leurs vieux jours ou doivent-ils continuer de travailler jusqu'à leur dernier souffle?

Les Engagés had beloofd om gezondheid tot een prioriteit te verheffen. Er wordt echter 900 miljoen bespaard in de gezondheidszorg. U hebt gelogen, en de mensen zullen nog meer moeten betalen voor hun geneesmiddelen!

01.23 **Ismaël Nuino** (Les Engagés): De oppositie neemt aanstoot aan het feit dat er hervormingen doorgevoerd worden. De sociale zekerheid kampt echter met een tekort, het pensioensysteem is onbilijk en wordt niet meer gefinancierd en we betalen jaarlijks 11 miljard aan interestlasten. Er moest dus wel hervormd worden.

De PS is verantwoordigd, omdat de partij er zelf niet in geslaagd is om akkoorden te sluiten ten tijde van de vivaldicoalitie. De regering moet zeggen waar het op staat en overleg plegen: daarvoor, mijnheer de eerste minister, kunt u op onze steun rekenen!

01.24 **Jean-François Gatelier** (Les Engagés): Wat de pensioenen

Il est évident qu'en matière de pensions, les Engagés seront au rendez-vous dans le cadre de la clause de suivi. Il est évidemment primordial que les effets cumulatifs de chaque réforme soient pris en compte, notamment pour les professeurs d'université, les travailleurs des arts et les magistrats. Nous y serons vigilants.

Concernant la réforme des soins de santé, vous avez exprimé une expérience personnelle sur l'importance actuelle des assurances hospitalisation dans les soins de santé. Par contre, la réforme ne parle pas assez de leur implication. Il ne sera pas question que les patients et les médecins soient les seuls cochons payeurs. Les assurances hospitalisation doivent également contribuer à l'effort collectif. Nous suivrons ce dossier de très près.

01.25 Oskar Seuntjens (Vooruit): Mijnheer de premier, ik ben blij dat u het belang van sociaaldemocraten nog eens vermeldt. Ik ben ook blij dat mevrouw Merckx aangeeft waarom ik een socialist en geen communist ben. Wij proberen mensen niet alleen maar boos te maken, wij proberen hen effectief te helpen.

Vier miljard euro extra naar de gezondheidszorg noemt u een besparing. Ik denk dat de mensen in de zorg daar erg blij mee zijn. Ik begrijp dat u jaloers bent. Het waren ook de socialisten die na de Tweede Wereldoorlog de sociale zekerheid hebben opgebouwd, met onder anderen Achille Van Acker. Nu zijn het opnieuw socialisten die u moeten beschermen. Ik geloof ook dat deze regering in staat is om moeilijke compromissen te sluiten. Ik hoor bovendien veel eensgezindheid, bijvoorbeeld over de ereloonsupplementen die naar beneden moeten worden gehaald om de zorg eerlijker te maken.

Als we daar effectief in willen slagen, denk ik dat iedereen, ook de regering, er deugd van zal hebben om even vakantie te nemen. Ik ga ervan uit dat iedereen daarvan zal genieten, zodat we nadien opnieuw heel hard kunnen werken om ons land weer gezond te maken. Op Vooruit kunt u rekenen.

01.26 Koen Van den Heuvel (cd&v): Dank u wel, mijnheer de premier, voor uw duidelijke antwoord.

Zoals daarnet al werd gezegd, bestaat er een duidelijke kloof in dit Parlement tussen zij die de kop in het zand willen steken en zij die op een sociale manier vooruitkijken, zij die onze sociale zekerheid en samenleving duurzaam willen behouden, ook voor de komende generaties, ver weg van bommawekertjes of andere populistische toestanden.

Wij zijn tevreden dat we eraan kunnen meewerken om onze prachtige sociale zekerheid duurzaam te behouden op lange termijn. Daarvoor moeten we sterke economische fundamenten hebben, die we verwezenlijken via de fiscale hervorming om werken te laten lonen. Dat doen we door onze arbeidsmarkt te flexibiliseren, zodat onze concurrentiekracht wordt versterkt. Dat doen we ook met een noodzakelijke, maar sociale pensioenhervorming, met aandacht voor overgangsmaatregelen, zodat wie dicht bij de pensioenleeftijd staat niet gebruuskeerd

betreft, zal Les Engagés op het appel zijn in het kader van de pensioenevolutie. Er moet rekening gehouden worden met de cumulatieve effecten, met name voor universiteitsprofessoren en magistraten.

Wat de gezondheidszorg betreft, is het uitgesloten dat patiënten en artsen als enigen betalen. De hospitalisatieverzekeringen zullen ook een bijdrage moeten leveren aan de inspanning.

01.25 Oskar Seuntjens (Vooruit): Monsieur le premier ministre, je me réjouis que vous souligniez l'importance des sociaux-démocrates. Madame Merckx, je préfère être socialiste que communiste. Nous nous efforçons d'aider les citoyens, au lieu de les mettre uniquement en colère. Vous qualifiez d'économies les 4 milliards d'euros supplémentaires consacrés aux soins de santé. Je pense que vous êtes jalouse.

Les socialistes ont bâti la sécurité sociale après la Seconde Guerre mondiale. Aujourd'hui, nous devons la protéger. Ce gouvernement est en mesure de parvenir à des compromis difficiles, mais également à l'unanimité, comme dans le cas de la diminution des suppléments d'honoraires. Chacun mérite désormais quelques vacances, pour revenir ensuite avec force.

01.26 Koen Van den Heuvel (cd&v): Au Parlement, un fossé divise ceux qui pratiquent la politique de l'autruche et ceux qui se tournent vers l'avenir pour pérenniser la sécurité sociale. Nous sommes ravis de pouvoir y collaborer et de constater qu'une série de mesures sont prises pour renforcer l'économie. Nous sommes également satisfaits de la fin de certains tabous. Je pense à la fusion des zones de police bruxelloises et aux visites domiciliaires, dont l'ancien ministre Koen Geens a jeté les bases. Après des vacances salu-

wordt.

We zijn overigens verheugd dat ook een aantal andere taboes zijn geneuveld, zoals die rond de eengemaakte politiezone in Brussel en de woonstbetredingen, waarvoor voormalig minister Geens enkele jaren geleden al initiatieven heeft genomen.

Ik denk dus dat het nu tijd is om met vakantie te gaan. We moeten goed uitrusten. Om in termen van de Tour de France te blijven, we hebben de Col du Glandon en de Col de la Madeleine al beklommen, maar in september wacht ons de Col de la Loze, een heel zware col. Ik hoop dat we vanmiddag spektakel zullen zien, maar vooral dat we in september hard kunnen doorwerken om koers te houden en te blijven werken aan een sterke sociale zekerheid op lange termijn.

01.27 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de premier, dank voor uw antwoorden, die soms wel interessant waren. Neem de impact op vrouwen, die harder getroffen zullen worden. U zegt dat u na de eerste lezing een analyse zult maken van de effecten van uw maatregelen, bijvoorbeeld op vrouwen en op armoede. U zult dus eerst een maatregel nemen en de effecten dan tussen de eerste en de tweede lezing eens onderzoeken. Het onderzoek dat de Studiecommissie voor de Vergrijzing heeft uitgevoerd, waaruit blijkt dat een op de twee vrouwen het slachtoffer van die pensioenmalus zal worden, is al maanden gekend. Dat hoeft u niet opnieuw te bestuderen, maar het is dan toch beter dat u het opnieuw doet. We kijken uit naar de wijzigingen die bij de tweede lezing zullen worden aangebracht.

Ik begrijp dat er over het sociaal klimaatplan en de 1,66 miljard euro die ter beschikking staat van ons land nog geen akkoord is, dat daarover nog niets beslist is.

Over de nachtarbeid doet u wat lacherig, mijnheer de premier. U verwijst opnieuw naar de e-commerce. Dat is altijd hetzelfde verhaal: "Al het werk zit intussen in Nederland." Dit gaat niet over het al dan niet toelaten van een sector. Daarover kunnen we discussiëren. Moet de e-commerce een uitzondering krijgen? Wat u doet, is het principe van de nachtarbeid schrappen. U hoeft het principe niet te schrappen om maatregelen met betrekking tot e-commerce te nemen. Er schuilt veel meer achter dan alleen e-commerce. Het hele principe wordt overboord gegooid. Dat is niet nodig. Het is absoluut niet gewenst.

Uw uitleg over de woonstbetredingen was verhelderend. In het akkoord spreekt men over een gevaar voor de nationale veiligheid. U hebt zich laten verleiden tot het geven van een voorbeeld. U zegt dat het over de drugsdealers gaat, maar dan hebt u die woonstbetreding helemaal niet nodig, mijnheer de premier. Die kunnen vandaag perfect opgepakt worden. Het parket kan naar de onderzoeksrechter gaan en een huiszoekingsbevel krijgen en de personen zullen worden opgepakt. U rijdt zich vast. Dit gaat helemaal niet over drugsdealers. Drugsdealers kunt u vandaag al oppakken met een huiszoeking. U rijdt zich volledig vast in uw uitleg, daar zit veel meer achter.

Collega's, ik raad u aan om tussen de eerste en tweede lezing een advies aan de Vereniging van Onderzoeksrechters te vragen. Zij zullen u perfect kunnen uitleggen wat vandaag wel en niet mogelijk is. Dan zult u zien dat dit gewoon een stoere maatregel is. U hebt zelf eigenlijk toegegeven dat het op het terrein geen effect zal hebben. Trek die

taires, nous devons gravir de nouveaux cols en septembre.

01.27 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Monsieur le premier ministre, vous indiquez que vous examinerez les effets des mesures après la première lecture du projet de loi. Cependant, l'étude du Comité d'Étude sur le Vieillessement, selon laquelle une femme sur deux sera victime du malus de pension, est connue depuis des mois.

Il semble qu'aucun accord n'ait encore été trouvé concernant le plan pour le climat social.

En ce qui concerne le travail de nuit, vous renvoyez une nouvelle fois au secteur du commerce électronique. Or, il n'est pas nécessaire de supprimer complètement le principe du travail de nuit pour prendre des mesures en faveur du commerce électronique.

Vous vous enlisez dans vos explications sur les perquisitions domiciliaires. Vous invoquez la sécurité nationale et donnez l'exemple d'un trafiquant de drogue. Or, il est tout à fait possible aujourd'hui d'arrêter des trafiquants de drogue avec un mandat de perquisition. La mesure musclée concernant les perquisitions domiciliaires n'aura aucun effet, vous l'avez d'ailleurs tout simplement admis, en réalité.

maatregel gewoon in, gebruik uw gezond verstand.

01.28 Steven Coenegrachts (Open Vld): Premier, ik heb inderdaad als nieuwbakken parlementslid de nieuwe premier van het land ooit gezegd om vol te houden. Ik las in uw regeerakkoord namelijk hervormingen waar ik achter kon staan en waarvan ik hoopte dat ze werkelijkheid zouden worden. Dat was een uitspraak die – ik geef dat toe en u laat dat vandaag ook merken – een oppositielid zeer kwetsbaar maakt.

U hebt mij de voorbije zes maanden, premier, vooral ontgoocheld. U hebt immers niet volgehouden toen de sociale partners het SWT naar de prullenmand hebben verwezen. U hebt ook niet volgehouden toen Vooruit de beperking van de werkloosheidsuitkering heeft uitgehold met uitzondering na uitzondering. U hebt eveneens niet volgehouden toen vorige week die pensioenhervorming werd uitgehold. U hebt ook niet volgehouden om die lastenverlaging naar voren te schuiven in de tijd.

Dus, premier, ik ben inderdaad zeer ontgoocheld. Dat was een uitspraak die ik met volle verstand gedaan heb en waar ik vandaag – daar hebt u groot gelijk in – bijzonder veel spijt van heb.

U had het ook over de artsen. Inzake die staatsgeneeskunde zegt u dat ze het zelf mogen tegenhouden, maar daarna komt de regering, niet alleen de minister. Het wordt echter wel onderhandelen met het mes op de keel. Dat heb ik van u goed begrepen. Ik heb natuurlijk niet de teksten die u hebt, want die krijg ik pas in tweede lezing. Ik begrijp echter dat het onderhandelingen worden met het mes op de keel.

Ten derde ben ik opnieuw ontgoocheld dat die lastenverlaging niet naar voren wordt geschoven. Dat er niet vanaf 2026 al *money in the pocket* van de werkende middenklasse terechtkomt. Zij zijn immers degenen die het vandaag nodig hebben, niet pas in 2029.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Coenegrachts.

We zijn aan het einde van onze werkzaamheden. Ik wil iedereen bedanken voor zijn inbreng in deze gedachtewisseling en uiteraard ook de eerste minister voor de tijd die hij voor ons heeft vrijgemaakt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.52 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12 h 52.*

01.28 Steven Coenegrachts (Open Vld): Dans l'accord de coalition, j'ai lu des réformes que j'espérais voir se concrétiser, mais je suis déçu aujourd'hui. Les réformes pertinentes ont été mises de côté ou édulcorées.

Les médecins ont beau s'opposer à l'instauration d'une médecine d'État, mais c'est finalement le gouvernement qui décidera. Ils seront donc contraints de négocier avec un couteau sous la gorge. Il est également très décevant que la réduction des charges ne soit pas avancée. La classe moyenne active a besoin d'argent aujourd'hui, pas en 2029.